

Školní vzdělávací program

ZDRAVOTNICKÝ PRACOVNÍK III.

verze ZA 03/2014

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

název školy	Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí Smetanova 838
REDIZO	600019837
IČ	00498874
adresa školy	Smetanova 838, Ústí nad Orlicí 562 01
ředitel	Mgr. Lenka Podzimková
hlavní koordinátor	Mgr. Zdenka Ročková
kontakty	
telefon	465 521 292
e-mail	szsuo@szsuo.cz , podzimkova@szsuo.cz
www	WWW.SZSUO.CZ

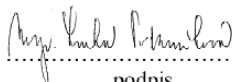
Zřizovatel:

Název	Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11 Pardubice
Adresa	Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

Název školního vzdělávacího programu: Zdravotnický pracovník III

název oboru	Zdravotnický asistent
kód	53-41-M/01
stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2014
verze	ZA 03/2014
datum	1. 9. 2014

.....
podpis

Mgr. Lenka Podzimková
ředitelka školy

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2. PROFIL ABSOLVENTA	5
2.1. Uplatnění absolventa v praxi	5
2.2. Očekávané odborné kompetence	5
2.3. Očekávané klíčové kompetence.....	6
3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.1. Identifikační údaje oboru	8
3.2. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	8
3.2.1. Popis celkového pojetí vzdělávání.....	8
3.2.2. Koncepce školy	8
3.2.3. Realizace klíčových kompetencí.....	9
3.2.4. Realizace odborných kompetencí	14
3.2.5. Realizace průřezových témat	16
3.2.6. Organizace výuky	18
3.2.7. Způsob hodnocení.....	19
3.2.8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	20
3.2.9. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.....	23
3.2.10. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	23
3.2.11. Způsob ukončení vzdělávání	24
3.3. Charakteristika školy.....	24
3.4. Podmínky realizace ŠVP	25
3.4.1. Materiální podmínky	25
3.4.2. Vybavení učeben	26
3.4.3. Personální podmínky	26
3.5. Spolupráce se sociálními partnery	26
3.6. Začlenění průřezových témat.....	27
4. UČEBNÍ PLÁN.....	33
4.1. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP.....	33
4.2. Učební plán – Zdravotnický asistent (53-41-M/01)	37
5. UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTŮ	39
5.1. Jazykové vzdělávání a komunikace	39
5.1.1. Český jazyk a literatura	39
5.1.2. Anglický jazyk.....	66
5.1.3. Německý jazyk	86
5.2. Společenskovední vzdělávání.....	108
5.2.1. Dějepis.....	108
5.2.2. Občanská nauka.....	118
5.3. Přírodovědné vzdělávání.....	129
5.3.1. Biologie a ekologie.....	129
5.3.2. Fyzika	136
5.3.3. Chemie.....	141
5.4. Matematické vzdělávání.....	148
5.4.1. Matematika	148
5.5. Estetické vzdělávání.....	155
5.6. Vzdělávání pro zdraví.....	156
5.6.1. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	156
5.6.2. Tělesná výchova	162
5.6.3. První pomoc.....	175
5.7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích.....	185
5.7.1. Informační a komunikační technologie.....	185
5.8. Ekonomické vzdělávání.....	193
5.8.1. Ekonomika.....	193
5.9. Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	199
5.9.1. Somatologie.....	199
5.9.2. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	206
5.9.3. Základy latinské terminologie	207

5.9.4. Základy epidemiologie a hygieny	213
5.9.5. Patologie.....	217
5.9.6. Klinická propedeutika.....	221
5.10. Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče	225
5.10.1. Ošetřovatelství.....	225
5.10.2. Ošetřovatelství v chirurgických oborech	236
5.10.3. Ošetřovatelství v interních oborech	241
5.10.4. Ošetřovatelství v klinických oborech.....	248
5.10.6. Ošetřování nemocných	256
5. 11. Sociální vztahy a dovednosti	268
5. 11.1. Psychologie.....	268
5.11.2. Komunikace.....	278
5.12. Volitelné předměty.....	284
5.12.1. Seminář z občanské nauky.....	284
5.12.2. Seminář z matematiky	293
5.12.3. Seminář z informačních a komunikačních technologií	296
6. SEZNAM PŘÍLOH.....	301

2. Profil absolventa

název školy	Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí
adresa školy	562 01 Ústí nad Orlicí, Smetanova 838
zřizovatel	Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11 Pardubice
název ŠVP	ZDRAVOTNICKÝ PRACOVNÍK III.
název oboru	Zdravotnický asistent
kód oboru	53-41-M/01
platnost	1. 9. 2014

2.1. Uplatnění absolventa v praxi

Po úspěšném vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven pro výkon práce zdravotnického pracovníka nelékařských oborů. Pod odborným dohledem poskytuje ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a podílí se na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispenzární péči. V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené platnými právními předpisy provádí ošetrovatelské výkony.

Absolvent je vzdělán tak, aby se uplatnil na trhu práce. Uplatní se ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru, v lékařských nebo ošetrovatelských centrech, domácí ošetrovatelské péči, léčebnách dlouhodobě nemocných, zařízeních geriatrické a hospicové péče, stacionářích i jako pracovník v zařízeních sociální péče a služeb.

2.2. Očekávané odborné kompetence

Provádí činnosti základní ošetrovatelské péče a podílí se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, a to:

- sleduje a zaznamenává fyziologické funkce,
- provádí kompletní hygienickou péči, prevenci proleženin,
- pečuje o dietní a pitný režim,
- provádí rehabilitační ošetrovatelství, nácvik sebeobsluhy, aktivizaci dětí,
- zajišťuje aplikaci tepla a chladu,
- podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčiv, zdravotnických prostředků a prádla

Poskytuje základní ošetrovatelskou péči pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře, a to:

- podává léčebné prostředky v rozsahu svých kompetencí,
- odebírá biologický materiál,
- udržuje kyslíkovou terapii,
- podílí se na léčbě akutních a chronických ran,
- připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným výkonům, asistuje při těchto výkonech, poskytuje ošetrovatelskou péči po těchto výkonech v rozsahu svých kompetencí.

Dbá o bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Usiluje o co nejvyšší kvalitu své práce a služeb.
Jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelnosti rozvoje.

2.3. Očekávané klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou chápány jako soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Jsou univerzálně použitelné v různých situacích. Ve výuce se neváží na konkrétní předměty, lze je rozvíjet prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, teoretického i praktického vyučování, ale i prostřednictvím dalších aktivit doplňujících výuku.

Kompetence k učení

Vedou k tomu, aby absolvent byl schopen se efektivně učit a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého vzdělávání:

- má pozitivní vztah k učení,
- je schopen efektivně se učit,
- vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok,
- stanovuje si potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání,
- ovládá různé techniky učení, různé způsoby práce s textem a dalšími zdroji, je čtenářsky gramotný, porozumí mluvenému projevu,
- sleduje a hodnotí svůj pokrok v učení, zná možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problému:

- porozumí zadání úkolu, uplatňuje různé způsoby řešení problému, při řešení problému pracuje v týmu,
- je schopen řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy,
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřuje se srozumitelně a přiměřeně situaci,
- v písemné podobě se vyjadřuje přehledně a jazykově správně, dodržuje stylistické normy a odbornou terminologii v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- je schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích,
- dosahuje jazykové způsobilosti pro komunikaci v cizojazyčném prostředí pro pracovní uplatnění,
- orientuje se v cizojazyčném prostředí,
- chápe výhody znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence:

- stanovuje si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní,
- pečuje o své zdraví,
- reaguje adekvátně na hodnocení svého okolí, adaptuje se na měnící se vnější podmínky,
- spolupracuje s ostatními a přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržuje je,
- jedná v souladu s trvale udržitelným rozvojem.

Občanské kompetence a kulturní podvědomí:

- dodržuje zákony a společenská pravidla, jedná v souladu s morálními principy, aktivně se zajímá o politické a společenské dění, respektuje druhé i v rámci multikulturního soužití,
- uznává hodnotu života, význam životního prostředí, je odpovědný za vlastní život a je spoluodpovědný za bezpečnost a zdraví ostatních,
- podporuje hodnoty národní, evropské i světové kultury,
- uznává a podporuje tradice a hodnoty jak svého národa, tak národů ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- má odpovědný vztah ke své profesní budoucnosti, je připraven se přizpůsobovat změnám, umí získávat a vyhodnocovat informace o pracovních příležitostech,
- je schopen optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení,
- má přehled o svém pracovním uplatnění, reálnou představu o podmínkách ve svém oboru, umí komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem,
- rozumí podstatě a principům podnikání i soukromého.

Matematické kompetence:

- funkčně využívá matematické dovednosti v různých životních situacích.
- Kompetence využívat informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:
- umí pracovat s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením a dalšími prostředky ICT,
- využívá adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracuje.

2.4. Způsob ukončení studia

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy. Absolvent je zařazen podle platných právních předpisů, jako Zdravotnický asistent 53-41-M/01 pro výkon nelékařských zdravotnických povolání.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

3.1. Identifikační údaje oboru

název oboru	Zdravotnický asistent
kód	53-41-M/01
stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2014
verze	ZA 03/2014

3.2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.2.1. Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program "Zdravotnický pracovník" se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 53-41-M/01 Zdravotnický asistent s cílem připravit žáky pro výkon nelékařských zdravotnických povolání podle platných právních předpisů a pro studium na vyšších a vysokých školách. Výchova a vzdělávání jsou zaměřeny tak, aby žáci po úspěšném vykonání maturitní zkoušky kvalifikovaně poskytovali ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a podíleli se na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispenzární péči. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému a profesionálnímu provádění ošetrovatelských výkonů, podílení se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupráci při hodnocení výsledků poskytované ošetrovatelské péče.

Žáci jsou vzděláváni tak, aby se uplatnili na trhu práce v různých zdravotnických zařízeních lůžkového a ambulantního charakteru, v lékařských a ošetrovatelských centrech, v domácí ošetrovatelské péči i v zařízeních sociální péče a služeb.

3.2.2. Koncepce školy

Charakter pedagogické koncepce školy je veden záměrem připravit žáky pro úspěšný a spokojený život v moderní společnosti, pro uplatnění na tuzemském i evropském trhu práce, pro vnímání a chápání současné sociálně-ekonomické a ekologické situace v souvislostech. Vychází z celoživotně pojatého vzdělávání a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje osobnosti. Obecné cíle a oblasti vzdělávání a výchovy se vzájemně doplňují a prolínají. Směřují zejména k dovednostem učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se společně žít.

Cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci vytvořili v návaznosti na základní vzdělání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům klíčové a odborné kompetence. Vzdělávací program tedy poskytuje žákům širší všeobecné vzdělání a obecně

přenositelné dovednosti, které umožní lépe se adaptovat na rychle se měnící podmínky ve společnosti.

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí k poskytování ošetrovatelské péče, ke spolupráci s členy ošetrovatelského týmu a podílení se spolu s lékařem na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostickém a dispenzární péči. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných ošetrovatelských dovedností.

V oblasti klíčových kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní podvědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, matematické kompetence, kompetence využívat prostředků informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

3.2.3. Realizace klíčových kompetencí

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k učení využíváním vhodných klasických a alternativních metod učení a rozmanitých forem práce.

Ve výuce jednotlivých předmětů jsou žáci vedeni tak, aby ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky k učení, uměli s porozuměním naslouchat mluvenému slovu, přiřazovat a pořizovat si poznámky, uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí a znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve zvoleném oboru. Zdůrazněny jsou motivační činitele vyučování formulací problémových situací a řešením praktických cílů výuky.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Tyto kompetence jsou rozvíjeny s cílem porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob jeho řešení nebo varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku. Výuka je vedena tak, aby žáci uměli pracovat v týmu, hledat různá řešení problému a svoje řešení dokázali zdůvodnit, obhájit a prezentovat.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi ve škole, ve zdravotnických zařízeních i mimo tyto objekty. Jsou vedeni k schopnosti vyjadřovat se v písemné a ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a uměli se vyjadřovat přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aby se účastnili aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, a přitom respektovali názory druhých. Žáci jsou vedeni,

aby uměli zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty na běžná i odborná témata a dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

V písemném projevu jsou žáci vedeni k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie.

Žáci jsou vedeni k orientaci v cizojazyčném prostředí a k chápání výhod znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Žáci mohou na základě sebepoznání reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování, mohou si stanovovat cíle a priority podle osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Personální kompetence jsou rozvíjeny osobním příkladem pedagogů, vhodnou motivací, účastí žáků při výuce v zdravotnických zařízeních, exkurzích a organizační přípravou a účastí na akcích školy.

Žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i psychický rozvoj, k uvědomění si následků nezdravého životního stylu a závislostí na omamné a návykové látce. Žáci jsou začleňováni do pracovních týmů, kde se podílejí na realizaci společných pracovních i jiných činností, přijímají a plní odpovědné úkoly, podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů. Přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Žáci jsou vedeni k uznávání hodnot a postojů podstatných pro život v demokratické společnosti, k dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti druhých lidí, vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívání k uplatňování hodnot demokracie, uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobnostní identity a přistupování s aktivní tolerancí k identitě druhých, k aktivnímu se zájmu o politické a společenské dění, k jednání v souladu s trvale udržitelným zdrojem tak, že budou chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury tím, že budou uznávat tradice hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;

- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Žáci jsou vedeni k využívání svých osobnostních a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce, budování profesní kariéry, k zájmu o celoživotní vzdělávání.

U žáků je rozvíjena schopnost optimálně využívat osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení. Žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v daném oboru. Umějí vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem, znají obecně práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, rozumějí podstatě a principu podnikání a mají představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, uměli správně použít a převádět jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění, aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Žáci jsou vedeni tak, aby uměli pracovat s osobním počítačem, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace, využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu, pracovat z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

3.2.4. Realizace odborných kompetencí

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující odborné kompetence.

Provádět činnosti základní ošetrovatelské péče a podílet se pod přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, tzn., aby absolventi:

- sledovali fyziologické funkce a stav pacientů, zaznamenávali je do dokumentace,
- pečovali o vyprazdňování;
- prováděli komplexní hygienickou péči, prevenci proleženin;
- rozdělovali stravu pacientům podle diet a dbali na jejich dodržování, dohlíželi na dodržování pitného režimu;
- zajišťovali aplikaci tepla a chladu;
- prováděli rehabilitační ošetřování, včetně prevence poruch mobility;
- prováděli nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta;
- podíleli se na zajištění herních aktivit dětí;
- podíleli se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků;

- podíleli se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla.

Poskytovat základní ošetrovatelskou péči pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře, tzn., aby absolventi:

- podávali léčebné přípravky, s výjimkou aplikace nitrožilně a do epidurálních katétrů a intramuskulárních injekcí u novorozenců a dětí do 3 let věku;
- odebírali biologický materiál, prováděli vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky);
- zaváděli a udržovali kyslíkovou terapii;
- podíleli se na ošetření akutní a chronické rány;
- připravovali pacienty k diagnostickým nebo léčebným výkonům, podle rozhodnutí lékaře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky při nich asistovali, poskytovali ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich;
- podíleli se na činnostech spojených s přijetím, přemísťováním, propuštěním a úmrtím pacientů;
- pracovali se zdravotnickou dokumentací.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské hodnocení;

- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí v oblasti praktických činností na poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu, získávání informací pro sestavování ošetrovatelských diagnóz a práci se zdravotnickou dokumentací. Vzdělávání je zejména zaměřeno na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů, na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou vedeni k nejvyšší kvalitě jejich práce a služeb, ekonomickému chování v souladu se strategií udržitelného rozvoje, k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetrovatelské péče a jednání s pacienty. Zároveň jsou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat podle platných právních předpisů. Důležitým aspektem je výchova a vzdělávání žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí důležitosti prevence zdraví.

3.2.5. Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie a budování občanské gramotnosti žáků. Toto vzdělávání zahrnuje vědomosti a dovednosti z oblastí osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů mezi lidmi, společenskými skupinami a zahrnuje vědomosti z oblasti kultury, náboženství, historického vývoje, státu, politického systému, politiky, soudobého světa, masových médií, morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity, potřebného právního minima pro soukromý a občanský život.

Pro realizaci této oblasti jsou využity zejména společenskovědní vyučovací předměty. Nezbytnou podmínkou pro její realizaci je demokratické klima školy, otevřenost rodičům a širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU i naší republiky. Realizací průřezového tématu Člověk a životní prostředí se zvýší gramotnost pro udržitelnost rozvoje. Environmentální vzdělávání a výchova poskytují žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví.

Hlavním cílem tohoto vzdělávání je, aby žáci pochopili souvislosti mezi lidskými aktivitami a problematikou životního prostředí, postavení člověka v přírodě a vliv prostředí

na zdraví člověka, aby respektovali principy udržitelnosti rozvoje, pochopili odpovědnost za vlastní jednání a osvojili si principy šetrného přístupu k životnímu prostředí.

Toto průřezové téma je realizováno zejména v oblasti přírodovědného vzdělávání, společenskovedního vzdělávání, vzdělávání pro zdraví a odborného vzdělávání zejména v oblasti vlivu pracovních činností.

Člověk a svět práce

Základním cílem vzdělávání je příprava absolventa, který se umí uplatnit na trhu práce i v životě. Hlavním cílem tohoto průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou formovat odborný profil nezbytný pro kariérní růst.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání. Konkrétní obsahové celky jsou zařazeny do odpovídajících předmětů.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích je budování tzv. informační společnosti.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií jsou nezbytnou podmínkou úspěchu žáků v oblasti profesní, ekonomické, informační i osobní.

Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností. Je nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělávání. Cílem tohoto průřezového tématu je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení všestranně.

Další vzdělávací a mimoškolní aktivity

Další vzdělávací aktivity školy jsou zaměřeny na prohlubování osobního a sociálního rozvoje žáků, na posilování uvědomělého přístupu ke svým povinnostem a jejich plnění, uvědomělého přístupu ke své profesní přípravě s cílem uplatnit se na trhu práce a ve společnosti tak, aby je jejich společenská, profesní a ekonomická pozice plně uspokojovala.

Vzdělávací aktivity se dále zaměřují na vedení žáků k ochraně životního prostředí jako nepominutelného předpokladu pro udržitelný rozvoj společnosti. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své zdraví, podílení se i na podpoře zdraví mladší populace formou přípravy a realizace programů v rámci primární prevence chorob i výskytu negativních jevů mezi žáky škol. V této oblasti spolupracují naši žáci s mateřskými a základními školami spádové oblasti. Programy, projekty a další aktivity školy jsou organizovány většinou pro všechny žáky školy bez rozdílu věku a studijních oborů s cílem stmelovat kolektiv žáků ve třídách i v celé škole, podporovat jejich vzájemnou pomoc a spolupráci, vytvářet a posilovat pocit sounáležitosti se školou, městem a celou společností.

3.2.6. Organizace výuky

Základní informace

Výuka je organizována jako denní forma čtyřletého studia. Vzdělávací proces je veden formou teoretických, teoreticko-praktických a praktických vyučovacích hodin ve škole, zdravotnických a sociálních zařízeních.

Výuka ve škole probíhá v kmenových a odborných učebnách. Vzdělávací proces je doplňován exkurzemi, odbornými semináři, je obohacen i dalšími formami vzdělávání a mimoškolními aktivitami - kurzy, projekty, exkurze, olympiády, soutěže vědomostní, praktické a sportovní.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol, vytvoření a stmelení třídního kolektivu je na začátek prvního ročníku zařazen adaptační kurz, v měsících leden až březen zimní lyžařský výchovně výcvikový kurz, ve druhém ročníku v červnu se žáci účastní sportovně turistického kurzu. Ve všech ročnících jsou pořádány jedno až třídní školní výlety.

Realizace praktického vyučování

Od prvního ročníku v předmětech Ošetřovatelství cvičení a První pomoc probíhá výuka v laboratorních podmínkách. Žáci jsou v těchto předmětech rozděleni do skupin pro možnost individuálního přístupu k nim a upevňování vědomostí a možnosti častějšího procvičování a zdokonalování dovedností. Ve 3. a 4. ročníku studia je zahájena praktická výuka v přirozených podmínkách zdravotnických a sociálních zařízeních, kde žáci mohou uplatnit teoretické, teoreticko-praktické a praktické dovednosti. V těchto zařízeních je výuka vedena odbornými učitelkami školy, které jsou způsobilé k výkonu povolání všeobecná sestra a k vedení praktické výuky žáku středních zdravotnických škol podle platných právních předpisů.

Ve 3. ročníku v posledním měsíci výuky je zařazena odborná praxe v rozsahu 4 týdnů. Odborná praxe probíhá ve vybraných zdravotnických zařízeních na základě smluvního vztahu a je plně v kompetenci školy.

Součástí praktické výuky jsou exkurze a semináře na pracovištích poskytujících primární, sekundární a terciární zdravotnickou péči i na zařízeních sociální péče a služeb.

Výchovné vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím a výchovném procesu jsou využívány jak klasické metody výuky, tak metody alternativní. Cílem je snaha žáka motivovat, aktivovat a získat ho pro dobrou spolupráci. Učitelé dbají, aby byli všichni žáci do výuky vtaženi, učební látku pochopili a měli možnost si získané vědomosti a dovednosti v průběhu učebního bloku ověřit a procvičit, proto jsou voleny různé metody a strategie učení.

Skupinové učení

Práce ve skupinách rozvíjí aktivitu žáků. Umožňuje jim, aby si procvičili metody, pravidla a slovní zásobu. Nesmělí žáci se obyčejně nechají snadněji přimět k aktivitě ve skupině.

Problémové vyučování

Problémové vyučování rozvíjí u žáků kompetence k řešení problémů. Podle způsobu organizace problémových situací lze rozlišit různé přístupy k jejich řešení, tím i kreativitu a myšlenkové pochody žáků.

Projektové vyučování a samostatná práce

Projektové vyučování a samostatná práce umožňují rozvíjet u žáků širokou škálu dovedností. Žáci mají možnost nejen aplikovat a procvičovat již získané vědomosti a dovednosti, ale obohatit se o nové poznatky a hlouběji prostudovat některá zjištěná fakta. Žáci většinou individuálně zpracovávají stanovený úkol, který má přesně stanovená pravidla.

Alternativní metody

Alternativní metody jsou zařazovány do výuky jako metody motivační, aktivační, stimulující, rozvíjející myšlenkové pochody, zvyšující sebevědomí žáků a jejich komunikativní dovednosti.

3.2.7. Způsob hodnocení

Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu a je veřejně dostupný. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků vychází z platných právních předpisů. Viz příloha č. 1 – Školní řád.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků výchovy a vzdělávání učitelé získávají následujícími metodami:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- soustavným sledováním výkonů žáků (přípravenost na vyučování, dochvilnost, zájem o studium),
- aktivním přístupem žáků k vyučování, zpracováváním zadaných úkolů,
- účastí na školních akcích,
- různými druhy zkoušek - písemné, ústní, praktické, grafické, pohybové,
- ročníkovými písemnými pracemi, praktickými zkouškami, seminárními pracemi,
- vederním Deníku praktického vyučování, záznamu o odborné praxi,
- účastí na soutěžích, olympiádách, projektech souvisejících se vzděláváním,
- dodržováním BOZP a PO.

Zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci rozličných metod, forem a prostředků hodnocení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevu, výkonu, písemnosti, praktické činnosti, výrobku. S výsledky hodnocení učitel žáka seznámí bez zbytečných odkladů.

Zveřejnění výsledků vzdělávání

Učitel výsledky hodnocení a klasifikaci zaznamenává průběžně v systému SAS. Každý žák a zákonný zástupce je seznámen s možností dálkového individuálního přístupu k výsledkům klasifikace. Zákonný zástupce je vždy včas informován třídním učitelem o výrazné změně chování a prospěchu žáka.

3.2.8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Ty se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně škola uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. PLPP a IVP zpracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy.

Při poskytování podpůrných opatření může ředitel školy ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených tímto ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku. Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, jiný pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v oboru zdravotnický asistent je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření:

- využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků,
- poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků,
- úprava materiálních a organizačních podmínek výuky,
- úprava podmínek přijímání ke vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ,
- úprava podmínek ukončování vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická intervence** (zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky

s přiznanými podpůrnými opatřeními) nebo **pedagogická intervence** (vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory a řídí se aktuálním doporučením ŠPZ. **Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené tímto ŠVP.**

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny a ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

Vzdělávání nadaných žáků

Výuka nadaných žáků by měla podněcovat rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet. Za **nadaného** žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky **vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.** Za žáka **mimořádně nadaného** se pak považuje především žák, jehož **rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru.

Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Těmto žákům škola věnuje zvýšenou pozornost a využívá pro rozvoj jejich nadání podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků a umožnit žákům účastnit se:

- výuky ve vyšším ročníku,
- paralelně se vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně vyšší odborné školy (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích,
- účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí,
- zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Za koordinaci péče o žáky se SVP a o žáky nadané i mimořádně nadané zodpovídá výchovný poradce:

- vyhledává a provádí orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky (vše ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a s třídními učiteli),

- zajišťuje a zprostředkovává vstupní i průběžnou diagnostiku žáků se SVP a žáků nadaných, zajišťuje jejich integraci do vzdělávacího procesu,
- vede evidenci žáků se SVP a shromažďuje doporučení ze ŠPZ, které je součástí dokumentace žáka,
- sleduje využívání poskytovaných podpůrných opatření a průběžně vyhodnocuje jejich účinnost,
- spolupracuje a komunikuje s učiteli příslušných vyučovacích předmětů a zprostředkovává potřebné informace,
- spolupracuje a komunikuje se ŠPZ (pedagogicko-psychologická poradna a speciální pedagogické centrum), střediskem výchovné péče, případně s dalšími institucemi,
- spolupracuje a komunikuje se žáky a rodiči nezletilých žáků.

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP

- PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě identifikace obtíží žáka,
- při tvorbě PLPP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci PLPP škola stanoví způsoby práce s žákem (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost zvolených metod (rozvoj vnímání, práci s textem, zapamatování a reprodukci, úroveň vědomostí a dovedností, postoje a motivaci atd.), poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud se během 3 měsíců neobjeví významná změna a žák se naopak zhoršuje, škola navrhne návštěvu ŠPZ,
- škola poskytne ŠPZ celý PLPP spolu se snímkem školy,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP i pro žáky nadané

- IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě doporučení ŠPZ,
- při tvorbě IVP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci IVP škola stanoví podpůrná opatření dle doporučení ŠPZ (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost podpůrných opatření, poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud zvolená podpůrná opatření nejsou účinná a žák se naopak zhoršuje, škola kontaktuje ŠPZ, které vystavilo doporučení,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP a při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných škola postupuje následovně:

- povzbuzuje žáky při případných neúspěších a posiluje jejich motivaci k učení,
- uplatňuje formativní hodnocení žáků,
- poskytuje pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem
- k individuálním obtížím jednotlivců,

- věnuje pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i ve škole,
- spolupracuje s odbornými institucemi, zejména se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.),
- spolupracuje s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku,
- spolupracuje se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, případně škola seznámí zaměstnavatele se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim,
- realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

3.2.9. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve výchovně vzdělávacím procesu ze Zákoníku práce a dalších zákonů, nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů a českých technických norem. Bezpečnostní technik školy pravidelně 1krát ročně žáky a pracovníky školí a seznamuje s ohrožením, možnými riziky při teoretickém a praktickém vyučování, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

Prostory pro výuku odpovídají stanoveným platným právním předpisům

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

- důkladné a prokazatelné seznámení žáků s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, organizací práce a pracovními postupy,
- používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům,
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovní činnosti,
- seznámení žáků s vybranými kapitolami platných právních předpisů

3.2.10. Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Podmínky přijetí ke vzdělávání jsou plně v souladu s platnými právními předpisy. Kritéria přijímacího řízení - viz příloha č. 2.

Podmínky pro přijetí jsou:

- splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním školní docházky,
- splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů,

- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů daného oboru stanovených podle platných právních předpisů,
- zdravotní omezení dle Nařízení vlády č. 291/2010 SB. v platnosti od 31. 8. 2010 (prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře, prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních nebo dolních končetin, prognosticky závažná onemocnění chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, prognosticky závažná chronická onemocnění dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování, prognosticky závažná onemocnění srdce a oběhové soustavy vylučující středně velkou zátěž, prognosticky závažná poruchy mechanismu imunity, prognosticky závažná nemoci oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny, závažně duševní nemoci a poruchy chování).

Organizace, forma a obsah přijímacího řízení, kritéria pro přijetí

Jednotlivá kola přijímacího řízení jsou vyhlašována ředitelem školy způsobem stanoveným aktuálním prováděcím právním předpisem. Počet kol není omezen. Termín pro první kolo přijímacího řízení je stanoven prováděcím právním předpisem a je vždy včas uveřejněn na webových stránkách školy.

O konání přijímací zkoušky vždy aktuálně rozhodne ředitel školy. Pokud se nebudou přijímací zkoušky vykonávat, budou stanovena kritéria pro přijetí uchazeče pro daný obor a zveřejněna vždy v souladu s platnými právními předpisy.

3.2.11. Způsob ukončení vzdělávání

Studium na střední škole zdravotnické a sociální se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže žák úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy.

Společná část maturitní zkoušky vychází ze Školského zákona, vyhlášek a nařízení.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 2 nebo 3 povinných zkoušek, a to z Ošetřovatelství, Psychologie a Ošetřování nemocných (viz příloha č. 3). Dále může žák konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy.

3.3. Charakteristika školy

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je příspěvkovou organizací zřízenou Pardubickým krajem se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice. Sdružuje dvě součásti, a to střední zdravotnickou školu s kapacitou 250 žáků a vyšší odbornou školu s kapacitou 90 studentů.

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je školou mladou. Byla otevřena 1. září 1979 v budově Gymnázia Ústí nad Orlicí. V roce 1992 se škola přestěhovala do zrekonstruovaných prostor bývalé hospodářské školy z dvacátých let 20. století. Budova školy je dobře strategicky umístěna - blízko nemocnice, kam chodí žáci na výuku předmětu ošetřování nemocných, 5 minut chůze do domova mládeže, na náměstí

i na autobusové nádraží. Okolí školy obklopuje park. Samotné město Ústí nad Orlicí je podhorské městečko s překrásným historickým náměstím a malebným okolím.

Škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání na středoškolské úrovni a připravuje je po odborné a praktické stránce na výkon nelékařských zdravotnických povolání nebo na studium na vyšší odborné a vysoké škole se zdravotnickým zaměřením. Žáci jsou zapojováni do organizace chodu školy. Je ustanovena studentská rada, která zasedá spolu s vedením školy jedenkrát za dva měsíce.

Škola poskytuje vzdělávání žákům z regionu Ústí nad Orlicí, Rychnova nad Kněžnou, Svitav, Šumperka i jiných oblastí. Spoje umožňují žáků do školy dojíždět bez problémů. Těm, kteří dojíždět nemohou, se nabízí ubytování v domově mládeže.

Žáci školy jsou vedeni k smysluplnému využívání volného času. Škola jim nabízí nepovinné předměty: konverzace v cizím jazyce, znaková řeč, přírodovědný seminář, sportovní hry a dále kurz sportovní masáže, kurzy bojového umění, dramatický kroužek, zajišťuje besedy s kosmetičkou, s lékaři, se zaměstnanci Úřadu práce a dalšími zajímavými lidmi. Škola spolupracuje s mateřskými a základními školami města a okolí, Českým červeným křížem, s centrem Hvězdička, s městem Ústí nad Orlicí, s mateřskou školou a základní školou při Nemocnici Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecké nemocnici Ústí nad Orlicí, s Domovem pro děti a mládež se speciální péčí. Žáci se zapojují do humanitárních akcí, sportovních soutěží a turnajů, olympiád v jazycích i matematice, aktivně se účastní odborných seminářů, školní akademie, vítání občánků a podílí se na přípravě a organizaci maturitního plesu. Škola je zapojena do dlouhodobých projektů: Zdravý úsměv, Hrou proti AIDS, Zdravý životní styl, organizuje a pořádá pro žáky základních škol kurzy první pomoci. Snaží se o navázání mezinárodní spolupráce se školami stejného zaměření. Žáci školy navštívili zdravotnická zařízení v Holandsku a v Itálii, zdravotnickou školu v Neuköllnu a Ambergu (partnerská města Ústí nad Orlicí). Škola nabízí žákům a studentům zapojení do programů E-TWINNIG a ERASMUS+.

Při šetření mezi žáky, rodiči i učiteli školy bylo zjištěno, že hodnocení školy je nad průměrem ostatních středních škol jak v oblasti podmínek vzdělávání, průběhu vzdělávání, spolupráce školy s rodiči, vzájemných vztahů školy s žáky a rodiči, v řízení školy, tak i bezpečného a zdravého prostředí školy.

Ve škole vládne pracovní, klidná, přátelská atmosféra, kterou oceňují externí pracovníci, kteří nás navštíví. Vyučující dbají o pochopení a zvládnutí učební látky, aby žáky připravili pro výkon zdravotnického pracovníka, studium na vyšší a vysoké škole a pro život v demokratické společnosti.

3.4. Podmínky realizace ŠVP

3.4.1. Materiální podmínky

Školní výuka probíhá ve školní budově, která je majetkem Pardubického kraje a má devět kmenových učeben, tři odborné učebny pro výuku ošetrovatelství, jednu pro výuku první pomoci, odborné učebny pro výuku cizích jazyků, fyziky, chemie, somatologie, psychologie, výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy se využívá tělocvična gymnázia, posilovna, gymnastický sálek a hřiště v areálu školy. Odborná výuka a odborná praxe probíhá ve spolupráci se sociálními partnery na školních stanicích v Nemocnici Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecké nemocnici a dalších zdravotnických zařízeních, vždy na základě smluvního vztahu.

3.4.2. Vybavení učeben

kmenová učebna pro 30 žáků: počet 9

školní tabule, lavice, židle, katedra, zpětný projektor, TV+video, dataprojektor, zařízení pro přenosný notebook

z toho odborná učebna pro výuku somatologie, klinické propedeutiky: počet 2

školní tabule, lavice, židle, katedra, zpětný projektor, TV+video, anatomické modely, obrazy

z toho odborná učebna pro výuku první pomoci: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, zpětný projektor, TV+video dataprojektor, zařízení pro přenosný notebook, pomůcky pro PP

jazyková učebna: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, poslechové zařízení, rádio, obrazy, mapy, slovníky, odborné časopisy ...

učebna pro výuku informačních a komunikačních technologií: počet 1

15 počítačů, počítač pro učitele, dataprojektor, speciální softwarové vybavení

odborná učebna pro výuku fyziky a chemie: počet 1

laboratorní vybavení dle nároku výuky

odborná učebna pro výuku ošetrovatelství: počet 3

vybavení dle nároku výuky

posilovna: počet 1

10 stanovišť s posilovacími stroji

gymnastický sálek: počet 1

tělocvičné náčiní a pomůcky pro prostná cvičení

Žáci mají možnost využívat informační centrum školy, studovnu po celou dobu školního vyučování od 7 do 16 hodin a sportoviště školy i mimo vyučování.

3.4.3. Personální podmínky

Pedagogický sbor Vyšší odborné školy a střední školy zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí je vcelku stabilizovaný a věkově vyrovnaný. Výuka je zajišťována kvalifikovanými učiteli. Všichni pedagogové jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků v souladu s platnými právními předpisy. Profesionální úroveň pedagogického sboru je zvyšována plánovaným a následně realizovaným dalším vzděláváním pedagogů.

3.5. Spolupráce se sociálními partnery

Sociální partneři: • Nemocnice Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecká nemocnice, • terénní zdravotnická zařízení, • Centrum komplexní péče Ústí nad Orlicí, • Oblastní charita Ústí nad Orlicí, • Domov pro děti a mládež se speciální péčí a praktičtí lékaři. V souladu s platnými právními předpisy uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery, fyzickými a právnickými osobami. Na základě smluv dochází u těchto partnerů k vykonávání povinné odborné i učební praxe. Nejdůležitějším sociálním partnerem je

Nemocnice Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecká nemocnice, kde je ve spolupráci s vedením této nemocnice organizována výuka předmětu ošetřování nemocných. Je dojednána na základě smluvního vztahu školy a příslušné organizace. Výuku předmětu ošetřování nemocných vedou odborné učitelky. Úzce spolupracují s vedoucími sestrami dané ošetrovací jednotky a manažerkami jednotlivých oborů. Žáci jsou rozděleni do skupin na jednotlivá klinická pracoviště. Výuka žáků ve 3. a 4. ročníku probíhá na všech pracovištích nemocnice (interna, chirurgie, neurologie, urologie, ORL, gynekologicko-porodnické oddělení, ambulance jednotlivých oddělení atd.) a dalších smluvních místech. Dalšími významnými sociálními partnery jsou: • Spolek přátel Střední zdravotnické školy Ústí nad Orlicí, • Školská rada při Střední zdravotnické škole Ústí nad Orlicí, • Studentská rada při Střední zdravotnické škole Ústí nad Orlicí, • Město Ústí nad Orlicí, • Úřad práce Ústí nad Orlicí, • základní a mateřské školy ústeckého regionu, • Český červený kříž Ústí nad Orlicí, • zdravotní pojišťovny, • další instituce. Za významné sociální partnery škola považuje rodiče a žáky. Rodiče se školou spolupracují aktivně prostřednictvím Spolku přátel Střední zdravotnické školy Ústí nad Orlicí. Správní rada se schází dvakrát ročně, v případě potřeby i častěji, valná hromada dvakrát ročně. Školská rada na škole byla zřízena v roce 2005 jako orgán školy umožňující zákonným zástupcům a osobám zodpovědným za výchovu nezletilých žáků, žákům, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Vedení školy se jedenkrát za dva měsíce setkává se zástupci žáků na studentské radě. Členy studentské rady jsou zástupci žáků ze všech tříd a mají možnost se vyjádřit k problémům, které je tíží. Jednání bývají přínosná a slouží jako zpětná vazba pro pedagogy. Sociálním partnerem je úřad práce, jehož odborníci poskytují konkrétní informace, vysvětlení a rady týkající se oblasti dalšího vzdělávání, zaměstnání a trhu práce.

3.6. Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Starověk
	Občanská nauka Multikulturní společnost, Civilizace, víra a náboženství
2. ročník	Dějepis Demokracie a diktatura, Svět v blocích
	Občanská nauka Demokracie a lidská práva, Občan a občanská společnost, Stát, Politický systém v ČR, Politika, politické strany, ideologie, Veřejnost a veřejné mínění
	Biologie a ekologie Člověk a životní prostředí, Ochrana přírody a životního prostředí
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Systém zdravotní péče, Právní úprava zdravotní péče, Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí

3. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - Česká lit. 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - Světová lit. 1. pol. 20. st.
	Občanská nauka Soudobý svět - Česká republika a svět, Občan a právo
	Psychologie Základy sociální psychologie
	Komunikace Verbální komunikace
4. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 2. pol. 20. stol., Literatura a ostatní druhy umění - Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti, Literatura a ostatní druhy umění - Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti, Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách, Literatura a ostatní druhy umění - Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti
	Anglický jazyk Česká republika, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století
	Německý jazyk Česká republika, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století

Člověk a životní prostředí

integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Středověk a raný novověk (16.-18. století)
	Občanská nauka Člověk v lidském společenství - Příroda, kultura a společnost
	Biologie a ekologie Základy genetiky - dědičnost a proměnlivost
	Fyzika Mechanika, Termika a molekulová fyzika
	Chemie Obecná chemie
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Péče o zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova
	Tělesná výchova Lyžování
	Ošetřovatelství Péče o pomůcky

2. ročník	Dějepis Demokracie a diktatura, Svět v blocích
	Občanská nauka Demokracie a lidská práva, Občan a občanská společnost, Stát, Politický systém v ČR, Politika, politické strany, ideologie , Veřejnost a veřejné mínění
	Biologie a ekologie Člověk a životní prostředí, Ochrana přírody a životního prostředí
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Systém zdravotní péče, Právní úprava zdravotní péče, Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí
3. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - Česká lit. 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 1. pol. 20. st., Literatura a ostatní druhy umění - Světová lit. 1. pol. 20. st.
	Občanská nauka Soudobý svět - Česká republika a svět, Občan a právo
	Psychologie Základy sociální psychologie
	Komunikace Verbální komunikace
4. ročník	Anglický jazyk Svět ve 21. století
	Německý jazyk Svět ve 21. století
	Ošetřovatelství v klinických oborech Ošetřovatelská péče na onkologickém oddělení
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných chirurgických oborů, Ošetřování nemocných interních oborů, Ošetřování dospělých a dětí v terénní zdravotní péči
	Psychologie Psychologie nemocných

Člověk a svět práce

integrace ve výuce

1. ročník	Informační a komunikační technologie Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu, Počítačové sítě, informační zdroje, Internet
-----------	--

	Ošetrovatelství Organizace práce zdravotnického týmu, ošetrovatelský proces
2. ročník	Český jazyk a literatura Administrativní styl
	Anglický jazyk Vzdělávání
	Německý jazyk Vzdělávání
	Dějepis Svět v blocích
	Informační a komunikační technologie Aplikační software z oblasti zdravotnictví
	Základy epidemiologie a hygieny Imunologie, Úvod do studia
	Psychologie Člověk jako osobnost
3. ročník	Anglický jazyk Povolání
	Německý jazyk Povolání
	Ekonomika Pracovněprávní vztahy a související činnosti
	Komunikace Umění komunikace
4. ročník	Anglický jazyk Svět ve 21. století
	Německý jazyk Svět ve 21. století
	Občanská nauka Člověk a svět - Úvod do etiky

Informační a komunikační technologie

integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Základy informatiky
	Anglický jazyk Osobní údaje, Bydlení

	Německý jazyk Osobní údaje, Bydlení
	Dějepis Modernizace společnosti
	Biologie a ekologie Rozmanitost organismů
	Fyzika Kmitání, vlnění, akustika, Vesmír
	Chemie Obecná chemie, Laboratorní cvičení, Anorganická chemie
	První pomoc Příruční lékárna, Akutní otravy
	Somatologie Funkční morfologie tkání, Krev, Dýchací systém
	Základy latinské terminologie Práce s textem, Citace
2. ročník	Anglický jazyk Volný čas a zábava, Nákupy, Vzdělávání, Počasí, Stravování
	Německý jazyk Stravování, Volný čas a zábava, Nákupy, Vzdělávání, Počasí
	Dějepis Svět v blocích
	Biologie a ekologie Ochrana přírody a životního prostředí, Člověk a životní prostředí
	Fyzika Elektřina a magnetismus, Optika
	Chemie Analytická chemie, Organická chemie, Biochemie
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí, Programy na podporu zdraví
	Somatologie Trávicí systém, Pohlavní systém, Kožní systém
	Patologie Speciální patologie
	Klinická propedeutika Farmakologie

3. ročník	Anglický jazyk Cestování, Povolání
	Německý jazyk Cestování, Povolání
	Matematika Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách
	Ekonomika Podnik
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení
	Ošetřovatelství v interních oborech Ošetřovatelská péče o staré a chronicky nemocné klienty
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných chirurgických oborů , Ošetřování nemocných interních oborů
4. ročník	Anglický jazyk Česká republika, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století, Nemocnice
	Německý jazyk Česká republika, Země dané jazykové oblasti, Svět ve 21. století, Nemocnice
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů s traumatologickým onemocněním
	Ošetřovatelství v klinických oborech Ošetřovatelská péče na stomatologickém oddělení, Ošetřovatelská péče na onkologickém oddělení
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných interních oborů, Ošetřování nemocných chirurgických oborů

4. Učební plán

4.1. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Školní vzdělávací program – Zdravotnický pracovník III, verze ZA 03/2014, platnost od 1. 9. 2014															
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů - 128 34,34,32,28
Jazykové vzdělávání	15	480		23									8	23	736
	5	160	Český jazyk a literatura	9	2	1	1	1	1	1	1	1	4	9	
	10	320	Cizí jazyk	14	2	1	3	1	2	1	3	1	4	14	
Společenskovední vzdělávání	5	160		6									1	6	196
			Dějepis	2	1	1							1	2	
			Občanská nauka	4	1		1		1		1	1	1	4	
Přírodovědné vzdělávání	4	128		9									5	9	306
			Biologie a ekologie	3	1	1		1					2	3	
			Fyzika	2	1	1							1	2	
			Chemie	4	2			2					2	4	

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů - 128 34,34,32,28
Matematické vzdělávání	7	224		7									0	7	234
			Matematika	7	3		2		2			1	1	7	
Estetické vzdělávání	5	160		5									0	5	162
	4	128	Český jazyk a literatura ¹⁾	4	1		1		1		1			4	
	1	32	Dějepis ¹⁾	1	1								1		
Vzdělávání pro zdraví	8	256		10									2	10	324
			Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví ^{3) 4)}	1		1							1	1	
			Tělesná výchova	8	2		2		2		2		0	8	
			První pomoc ⁴⁾	1		1							1	1	
Vzdělávání v IKT	4	128		4									0	4	136
			Informační a komunikační technologie	4	2		2					1	1	4	
Ekonomické vzdělávání	2	64		2									0	2	64
			Ekonomika	2					2				0	2	

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů - 128 34,34,32,28
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256		9									1	9	306
			Somatologie	4	2		2							4	
			Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví ³⁾	1			1						1		
			Základy latinské terminologie	1		1						1	1		
			Základy epidemiologie a hygieny	1			1						1		
			Patologie	1			1						1		
			Klinická propedeutika	1			1						1		
Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče	44	1408		45									1	45	1382+120 OP
			Ošetřovatelství	11	3		5	1	2				1	11	
			Ošetřovatelství v chir. borech	2					1		1			2	
			Ošetřovatelství v int. oborech	2					2					2	
			Ošetřovatelství v klin. oborech	4						4				4	

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání													
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkem týdnů - 128 34,34,32,28	
			Ošetřování nemocných	26					12		14			26		
Sociální vztahy a dovednosti	5	160		7									2	7	222	
			Psychologie	6	1		2		1		1	1	1	6		
			Komunikace	1						1			1	1		
Volitelný předmět z nabídky: OBN, MAT, IKT 2)				1								1	1	1	28	
Disponibilní hodiny	21	672											21			
Celkem	128	4096		128										128	4096+ 120 OP	

Vysvětlivky

¹⁾ Estetické vzdělávání vyučováno v CJL a DEJ.

²⁾ Volitelný předmět ve 4. ročníku.

³⁾ Předmět VZV obsahuje učivo z oblastí Vzdělávání pro zdraví a Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

⁴⁾ Předměty mohou být vyučovány i jako dvouhodinové v jednom pololetí školního roku

4.2. Učební plán – Zdravotnický asistent (53-41-M/01)

Kmenový obor: 53-41-M
Studijní obor: 53-41-M/01
Denní studium

Platnost ŠVP: 1. září 2014 počínaje prvním ročníkem (verze 03/2014)

Předmět	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Český jazyk a literatura	ČJL	4	3	3	3	13
Cizí jazyk	AJ, NJ	3 (3)	4 (4)	3 (3)	4 (4)	14
Dějepis	DEJ	2	1			3
Občanská nauka	OBN	1	1	1	1	4
Biologie a ekologie	BIE	2	1			3
Fyzika	FYZ	2				2
Chemie	CHE	2	2			4
Matematika	MAT	3 (1)	2	2		7
Tělesná výchova	TEV	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	VZV	2/-	1			2
První pomoc	PP	-/2(2)				1
Informační a komunikační technologie	IKT	2 (2)	2 (2)			4
Ekonomika	EKO			2		2
Somatologie	SOM	2	2			4
Patologie	PAT		1			1
Základy latinské terminologie	ZLT	1				1
Základy epidemiologie a hygieny	ZEH		1			1
Klinická propedeutika	KLP		1			1
Ošetrovatelství	OSE	3 (2)	6(6)	2 (1)		11
Ošetrovatelství v chirurgických oborech	OSECH			1	1	2
Ošetrovatelství v interních oborech	OSEI			2		2
Ošetrovatelství ve speciálních klinických oborech	OSEKO				4	4
Ošetrování nemocných	OSN			12 (12)	14 (14)	26
Psychologie	PSY	1	2	1	2	6
Komunikace	KOM			1 (1)		1
Volitelný seminář OBN, MAT, IKT					1	1
Celkem		32	32	32	32	128

Poznámky k učebnímu plánu ZA:

1. Ve výuce cizích jazyků žáci volí jazyk anglický nebo německý.
2. AJ, NJ – jazyk bude realizován při minimálním počtu žáků: 10
3. Adaptační kurz: 1. ročník, doporučená, dobrovolná aktivita
Cíle pobytu: vytváření zdravých a pevných sociálních vazeb v třídním kolektivu, vytváření neformálních vztahů mezi žáky a učiteli
Adaptační kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
4. Lyžařský kurz: 1. ročník, dobrovolná aktivita
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový
Zimní kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
5. Sportovně turistický kurz: 2. ročník, doporučená, dobrovolná aktivita.
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový
Sportovně turistický kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
6. Předmět Ošetrovatelství je předmět teoreticko-praktický, výuka probíhá ve skupinách v odborných učebnách školy.
7. Ošetrování nemocných ve 3. a 4. ročníku je předmětem praktickým, probíhajícím v klinických podmínkách Orlickoústecké nemocnice a.s. a ve zdravotnických zařízeních terénní zdravotnické praxe.
8. Odborná praxe je součástí předmětu Ošetrování nemocných a je zařazena na konec 3. ročníku v celkovém rozsahu 4 týdnů.
9. Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je přednostní při výuce cizích jazyků, cvičení. Dělení je v pravomoci ředitele školy, musí odpovídat platné legislativě a požadavkům BOZP.
10. Volitelné předměty slouží k posílení a prohloubení vzdělávání a k přípravě na maturitní zkoušku. Ve 4. ročníku volí žáci z nabídky: Seminář z matematiky, Seminář z občanské nauky, Seminář z informačních a komunikačních technologií.

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva v ŠVP	34	34	32	28
Adaptační kurz	1			
Lyžařský výcvik	1			
Sportovní kurz		1		
Odborná praxe			4	
Maturitní zkoušky				3
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně-vzdělávací akce, projekty, odborné přednášky, exkurze, výlety)	4	5	4	6
Celkem	40	40	40	37

5. Učební osnovy předmětů

5.1. Jazykové vzdělávání a komunikace

5.1.1. Český jazyk a literatura

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak literární vzdělávání (estetické vzdělávání) prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Vede žáky ke kultivaci estetického vnímání a má významnou úlohu pro rozvoj občanských, personálních a sociálních kompetencí. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam umění pro člověka,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Český jazyk obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Literatura obsahuje chronologický přehled české a světové literatury a literární historie. Učivo je probíráno v souvislosti s danou dobovou situací, vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Součástí výuky je rozbor literárních textů s využitím znalostí literární teorie.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně,
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- byli schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu,
- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- uvědomovali vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- všímali vlivu dějinného vývoje na literární tvorbu,
- rozšířili pasivní slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti,
- vytvořili vlastní žebříček postojů, hodnot a jednali v souladu s morálními normami demokratické společnosti,
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby,
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím.

Výukové strategie

Ve výuce českého jazyka jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje, je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika. Součástí výukových strategií jsou návštěvy divadelních a filmových představení, kulturních institucí (muzea, knihovny), besedy se spisovatelem a významnými osobnostmi současné literatury a kultury. Žáci jsou vedeni k četbě hodnotné literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Zápis v třídní knize - číslování hodin: celkový počet hodin / počet hodin literární výchovy (odpovídají hodinám estetického vzdělávání); počet hodin vzdělávání a komunikace v českém jazyce odpovídá rozdílu hodin před a za lomítkem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v jazykovém vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity žáků dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů, prezentace individuální nebo skupinové práce. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací, v každém pololetí 1. - 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku pouze v 1. pololetí.

Hodnocení v literárním vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu, posuzuje se úroveň znalostí literární teorie, práce s literárním textem, znalost historického vývoje v souvislosti s literaturou, vlastní práce a schopnost její prezentace, komunikační schopnosti a aktivita v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení. Znalosti jsou ověřovány pomocí didaktických testů a ústním zkoušením.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Jazykové vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávali administrativní písemnosti a zdravotnické dokumenty podle platných norem, aby dodržovali jazykové i stylistické normy a vhodně využívali zdravotnickou terminologii v odborných slohových útvarech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- kompetence k využití prostředků IKT a práce s informacemi, tzn. žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu

Jazykové vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, kde výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žáci měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, aby získali schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, aby si osvojili dovednost jednat s lidmi, aby se orientovali v masových médiích, aby rozvíjeli komunikativní a personální kompetence a osvojili si práci s informacemi,
- člověk a svět práce, kde výuka směřuje k tomu, aby žáci uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, osvojili si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, uměli komunikovat s potenciálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání.

Literární vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy, uvědomovali si vlastní

- kulturní, národní a osobnostní identitu, byli tolerantní k identitě jiných lidí,
- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci dokázali na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví,
 - kompetence komunikativní, tzn. aby žáci byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulovali srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastnili diskuzí, respektovali názor druhých, dokázali vyhledávat informace a využívat je,
 - kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky IKT, tzn. aby žáci byli schopni pracovat s prostředky IKT, využívali informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, krásná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd. na základě práce s literárními texty,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk a literatura se prolíná s předměty:

- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Velké občanské revoluce, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Informační a komunikační technologie - Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu,
- Psychologie - Základy sociální psychologie.

1. ročník, 3 + 1 h týdně, povinný

ZÁKLADY INFORMATIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • orientuje se ve výstavbě textu • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace • rozumí obsahu textu i jeho částí • vypracuje anotaci • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje	Práce s textem a získávání informací Práce s různými příručkami pro školu a veřejnost Základy informatiky: - jazyk a informace, zdroje informací - orientace v textu, výpisky, osnova - konspekt, resumé a teze - knihovny a jejich služby - získávání a zpracovávání informací z textu - techniky a druhy čtení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- získávání a zpracovávání informací z textu - Internet - zdroje informací - Internet

OBEČNÉ POUČENÍ O SLOHU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Obecné poučení o slohu: - styly a slohotvorní činitele subjektivní a objektivní - slohové postupy a útvary - literatura faktu a umělecká literatura

VYPRAVOVÁNÍ, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se ve výstavbě textu - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Vypravování: - podstata, kompozice, jazyk, přímá řeč - vypravování v uměleckém stylu

BĚŽNÉ INFORMAČNÍ POSTUPY A ÚTVARY, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - samostatně zpracovává informace - samostatně vyhledává informace	Komunikační a slohová výchova Běžné informační postupy a útvary: dotazník, formulář, zpráva, oznámení, fax, e-mail, inzeráty, ústní projevy, konverzace, dopisy, referáty

PARAJAZYKOVÉ A MIMOJAZYKOVÉ DOROZUMÍVÁNÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Komunikační a slohová výchova Parajazykové a mimojazykové dorozumívání: - neverbální komunikace, značky, symboly

ZDROJE INFORMACÍ O JAZYCE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zdroje informací o jazyce: - normativní jazykové příručky

JAZYK A ŘEČ, JAZYKOVÁ KOMUNIKACE, JAZYK. KULTURA, NORMA A KODIFIKACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, norma a kodifikace

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti

GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti	Zdokonalování jazykových vědomostí a

českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	dovedností Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory
---	--

SLOVNÍ ZÁSoba, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Slovní zásoba: - členění slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov - slovníky

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM - ÚVOD DO STUDIA LITERATURY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STAROVĚK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STŘEDOVĚK, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - RENESANCE A HUMANISMUS, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období	

- nejvýznamnější představitelé

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - BAROKO, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - NÁRODNÍ OBROZENÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých	umění jako specifická výpověď

uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

2. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastní jména v komunikaci - osobní jména - zeměpisná jména - názvy podniků a výrobků

FRAZELOGIE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastnosti frazémů, druhy, kulturní frazémy

POJMENOVÁNÍ NOVÝCH SKUTEČNOSTÍ, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - stavba slova - tvoření slov

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

TVAROSLOVÍ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - slovní druhy - tvary slov

POPIS, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • orientuje se ve výstavbě textu • rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova - druhy popisu - výstavba popisu - popis prostý, odborný, umělecký (líčení), prac. postupu, děje - charakteristika

ADMINISTRATIVNÍ STYL, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	Komunikační a slohová výchova

- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - sestaví základní projevy administrativního stylu	- formuláře a dotazníky - žádost - životopis - motivační dopis - plná moc - zápis z porady - formální úprava písemných projevů
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - písemná i verbální sebeprezentace při vstupu na trh práce (žádost o zaměstnání, odpověď na inzerát, životopis, motivační dopis)	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v výstavbě textu - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - text interpretuje a debatuje o něm	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ROMANTISMUS, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - REALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE, 6
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - POČÁTKY ČESKÉHO REALISMU, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě

• vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MÁJOVCI, RUCHOVCI A LUMÍROVCI, 8
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÝ REALISMUS - HISTORICKÝ, VENKOVSKÝ, MĚSTSKÝ A REALISTICKÉ DRAMA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - PROKLETÍ BÁSNÍCI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

PUBLICISTICKÝ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - zpravodajské a analytické útvary - úvodník, reportáž, fejeton, recenze, článek, reklama, inzerát

VÝPOVĚĎ A VĚTA, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - základní a rozvíjející větné členy - několikanásobný větný člen - zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby - pořádek slov - stavba souvětí - členící znaménka - komunikát a text

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

VEŘEJNÉ MLUVENÉ PROJEVY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - přednese krátký projev	Komunikační a slohová výchova - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení

ODBORNÝ STYL, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky - samostatně vyhledává informace v této oblasti - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova - výklad a výkladový slohový postup - druhy výkladu - jazykové prostředky - odborná terminologie - stylizační a textová cvičení

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se ve výstavbě textu - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu
komentář	
Průběžně.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MODERNÍ SMĚRY V ČESKÉ LITERATUŘE,
7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - česká moderna, anarchismus, dekadence, lit. kritika	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - umělecké směry ve světové literatuře - obraz 1. sv. války ve světové literatuře	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 13 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - próza, poezie	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj - morálka, odpovědnost, svoboda	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 1. POL. 20. ST., 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- historický vývoj ve 20. století - morálka, svoboda

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

CHOVÁNÍ A ŘEČ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se ve výstavbě textu - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - řečové chování a zdvořilost - mužský a ženský způsob komunikace - humor v řeči, řeč v humoru

NÁRODNÍ JAZYK A JEHO ČLENĚNÍ NA ÚTVARY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština, nářečí - neoficiální, profesní a zájmová komunikace

FUNKCE SPISOVNÉ ČEŠTINY A JEJÍ VÝVOJOVÉ ZMĚNY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - funkční diferenciací současného jazyka - užívání češtiny v uplynulém tisíciletí

ČEŠTINA A PŘÍBUZNÉ JAZYKY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v soustavě jazyků	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - indoevropské jazyky, praslovanština, slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - písmo, hláskosloví, tvarosloví - vývoj spisovné češtiny v souvislosti s vývojem společnosti - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.
komentář	
Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.	

STYLOVÁ DIFERENCIACE ČEŠTINY, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	Komunikační a slohová výchova - funkční stylová diferenciac - nižší a vyšší jazykové styly - zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu

STYL UMĚLECKÉ LITERATURY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných	Komunikační a slohová výchova - literární druhy a žánry - obrazná pojmenování - umělecká literatura

historických období	- literatura faktu
---------------------	--------------------

ÚVAHA A ÚVAHOVÝ POSTUP V RŮZNÝCH KOMUNIKAČNÍCH SFÉRÁCH, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - úvaha, esej - jejich znaky, jazyk, kompozice - kritika a diskuze - esejistický styl
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - společnost - jednotlivec a společenské skupiny, náboženství, kultura	

JAZYKOVÁ A STYLIZAČNÍ CVIČENÍ Z ODBORNÉ OBLASTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie	Jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti - procvičení odborné terminologie - výklad, referát, přednáška

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu

nimi	
komentář	
Průběžně.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 2. POL. 20. STOL., 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - LITERATURA S TEMATIKOU 2. SV. VÁLKY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - světová a česká literatura	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ PRÓZA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova

komentář
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ POEZIE PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

komentář
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, odpovědnost, svoboda, tolerance

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LITERATURA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti

historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - soudobý svět	

KULTURA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v nabídce kulturních institucí	- kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
- téma zařazeno průběžně do všech učebních bloků Literatura a ostatní druhy umění	

5.1.2. Anglický jazyk

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání AJ navazuje na RVP ZV.

Vzdělávání v AJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Závazný počet vyučovacích hodin AJ v jednotlivých ročnících je stanoven v rámcovém rozvržení ŠVP.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky; tzn. akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v AJ v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci,
- pracovat s informacemi a zdroji informací v AJ včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými a jinými cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností,
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia AJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků.

K podpoře výuky AJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky, zapojovat žáky do projektů a soutěží.

Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP jsou zařazena taková témata, která odpovídají potřebě a specializaci zdravotnického oboru.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Metody výuky jsou orientovány na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav, i delší útvary jako esej, formální a neformální dopis),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy-dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět AJ přispívá k rozvoji následujících kompetencí:

kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev (i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,

komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí (AJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se

přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),

kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (Internet).

Předmět AJ přispívá k aplikaci následujících průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti (základní informace o České republice a anglicky mluvících zemích, patologické jevy ve společnosti).

Člověk a životní prostředí (odraz životního stylu v péči o životní prostředí, vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační nemoci).

Člověk a svět práce (vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání, volba povolání, hledání místa, nezaměstnanost).

Informační a komunikační technologie (vyhledání informace na Internetu, e-mail, dotazník, objednávka a platba elektronickou cestou, prezentace).

Mezipředmětové vztahy

Předmět AJ se prolíná s některými všeobecnými i odbornými předměty v oblasti slovní zásoby.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

OSOBNÍ ÚDAJE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá	- lidé a seznamování se, představování se, jednoduchý spontánní situační rozhovor (ve škole, na veřejnosti) - jméno, věk, bydliště, rodinný stav, povolání, zájmy - osobní dotazník - pozvání, odmítnutí, vyjádření radosti, zklamání a naděje, sjednání schůzky - získávání a předávání informací - objednávka služby, vyřízení vzkazu - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru

i poskytně informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: osobní dotazník, objednávka služby elektronickou cestou	

DOMOV, RODINA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytně informace	- rodinní příslušníci, užší rodina, širší příbuzenstvo, rodinné vztahy, rodinný stav - rodinné oslavy a svátky, návštěva u příbuzných - pozvání - telefonický rozhovor - neformální dopis, pohlednice, e-mail

DENNÍ PROGRAM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytně informace	- popis činností v průběhu dne, časová následnost (vyjádření času) - denní program, každodenní život - pravidelné činnosti během dne (hygienické návyky, oblékání, stravování, škola, práce, odpočinek, nákupy, domácí práce, zábava) - všední den, víkend, svátek, prázdniny, dovolená

KULTURA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry) - volný čas mladých a starších lidí - volný čas o víkendu, svátcích, dovolené

• při pohovorech, na které je připraven, kladé vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se většinou běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- aktivní a pasivní trávení volného času - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály) - individuální a kolektivní trávení volného času - party (sdělení informací - místo, čas, program) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (pozvání, prosba, odmítnutí, zklamání, radost) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: objednávka služby elektronickou cestou, vyhledání informace na Internetu, PC hry	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí - přítomný čas prostý - přivlastňovací zájmena, ukazovací zájmena - člen určitý, neurčitý - podstatná jména v jednotném a množném čísle - vazba there is, there was - předložky - přídavná jména - pozice ve větě - přítomný čas průběhový - vyjádření času, hodiny - minulý čas prostý, průběhový - frekvenční příslovce - předložky času - modální sloveso can - like + -ing - zájmena v nepřímém pádě, zdůrazňovací - minulý čas prostý - vztažné věty	

2. ročník, 3 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

BYDLENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou	- dům a jeho okolí - byt a jeho popis (místnosti, vybavení, předměty denní potřeby) - hledání bytu a podnájmu (inzerát, e-mail) - stěhování - prostorová orientace

běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: inzerát, hledání bytu elektronickou cestou	

STRAVOVÁNÍ, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - orientuje se většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - obhájí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - aplikuje základní způsoby tvoření slov	- denní jídla, doba stravování (časové údaje) - stravovací návyky a zdravé stravování - restaurace, jídelní lístek, objednání jídla, placení, další stravovací zařízení - nákup potravin (údaje o množství, váhy) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (přivolání číšníka, objednání jídla, konverzace při stolování) - recepty, česká kulinárie - práce a odpočinek - zdravá strava, pitný režim - sportovní aktivity - péče o zdraví (prevence, oblékání, otužování, vitamíny) - životní styl dnešních mladých lidí - drogy, alkohol, kouření, léky, stres, obezita

v jazyce	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: objednávka jídla, rezervace restaurace, vyhledání informace na Internetu Člověk a životní prostředí Učivo: odraz životního stylu v péči o životní prostředí	

Počasí, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - orientuje se většinou běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - aplikuje různé techniky čtení textu	- roční doby a změny v přírodě - počasí a lidské aktivity (dovolená, koníčky) - počasí a oblékání - předpověď počasí (hromadné sdělovací prostředky - zprávy) - vliv počasí na psychiku člověka, počasí a nemoci
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: vyhledání informace na Internetu	

VZDĚLÁVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - aplikuje různé techniky čtení textu - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistotou a sebedůvěrou a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - aplikuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- vzdělávání jako celoživotní proces - školský systém u nás a ve Velké Británii - rozvrh hodin, učební předměty, vyučovací hodina (průběh hodiny, aktivity žáků, učitel), domácí příprava - spolužáci, aktivity žáků mimo vyučování (výlety, sportovní aktivity, maturitní ples, akademie, kulturní akce) - školní budova, učebna (popis)
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

Učivo: vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání
Informační a komunikační technologie
Učivo: žádost, vyplnění neznámého formuláře

POVOLÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - obhájí a zdůvodní svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - reprodukuje získané informace písemně - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- volba povolání (faktory ovlivňující volbu povolání) - typy povolání (mužská, ženská, prestižní, atraktivní) - práce fyzická a psychická - služby - nezaměstnanost, svět práce, uplatnění v zahraničí - pracoviště, pracovní doba, pracovní atmosféra - hledání místa (řízený rozhovor s pracovníkem osobního oddělení) - životopis, inzerát, e-mail, formulář, dotazník, žádost
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: životopis, inzerát, formulář, dotazník, žádost, e-mail Člověk a svět práce Učivo: povolání, hledání místa, nezaměstnanost	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - při pohovorech, na které je připraven,	- receptivní řečová dovednost zrková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých

klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se většinou běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • aplikuje různé techniky čtení textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • aplikuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - some , any, no, how much, how many - vazba be going to - vazba would like to - otázky s pomocnými slovesy, otázky na podmět - stupňování přídavných jmen - příslovce - tvoření, stupňování	

- budoucí čas
- předpřítomný čas
- přehled časů

PRÁCE S ČASOPISEM, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • aplikuje různé techniky čtení textu	- nácvik různých typů čtení na jednodušších, upravených textech (vybraných vzhledem k probíranému tématu) - obsahová analýza, řešení různých typů úloh - upevňování mluvnice
komentář	
Využívání textů k motivaci žáků a v rámci domácí přípravy.	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

CESTOVÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zapojí se do hovoru bez přípravy • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- soukromá cesta (dovolená) - stáž, studijní pobyt v zahraničí (au- pair) - služební cesta - plánování cesty, cestovní kancelář (ubytování, cesta, program, stravování, valuty), cestovní průvodce, katalog služeb - problémy při cestování (nemoci, krádeže, pojištění) - dopravní prostředky - cestování a počasí - zavazadlo, hotel, kemp
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: objednávka, rezervace, platba elektronickou cestou	

NÁKUPY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení	- obchody (obchodní domy, butiky, nákupní střediska, supermarkety) - orientace v obchodě, u pokladny, způsob placení, rozhovor s prodávacem (sdělení informace, přání, odmítnutí, dotaz) - móda, barvy, vkus, móda a profese

• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se většinou běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- oblékání, části oblečení a jejich popis, pánská a dámská móda, módní doplňky, šperky - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: nákupy, platby prostřednictvím Internetu	

LIDSKÉ TĚLO, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- části lidského těla a důležité orgány - tělesné soustavy (dýchací, oběhová, pohybová, nervová, vylučovací, trávicí) - péče o lidské tělo, hygiena - popis, práce s odborným textem, překlad, anotace, výpisky

NEMOCI, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů	- kategorizace nemocí (dětské, infekční,

podle kontextu a způsobu tvoření - svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - reprodukuje získané informace písemně - aplikuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	civilizační, z nachlazení, při cestování) - příčiny, původci nemocí (mikroorganismy, nezdravý způsob života, civilizační jevy) - symptomy - prevence, diagnostika, terapie, prognóza - léky (formy, aplikace, informace na letáčku) - domácí a nemocniční léčba, lázně - domácí lékárna - prevence
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Učivo: vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační choroby	

ČESKÁ REPUBLIKA, PRAHA, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika	- poloha, rozloha, sousední státy, geografie - obyvatelstvo, jazyk, menšiny - politický systém, měna, státní symboly (vlajka) - hospodářství, export - kulinárie - svátky, tradice, zvyky - rekreační oblasti - významná města, lázně - hlavní město Praha (historické památky, současnost) - Česká republika jako člen EU a NATO - významné osobnosti společenského, kulturního, politického života - můj region a mé město (vesnice)

daných zemí	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: vyhledání informace na Internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti Učivo: základní informace o České republice	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - obhájí a zdůvodní svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - reprodukuje získané informace písemně - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu,	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům)

zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • reprodukuje získané informace písemně • aplikuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí - infinitiv + to - infinitiv + -ing - vyjádření pohybu pomocí předložek - modální slovesa - podmínkové věty - předpřítomný čas + for, since - used to - pasívum	

PRÁCE S ČASOPISEM, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • reprodukuje získané informace písemně	- práce se středně dlouhými texty i neupravenými - obsahová analýza - kontrola porozumění pomocí různých testovacích úloh
komentář	
Aktuální výběr textů vzhledem k probíraným tématům. Využívání při domácí přípravě žáků.	

4. ročník, 3 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

ZEMĚ DANÉ JAZYKOVÉ OBLASTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- Spojené království Velké Británie a Severního Irska: poloha, rozloha, geografie, obyvatelstvo, jazyk, měna, politický systém, hospodářství, export, kulinárie, zvyky, tradice, významné osobnosti, sportovci, školský systém, mezinárodní postavení - Londýn a další významná města - anglicky mluvící země a jejich hlavní města (základní informace geografické, ekonomika, turismus, další významná města)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: vyhledání informace na Internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti Učivo: základní informace o vybraných anglicky mluvících zemích	

SVĚT VE 21. STOLETÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	- svět práce - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy) - terorismus - PC, masmédia

• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- civilizační choroby
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: PC, masmédia Člověk a svět práce Učivo: práce, nezaměstnanost Občan v demokratické společnosti Učivo: patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy...)	

NEMOCNICE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru	- zdravotnická zařízení (nemocnice, ambulance, lázně) - oddělení v nemocnici a jejich vybavení (popis) - zdravotnický personál (týmová práce) - popis průběhu dne v nemocnici, praxe studentů, nemocniční řád - příjem pacienta, příprava na běžné vyšetření či zákrok, osobní věci pacienta - dotazník, řízený rozhovor, formulář, doklady - zdravotní péče v nemocnici

• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: dotazník, formulář	

U LÉKAŘE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- příprava na návštěvu lékaře (objednání se – i telefonicky, rozhovor) - v ordinaci, průběh návštěvy u lékaře, stanovení diagnózy, anamnéza, základní lékařské vyšetření, speciální vyšetření, stanovení prognózy a terapie - recept, v lékárně, kontrola u lékaře - návštěva zubního lékaře

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • přednese připravenou prezentaci ze	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů

svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy	

a aktuálně používanou učebnicí

- something, anything, nothing
- quantifiers
- phrasal verbs
- so, neither
- past perfect
- reported speech

PRÁCE S ČASOPISEM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- delší texty i odborné, různé techniky čtení - obsahová analýza, sestavení osnovy, pořizování výpisků, sestavení referátu
komentář	
Aktuální výběr textů vzhledem k probíraným tématům. Využívání při přípravě žáků k maturitní zkoušce.	

5.1.3. Německý jazyk

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v NEJ navazuje na Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání. Vzdělávání v NEJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Závazný počet vyučovacích hodin NEJ v jednotlivých ročnících je stanoven v rámcovém rozvržení ŠVP.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v NEJ směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky; tzn. akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v NEJ v různých životních situacích, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, uměli jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v NEJ včetně Internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými a jinými cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia NEJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků.

K podpoře výuky NEJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky, zapojovat žáky do projektů a soutěží.

Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali během základního vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP jsou zařazena taková témata, která odpovídají potřebě a specializaci zdravotnického oboru.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Formy práce jsou klasické - frontální výuka, důraz se klade na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností.

Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, eseje - krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav i delší útvary jako formální a neformální dopis),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy-dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

NEJ rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev (i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,
- komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci

v cizojazyčném prostředí (NEJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),

- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (Internet).

Předmět NEJ přispívá k rozvoji a aplikaci těchto průřezových témat:

Informační a komunikační technologie (osobní údaje, bydlení, stravování, volný čas a zábava, nákupy, počasí, cestování, nemocnice).

Člověk a svět práce (vzdělávání a povolání).

Člověk a životní prostředí (zdravý životní styl, nemoci).

Občan v demokratické společnosti (ČR, země dané jazykové oblasti, svět v 21. století).

Mezipředmětové vztahy

Předmět NEJ se v oblasti slovní zásoby prolíná s různými všeobecnými i odbornými předměty.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

OSOBNÍ ÚDAJE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- lidé a seznamování se, představování se, jednoduchý spontánní situační rozhovor (ve škole, na veřejnosti) - jméno, věk, bydliště, rodinný stav, povolání, zájmy - osobní dotazník - pozvání, odmítnutí, vyjádření radosti, zklamání a naděje, sjednání schůzky - získávání a předávání informací - objednávka služby, vyřízení vzkazu - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru
komentář	
- věta oznamovací, tázací (otázka zjišťovací, doplňovací), pořádek slov ve větě hlavní	

- člen určitý, neurčitý, záporný
- podstatná jména v jednotném a množném čísle
- osobní zájmena ve 3. a 4. pádě
- pomocná slovesa haben, sein

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Učivo: osobní dotazník, získávání a předávání informací elektronickou cestou, objednávka služby.

BYDLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorách • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- dům a jeho okolí - byt a jeho popis (místnosti, vybavení, předměty denní potřeby) - hledání bytu a podnájmu (inzerát, e-mail) - stěhování - prostorová orientace
komentář	
- předložky se 3. a 4. pádem, podstatná jména ve 3. a 4. pádě - modální slovesa v přítomném čase - přítomný čas pravidelných sloves - postavení záporu ve větě - přídavná jména v přívlastku - přívlastňovací zájmena - větný rámec	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: hledání bytu či podnájmu pomocí Internetu.	

DOMOV, RODINA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	- rodinní příslušníci, užší rodina, širší příbuzenstvo, rodinné vztahy, rodinný stav - rodinné oslavy a svátky, návštěva u

- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	příbuzných - pozvání - telefonický rozhovor - neformální dopis, pohlednice, e-mail
komentář	
- rozkazovací způsob pravidelných sloves - přídavná jména v přívlastku - přivlastňovací zájmena ve 3. a 4. pádě - konjunktiv préterita - möchte	

DENNÍ PROGRAM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- popis činností v průběhu dne, časová následnost (vyjádření času) - denní program, každodenní život - pravidelné činnosti během dne (hygienické návyky, oblékání, stravování, škola, práce, odpočinek, nákupy, domácí práce, zábava) - všední den, víkend, svátek, prázdniny, dovolená
komentář	
- číslovky základní, řadové, určení času - vedlejší věty s dass, wenn, weil, větný rámec věty vedlejší - slovesa s předponou odlučitelnou, neodlučitelnou - zvrtné zájmeno si, se ve 3. a 4. pádě	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná

• pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí	

2. ročník, 3 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

STRAVOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se ve většině běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	- denní jídla, doba stravování (časové údaje) - stravovací návyky a zdravé stravování - restaurace, jídelní lístek, objednání jídla, placení, další stravovací zařízení - nákup potravin (údaje o množství, váhy) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (přivolání číšníka, objednání jídla, konverzace při stolování) - recepty, česká kuchyně

a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	
komentář	
- časové údaje, datum - předložky s časovými údaji - váhy, míry, množství, počítaný předmět - rozkazovací způsob nepravidelných sloves	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: recepty, specifika české kuchyně, restaurace, jídelní lístek (vyhledávání informací na Internetu).	

VOLNÝ ČAS A ZÁBAVA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - orientuje se ve většině běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry) - volný čas mladých a starších lidí - volný čas o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní trávení volného času - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály...) - individuální a kolektivní trávení volného času - party (sdělení informací - místo, čas, program) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (pozvání, prosba, odmítnutí, zklamání, radost) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času
komentář	

- slovesa s předložkovou vazbou
- genitiv podstatných jmen
- préteritum pomocných, modálních, pravidelných a některých nepravidelných sloves
- perfektum pomocných, modálních, pravidelných a některých nepravidelných sloves
- shoda podmětu s přísudkem, es - věty
- směrová příslovce hin a her
- zájmenná příslovce tázací a ukazovací
- souvětí souřadné (und, aber, oder, sondern, denn)

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Učivo: volnočasové aktivity, PC hry, volný čas mladých lidí.

NÁKUPY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se ve většině běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- obchody (obchodní domy, butiky, nákupní střediska, supermarkety) - orientace v obchodě, u pokladny, způsob placení, rozhovor s prodávacem (sdělení informace, přání, odmítnutí, dotaz) - móda, barvy, vkus, móda a profese - oblékání, části oblečení a jejich popis, pánská a dámská móda, módní doplňky, šperky - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru
komentář	
- skloňování přídavných jmen v přívlastku (po členu nulovém, určitém, neurčitém) - stupňování přídavných jmen a příslovci (pravidelné, nepravidelné) - zájmena dieser, jeder, welcher, was für ein - příčestí minulé pravidelných sloves v přívlastku - perfektum pomocných, modálních, pravidelných a některých nepravidelných sloves	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: obchody a jejich služby (hledání informací pomocí Internetu).	

VZDĚLÁVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, kladé vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - aplikuje různé techniky čtení textu - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - aplikuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- vzdělávání jako celoživotní proces - školský systém u nás a v Německu - rozvrh hodin, učební předměty, vyučovací hodina (průběh hodiny, aktivity žáků, učitel), domácí příprava - spolužáci, aktivity žáků mimo vyučování (výlety, sportovní aktivity, maturitní ples, akademie, kulturní akce) - školní budova, učebna (popis)
komentář	
- člen nulový - další číslovky základní, vazba von - bis, předložkové vazby s in, seit, ab, letopočty - užití řadových číslovek - vazba es gibt - upevnění předložek se 3. a 4. pádem - préteritum a perfektum dalších nepravidelných sloves	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Učivo: vzdělávání jako celoživotní proces, školský systém u nás a v Německu. Informační a komunikační technologie Učivo: školský systém, rozvrh hodin, aktivita žáků mimo vyučování.	

POČASÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - orientuje se ve většině běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - aplikuje různé techniky čtení textu	- roční doby a změny v přírodě - počasí a lidské aktivity (dovolená, koníčky) - počasí a oblékání - předpověď počasí (hromadné sdělovací prostředky - zprávy) - vliv počasí na psychiku člověka, počasí a nemoci

komentář
- vedlejší věty s wenn, weil - věty s "man" a s "es" - časové údaje (předložkové vazby s dny, měsíci, ročními dobami)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: předpověď počasí.

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se ve většině běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • aplikuje různé techniky čtení textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistotou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	- receptivní řečová dovednost zrková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistotou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům)

v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • aplikuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí	

PRÁCE S ČASOPISEM, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • aplikuje různé techniky čtení textu	- nácvik různých typů čtení na jednodušších, upravených textech (vybraných vzhledem k probíranému tématu) - obsahová analýza, řešení různých typů úloh - upevňování mluvnice
komentář	
Využívání textů k motivaci žáků a v rámci domácí přípravy.	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

CESTOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zapojí se do hovoru bez přípravy • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- soukromá cesta (dovolená) - stáž, studijní pobyt v zahraničí (au- pair) - služební cesta - plánování cesty, cestovní kancelář (ubytování, cesta, program, stravování, valuty), cestovní průvodce, katalog služeb - problémy při cestování (nemoci, krádeže, pojištění) - dopravní prostředky - cestování a počasí - zavazadlo, hotel, kemp

komentář
- modální slovesa v perfektu, vazba dvou infinitivů - préteritum a perfektum dalších nepravidelných sloves a sloves smíšených - další druhy číslovek (dopravní prostředky, zlomky, desetinná čísla, podílné číslovky atd.) - časové a místní údaje - vedlejší věty časové (rozšíření učiva: bis, sobald, solange, bevor, seitdem atd.) - další slovesa s předložkovou vazbou
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: studijní pobyt v zahraničí, služební cesta, cestovní kancelář (katalog služeb), ubytování v hotelu (elektronickou cestou).

POVOLÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • obhájí a zdůvodní svůj názor • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do hovoru bez přípravy • reprodukuje získané informace písemně • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- volba povolání (faktory ovlivňující volbu povolání) - typy povolání (mužská, ženská, prestižní, atraktivní atd.) - práce fyzická a psychická - služby - nezaměstnanost, svět práce, uplatnění v zahraničí - pracoviště, pracovní doba, pracovní atmosféra - hledání místa (řízený rozhovor s pracovníkem osobního oddělení) - životopis, inzerát, e-mail, formulář, dotazník, žádost
komentář	
- pasívum průběhové a stavové - konjunktiv préterita pomocných, modálních a významových sloves, kondicionál přítomný - vztažná zájmena a vztažné věty	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: inzerát, e-mail, formulář, dotazník. Člověk a svět práce	

Učivo: svět práce, uplatnění v zahraničí, nezaměstnanost.

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - obhájí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - aplikuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	- práce a odpočinek - zdravá strava, pitný režim - sportovní aktivity - péče o zdraví (prevence, oblékání, otužování, vitamíny) - životní styl dnešních mladých lidí - drogy, alkohol, kouření, léky, stres, obezita
komentář	
- příčestí minulé nepravidelných sloves v přívlastku - vedlejší věty s "dass" a "damit" a jejich zkracování (polovětné infinitivní vazby) - infinitivní vazby po "sein" a "haben" (suplování modálních sloves) - souvětí souřadné (trotzdem, sonst, deshalb, darum atd.)	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Učivo: zdravá strava, péče o zdraví, životní styl dnešních mladých lidí.	

NEMOCI, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - reprodukuje získané informace	- kategorizace nemocí (dětské, infekční, civilizační, z nachlazení, při cestování) - příčiny, původci nemocí (mikroorganismy, nezdravý způsob života, civilizační jevy) - symptomy - prevence, diagnostika, terapie, prognóza - léky (formy, aplikace, informace na letáčku) - domácí a nemocniční léčba, lázně - domácí lékárna - prevence

písemně • aplikuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	
komentář	
- infinitivní vazby s "zu" po podstatných a přídavných jménech a po příslovcích (es ist wichtig, besser, gut atd.) - trpný infinitiv a jeho užití po modálních slovesech	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Učivo: civilizační choroby, civilizační jevy, nezdravý životní styl.	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • obhájí a zdůvodní svůj názor • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do hovoru bez přípravy • reprodukuje získané informace písemně • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • reprodukuje získané informace písemně • aplikuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy a aktuálně používanou učebnicí	

PRÁCE S ČASOPISEM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • reprodukuje získané informace písemně	- práce se středně dlouhými texty i neupravenými - obsahová analýza - kontrola porozumění pomocí různých testovacích úloh
komentář	
Aktuální výběr textů vzhledem k probíraným tématům. Využívání při domácí přípravě žáků.	

4. ročník, 3 + 1 h týdně, volitelný (Cizí jazyk)

ČESKÁ REPUBLIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• preformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- poloha, rozloha, sousední státy, geografie - obyvatelstvo, jazyk, menšiny - politický systém, měna, státní symboly (vlajka) - hospodářství, export - kuchyně - svátky, tradice, zvyky - rekreační oblasti - významná města, lázně - hlavní město Praha (historické památky, současnost) - Česká republika jako člen EU a NATO - významné osobnosti společenského, kulturního, politického života - můj region a mé město (vesnice)
komentář	
- předložky s 2., s 2. a 3. pádem - přičestí přítomné a jeho využití - předpony částečně odlučitelné, částečně neodlučitelné - předložkové vazby s geografickými jmény, přídavná jména geografická, jména obyvatelská a jejich skloňování	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Učivo: politický systém České republiky, Česká republika jako člen EU a NATO. Informační a komunikační technologie Učivo: geografické údaje o ČR, hospodářství, export, rekreační oblasti, významná města, lázně (vyhledávání informací elektronickou cestou).	

ZEMĚ DANÉ JAZYKOVÉ OBLASTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet	- Německo: poloha, rozloha, geografie, obyvatelstvo, jazyk, měna, politický systém, hospodářství, export, kuchyně, zvyky, tradice, významné osobnosti, sportovci, česko - německé vztahy, školský systém, mezinárodní

a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	postavení - Berlín a další významná německá města - Švýcarsko, Rakousko a jejich hlavní města (základní informace geografické, ekonomika, turismus, další významná města, kultura, tradice, jídelníček) - Lucembursko, vévodství Liechtenstein (základní geografické údaje)
komentář	
- další předložky s 2., s 2. a 3. pádem - plusquamperfektum a jeho užití (věty s "nachdem") - shrnutí a doplnění vedlejších vět časových - přídavná jména geografická, obyvatelská jména a jejich skloňování, předložkové vazby s geografickými jmény	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Učivo: politický systém Německa. Informační a komunikační technologie Učivo: Německo, Švýcarsko, Lucembursko, Liechtenstein (získávání informací o německy mluvících zemích elektronickou cestou).	

SVĚT VE 21. STOLETÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text	- ekologie (problémy spojené s životním prostředím, opatření) - svět práce - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy atd.) - terorismus a euroatlantická civilizace - PC, masmédia - civilizační choroby - problematika zemí třetího světa

• zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
komentář	
- upevnění trpného rodu sloves pravidelných, nepravidelných a smíšených - modální slovesa (vyjádření domněnky, určitosti děje, pravděpodobnosti atd.) - tvoření slov (slova složená, zkratky, odvozování)	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Učivo: euroatlantická civilizace. Člověk a životní prostředí Učivo: ekologie, civilizační choroby. Člověk a svět práce Učivo: svět práce, problematika zemí třetího světa. Informační a komunikační technologie Učivo: masmédiá, PC.	

LIDSKÉ TĚLO, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet	- části lidského těla a důležité orgány - tělesné soustavy (dýchací, oběhová, pohybová, nervová, vylučovací, trávicí) - péče o lidské tělo, hygiena - popis, práce s odborným textem, překlad, anotace, výpisky

a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	
komentář	
- upevnění předložek se 3. a 4. pádem - opakování pasíva - slova složená	

U LÉKAŘE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- příprava na návštěvu lékaře (objednání se – i telefonicky, rozhovor) - v ordinaci, průběh návštěvy u lékaře, stanovení diagnózy, anamnéza, základní lékařské vyšetření, speciální vyšetření, stanovení prognózy a terapie - recept, v lékárně, kontrola u lékaře - návštěva zubního lékaře
komentář	
- vedlejší věty s "ohne dass", "statt dass", "als ob", "als dass" - nepřímá otázka (věty s "ob") - budoucí čas - konjunktiv plusquamperfekta - opakování rozkazovacího způsobu	

NEMOCNICE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům	- zdravotnická zařízení (nemocnice, ambulance, lázně atd.) - oddělení v nemocnici a jejich vybavení

z oblasti zaměření studijního oboru • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	(popis) - zdravotnický personál (týmová práce) - popis průběhu dne v nemocnici, praxe studentů, nemocniční řád - příjem pacienta, příprava na běžné vyšetření či zákrok, osobní věci pacienta - dotazník, řízený rozhovor, formulář, doklady - zdravotní péče v nemocnici
komentář	
- postavení několika osobních zájmen ve větě - nepřímá otázka - využití konjunktivu préterita, kondicionálu přítomného v praxi - časová a prostorová orientace - zpodstatnělá přídavná jména	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: dotazník, formulář, přehled o zdravotnických zařízeních (získávání informací elektronickou cestou).	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová:

• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- jednotlivé prostředky jsou průběžně procvičovány v souvislosti s probíranými tématy	

a aktuálně používanou učebnicí

PRÁCE S ČASOPISEM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • aplikuje opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- delší texty i odborné, různé techniky čtení - obsahová analýza, sestavení osnovy, pořizování výpisků, sestavení referátu

5.2. Společenskovědní vzdělávání

5.2.1. Dějepis

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dějepis je v odborném školství součástí širšího společenskovědního vzdělání. Obecným cílem je rozvíjet žákovo historické vědomí a tím ho připravit na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem.

Předmět Dějepis kultivuje historické vědomí žáků, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Cílem je rovněž rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich, chránit je, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti.

Charakteristika učiva

Předmět Dějepis na SOŠ je založen na poznatcích soudobých historických věd, systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák setkává ve svém životě a připravuje ho i na celoživotní vzdělávání. Důraz není kladen na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Historické vědomí je jednou z forem historického myšlení, v němž historické informace tvoří strukturovaný celek umožňující člověku orientaci ve světě, který jej obklopuje. Uvnitř historického vědomí lze vymezit několik základních kategorií: vědomí časové, vědomí prostorově geografické, vědomí reálnosti, historicity, identity a vědomí politické, ekonomicko-sociální a morální.

Důraz se klade na sociálně funkční fakta, terminologické a pojmové znalosti, interpretační a kritické postoje odpovídající historickému poznání.

Součástí výuky jsou rovněž dějiny umění, které prolínají jednotlivými tematickými celky. Snahou je představit stěžejní osobnosti jednotlivých období a jejich architektonická, umělecká a uměleckořemeslná díla, která zásadním způsobem ovlivnila vývoj evropského a celosvětového kulturního dění.

Učivo je rozděleno do několika základních tematických okruhů: starověk, středověk, novověk a nejnovější moderní dějiny 20. století. Těžiště výuky je v dějinách 19. a 20. století.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých historických vědomostí v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky z historického hlediska, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery,
- rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich a chránit je, chápat kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, výtvarného a užitého

umění od nejstarších dob až po současnost, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně,
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Výukové strategie

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- objasnil, vysvětlil chronologické a synchronní vazby mezi historickými událostmi, jevy a procesy a objasnil historickou asynchronii,
- charakterizoval celky a strukturu historických (ale i politických, ekonomických a kulturních) jevů a procesů,
- sestavoval získané poznatky do nových celků, schopných odhalovat nové souvislosti (učitel kontroluje historickou relevantnost takového postupu),
- uplatňoval školním dějepisem dosažitelná pravidla historické kritiky (analýza verbálního textu, obrazového či audiovizuálního zobrazení dějin),
- kategorizoval historická fakta různých úrovní podle dobově odpovídajících kritérií i dnešních interpretačních schémat,
- zaujímal zdůvodněná kritická stanoviska k obsahu historické informace.

Při výuce žák samostatně vyhledává historická fakta, analyzuje a interpretuje zdroje historických informací - (verbální, ikonické, kombinované), rozlišuje pravdivostní hodnotu historických informací, časově a prostorově lokalizuje historická fakta, jevy a procesy, učí se rozpoznávat hlavní znaky, jimiž se liší jednotlivé typy lidských společností a jejich politické a sociální uspořádání a posuzuje význam důležitých historických událostí, jevů, dokumentů a osobností.

Výuka Dějepisu má být pro žáka zajímavá a stimulující, má ho aktivizovat, rozvíjet jeho intelektové a komunikativní dovednosti a pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci.

Ve výuce se uplatňují:

- aktivizující metody (historické ukázky, citace, kvízy, hádanky, myšlenkové mapy),
- názorně-demonstrační metody (ikonický a kombinovaný materiál, mapy, grafy, přehledy,

tabulky, obrazy, filmy),

- vysvětlení, popis, práce s textem (dedukce, abstrakce, osnova, různé typy čtení, problémové vyučování),
- prezentace,
- dle možností využití exkurzí, regionálních výstav,
- frontální výuka kombinovaná s činností týmovou, párovou,
- diskuze, dialog,
- samostudium (drobné projekty), práce s informačními a komunikačními technologiemi, masmédií.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení:

- znalost faktografická a terminologická s náležitým porozuměním,
- schopnost lineárně uspořádat myšlenky,
- chápání chronologie událostí a procesů,
- chápání vztahů a souvislostí,
- prostorově-geografické a časové vědomí,
- vědomí historicity a reálnosti,
- vědomí politické a morální,
- kritické myšlení,
- vyvozování obecných závěrů, chápání využitelnosti informace v osobním životě,
- pokrok v učení, aktivita, prezentace, využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost sebehodnocení.

Typy zkoušení:

- ústní (i orientační),
- prověrky a testy s různými typy úloh,
- kvízy, křížovky, doplňování informací do souvislého textu,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Dějepis rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- personální a sociální kompetence: začlenit jedince prostřednictvím historického vědomí do společnosti, porozumět lidskému světu jako sociální skutečnosti vyvíjející se v čase a v prostoru,
- kompetence k řešení problémů: rozvíjet abstraktní a logické myšlení žáka, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit ho, ověřit si správnost zvoleného postupu, porozumět jinému stanovisku, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- komunikativní kompetence: rozvíjet komunikativní dovednosti, kultivovat vyjadřovací schopnosti žáka zejména v ústním, ale i písemném projevu, vést dialog, účastnit se aktivně diskusí, obhajovat, vysvětlovat vlastní stanovisko pomocí vhodné argumentace, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě také přehledně, zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, užívat aktivně terminologii vztahující se k dějinám a umění,
- kompetence k učení: ovládat různé techniky učení a vytvořit si vhodný studijní režim,

integrovat znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů (věda, technika, umění...), pořizovat si poznámky, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, využívat různé informační zdroje, uplatňovat různé způsoby práce s textem, být čtenářsky gramotný, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijmout hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,

- občanské kompetence a kulturní povědomí: přispívat podstatnou měrou k výchově k demokratickému a aktivnímu občanství, spoluvytvářet hodnotový systém žáků, chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty (demokracie, solidarita, spravedlnost, svoboda, tolerance, lidská práva...), uvědomovat si svoji národní a státní příslušnost a závazky z ní plynoucí, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, přispívat k environmentální výchově žáků, chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, získat přehled o kulturním dění v historickém kontaktu, uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu,

- kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi: užívat různých zdrojů informací (i tzv. otevřených zdrojů), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět DEJ přispívá k rozvoji a aplikaci těchto průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti (starověk - antická demokracie, Československo v meziválečném období, demokratický svět, integrační procesy).

Člověk a životní prostředí (středověk - stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, novověk - zámořské objevy).

Informační a komunikační technologie (technická, průmyslová a komunikační revoluce).

Mezipředmětové vztahy

Předmět DEJ využívá mezipředmětových vztahů s CJL a OBN.

Přesahy z předmětů a do předmětů CJL (starověk a raný novověk - renesance a humanismus, novověk - osvícenství, klasicismus, preromantismus, společnost a národy - národní obrození, demokracie a diktatura, svět v blocích), OBN (civilizace, víra a náboženství, demokracie a diktatura, svět v blocích, kultura národností na našem území).

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VÝZNAM POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VARIABILITA VÝKLADŮ DĚJIN, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	Poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů, kritéria pro periodizaci dějin, historické prameny. Dějiny studovaného oboru.

komentář
Prameny poznávání a studia dějin (archeologické nálezy, písemnosti, obrazový materiál, umělecké předměty...).

STAROVĚK, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Vznik prvních států, Blízký východ (Mezopotámie, Egypt, Judea), Indie, Čína, antické Řecko a Řím, vznik a šíření křesťanství, význam bible.
komentář	
Pojmy: diaspora Židů, antická demokracie, tyranie, oligarchie, aristokracie, timokracie, filozofie.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Učivo: antické Řecko a antický Řím (vývoj antické demokracie).	
přesahy do: CJL (1. ročník): Starověk, OBN (1. ročník): Civilizace, víra a náboženství přesahy z: (1. ročník): Starověk	

STŘEDOVĚK A RANÝ NOVOVĚK (16.-18. STOLETÍ), 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	Stěhování národů, Byzantská říše, arabská kultura a islám, počátky Anglie, Francie, Svatá říše římská, Slované - Sámova říše, Velká Morava, raný český stát - Přemyslovci, venkovská a městská kolonizace, středověká společnost, křížové výpravy, Lucemburkové, husitství a reformace v Čechách a na Moravě, německá reformace, raný novověk - humanismus a renesance, zámořské objevy, Francie, Anglie, Nizozemí a Španělsko v 16. století, Habsburkové na českém trůně, české stavovské povstání a Bílá hora, třicetiletá válka a její důsledky, anglická revoluce a vznik Spojeného království Velké Británie, společenské, politické a ekonomické změny v 17. století, aplikace osvícenského absolutismu za vlády Marie Terezie a Josefa II., války o dědictví rakouské a sedmiletá válka.

komentář	
Pojmy: romanizace, barbarizace, reconquista, středověký antisemitismus, románský a gotický styl - Praha za vlády Karla IV., protestantismus (luteránství, kalvinismus), jezuité, počátky novodobé kolonizace, renesance, stavovský stát, absolutistický stát, osvícenství, pragmatická sankce, baroko.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Učivo: stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, zámořské objevy.	
přesahy do: CJL (1. ročník): Středověk, CJL (1. ročník): Renesance a humanismus, CJL (1. ročník): Baroko, OBN (1. ročník): Civilizace, víra a náboženství přesahy z: (1. ročník): Středověk, (1. ročník): Renesance a humanismus, (1. ročník): Baroko, (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus	

VELKÉ OBČANSKÉ REVOLUCE, NOVOVĚK 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	Novověk - 19. století. Americká revoluce - vznik USA, americký politický systém, francouzská revoluce a její důsledky, Francie v době vlády Napoleona Bonaparta, revoluční rok 1848-49 v Evropě a v českých zemích .
komentář	
Pojmy: bostonské pití čaje, kontinentální kongresy, Prohlášení nezávislosti amerických osad, Thomas Jefferson, George Washington, vývoj francouzského parlamentu, Deklarace práv člověka a občana, ústava, jakobíni a jakobínská diktatura, thermidorský převrat, Napoleon Bonaparte, kongres ve Vídni.	
přesahy do: CJL (1. ročník): Klasicismus, osvícenství a preromantismus, CJL (1. ročník): Národní obrození	

SPOLEČNOST A NÁRODY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - analyzuje česko-německé vztahy a postavení Židů a Rómů ve	Národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu.

společnosti 18. a 19. století	
komentář	
Pojmy: metternichovský absolutismus, české národní obrození z historického pohledu, Bachův absolutismus, Říjnový diplom, dualismus, prosincová ústava, česká politická scéna - staročeši, mladočeši, volební právo, aktivní a pasivní politika, fundamentální články, punktace, česká kultura.	
přesahy z: (1. ročník): Národní obrození	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI A JEDINEC, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje proces modernizace společnosti • popíše evropskou koloniální expanzi	Technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj. Evropská koloniální expanze. Sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání.
komentář	
První a druhá fáze průmyslové revoluce a její důsledky, pozitivismus ve vědě, moderní umělecké proudy, věda a umění v českých zemích.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: technická a průmyslová revoluce, komunikační revoluce.	

VZTAHY MEZI VELMOCEMI, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	Novověk - 20. století. Pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za I. světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku.
komentář	
Příčiny, významné mezníky a důsledky I. světové války, vojenská technika, revoluční změny v Rusku, vítězství bolševiků a jeho důsledky. Pojmy: blesková a zákopová válka, separátní mír, prozatímní vláda a sověty, říjnová revoluce, český domácí a zahraniční odboj, legie, významné osobnosti českého odboje, Národní výbor, Tříkrálová deklarace.	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

DEMOKRACIE A DIKTATURA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu	Československo v meziválečném období. Autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR. Velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce. Druhá světová válka, Československo za II. světové války, druhý československý odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války.
komentář	
První ČSR, formování státu, hranice, národnostní otázka, hospodářská a sociální situace, vnitřní a zahraniční politika, politický systém, principy demokracie, léta hospodářské krize a politický vývoj ve 30. letech, zhoršení česko-německých vztahů, německý nacionalismus v pohraničí, Mnichovský diktát a jeho důsledky, druhá ČSR. Versailleský mírový systém, totalitní režimy a jejich znaky, občanská válka v Rusku, stalinismus a válečný komunismus. Světová hospodářská krize a její důsledky, nástup A. Hitlera k moci, protižidovská opatření, počátky Hitlerovy agrese - cesta k válce, politika appeasementu. Druhá světová válka - přehled významných událostí, diplomatická jednání za II. světové války, změny ve válečné technice, konečné řešení židovské otázky a holocaust, výsledky války. Československo za II. světové války, Protektorát Čechy a Morava, organizace a realizace tzv. druhého odboje, heydrichiáda a stanné právo, pražské povstání, otázka Slovenska, Košický vládní program.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Učivo: Československo v meziválečném období.	
přesahy do: CJL (3. ročník): Světová lit. 1. polovina 20. st. , CJL (3. ročník): Česká lit. 1. polovina 20. st., CJL (3. ročník): České divadlo 1. polovina 20. st. přesahy z: (2. ročník): Demokracie a lidská práva, (3. ročník): Česká republika , (3. ročník): Globální problémy, (4. ročník): Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti,	

(4. ročník): Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti,
(4. ročník): Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti

SVĚT V BLOCÍCH, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo. Studená válka. Komunistická diktatura v Československu a její vývoj. Demokratický svět, USA - světová supervelmoc. Sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc. Třetí svět a dekolonizace. Konec bipolarity Východ - Západ. Počátky a vývoj integrace, USA.
komentář	
Bipolární svět	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: věda a technika ve 20. století. Člověk a životní prostředí Učivo: země třetího světa a dekolonizace. Studená válka, výzkum vesmíru. Člověk a svět práce Učivo: počátky a vývoj integrace, demokratický svět. Občan v demokratické společnosti Učivo: Demokratický svět, integrační procesy.	
přesahy do: CJL (4. ročník): České divadlo 2. polovina 20. stol., CJL (4. ročník): Literatura s tematikou 2. sv. války, CJL (4. ročník): Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti, CJL (4. ročník): Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti, CJL (4. ročník): Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti přesahy z: (3. ročník): Česká republika , (3. ročník): Globální problémy,	

(4. ročník): Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti,
(4. ročník): Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti,
(4. ročník): Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti

KULTURA NÁRODNOSTÍ NA NAŠEM ÚZEMÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	Kultura národností na našem území, podobnost a odlišnosti, kulturní památky, životní styl, řemeslná výroba, lidové umění a užitá tvorba, významná architektonická díla a umělecké památky. Ochrana a využívání kulturních hodnot. Kultura bydlení a odívání.
komentář	
Průběžně podle jednotlivých témat a historických období.	
přesahy z: (1. ročník): Multikulturní společnost	

5.2.2. Občanská nauka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Občanská nauka má za úkol:

- připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti,
- ovlivnit hodnotovou orientaci žáků s cílem stát se slušnými, odpovědnými a aktivními občany demokratického státu jednajícími uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat historické vědomí žáků s cílem porozumět i současnému světu,
- naučit žáky kriticky myslet a nenechat sebou manipulovat.

Charakteristika učiva

Občanská nauka integruje vybrané společenskovední okruhy.

Tematický okruh Člověk a společnost učí žáky poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo.

Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí.

Tematický okruh Člověk a hospodářství objasňuje základní ekonomické vědomosti a dovednosti.

Tematický okruh Česká republika v mezinárodních souvislostech charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím.

Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní vědomí žáků.

Tematický okruh Filozofické a etické otázky v životě člověka učí žáky klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o jejich zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotní angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem, nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- tolerovali občany jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je zachovat pro příští generace.

Výukové strategie

Výuka občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody:

- rozhovor,

- diskuze,
- skupinová práce,
- práce s textem,
- práce s audiovizuální technikou,
- vyhledávání informací v médiích,
- výklad,
- referáty.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění poznatků,
- schopnost aplikovat je při řešení problémů,
- schopnost kritického myšlení,
- dovednost práce s textem,
- samostatnost úsudku,
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Občanská nauka rozvíjí klíčové kompetence:

- sociální a personální kompetence, tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat sebou manipulovat,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy, tzn. využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, institucemi, při řešení praktických otázek politického a filozofického charakteru,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat, formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty,
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje,
- občanské kompetence, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním lidských práv a svobod,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Občanská nauka rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd.,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva,
- Člověk a svět práce, kde výuka vede k práci s informacemi, jejich kritickému hodnocení a jejich využití na trhu práce,

- Člověk a životní prostředí, kde výuka vede k respektování principů udržitelného rozvoje, k pochopení odpovědnosti za vlastní jednání a k aktivnímu podílení se na řešení environmentálních problémů.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Občanská nauka se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura - Starověk,
- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Kultura národností na našem území, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Biologie - Člověk a životní prostředí,
- Psychologie - Základy sociální psychologie, Vliv civilizace na psychiku člověka, Psychologie nemocných,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - Péče o zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova,
- Ošetrovatelství - Historie a vzdělávání zdravotnických pracovníků
- Tělesná výchova - Teoretické poznatky- Ekonomika - Pracovně právní vztahy a související činnosti.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

SPOLEČENSKÉ VĚDY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění	- úvod do studia občanské nauky - klasifikace společenských věd

PŘÍRODA, KULTURA A SPOLEČNOST, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - člověk a příroda - vývojové etapy člověka
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vlivy prostředí na člověka, ochrana přírody	

SPOLEČENSKÉ SKUPINY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demografiích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	- společenské skupiny, jejich dělení, současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření

NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	- řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - postavení mužů a žen, genderové problémy - závislosti

ŽIVOTNÍ STYL, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- zdravý a nezdravý životní styl - patologické jevy

CIVILIZACE, VÍRA A NÁBOŽENSTVÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	- víra a ateismus - náboženství a církve - náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - společnost - náboženství	

MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy: popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí	- rasy, etnika, národy a národnosti - majorita a minority ve společnosti - multikulturní soužití - migrace, migranti, azylanti

pokrytí průřezových témat
Občan v demokratické společnosti
- tolerance, solidarita, odpovědnost

KULTURA

výsledky vzdělávání	učivo
popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- společenská kultura - principy a normy společenského chování, společenská výchova - kultura národností na našem území
komentář	
- téma kultura národností na našem území bude zařazena do učebního bloku Multikulturní společnost - téma společenská kultura, společenská výchova bude zařazeno do učebního bloku Příroda, kultura, společnost	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

STÁT, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	- stát - státy na počátku 21. století - český stát, státní občanství v ČR
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

DEMOKRACIE A LIDSKÁ PRÁVA, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	- základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- stát, politický systém, politika, soudobý svět

POLITICKÝ SYSTÉM V ČR, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	- ústavní vývoj na našem území - politický systém v ČR - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

POLITIKA, POLITICKÉ STRANY, IDEOLOGIE , 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem	- politika, politické ideologie - politické strany - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

OBČAN A OBČANSKÁ SPOLEČNOST, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí	- občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

VEŘEJNOST A VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	- svobodný přístup k informacím - masová média a jejich funkce - kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - masová média, morálka	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ČESKÁ REPUBLIKA , 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	- Česká republika a svět
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - soudobý svět	

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku	- integrace a dezintegrace - NATO, OSN, Evropská unie

• popíše funkci a činnost OSN a NATO • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	- další významné mezinárodní instituce - zapojení ČR do mezinárodních struktur
--	---

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- globální problémy, globalizace - rozmanitost soudobého světa, civilizační sféry a kultury - nejvýznamnější světová náboženství - velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy - konflikty v soudobém světě
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - globální environmentální problémy	

OBČAN A PRÁVO, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké závazky vyplývají	- právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci

z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život	

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO FILOZOFIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění)	- vznik filozofie, filoz. disciplíny - předmět filozofie - význam filozofie v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací - vývoj filozofického myšlení, filoz. směry, nejvýznamnější představitelé

ÚVOD DO ETIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový	- etika a její předmět, základní pojmy etiky - význam etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací

aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	- morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace - člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem - profesní etika
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - profesní etika	

5.3. Přírodovědné vzdělávání

5.3.1. Biologie a ekologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Biologie a ekologie poskytuje žákům poznatky o existenci a vývoji živých organismů a umožňuje pochopit základní projevy živé hmoty a procesy, které v ní probíhají. Cílem je pochopit i podstatné souvislosti vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí.

Současně poskytuje poznatky o zákonitostech dědičnosti, o evoluci člověka a některých živých organismů, o životním prostředí. Přispívá k pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovedními předměty (především s Občanskou naukou, Ekonomikou).

Charakteristika učiva

Obsah učiva Biologie a ekologie systematicky rozšiřuje a prohlubuje znalosti a dovednosti získané v průběhu základního vzdělávání. Učivo je rozloženo do dvou ročníků. V 1. ročníku se předmět vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně (tj. 68 hodin celkem). Ve 2. ročníku 1 hodina týdně (tj. 34 hodin celkem).

V prvním ročníku se žák hned po úvodu do předmětu seznamuje se základy biochemie. Bez základních znalostí těchto chemických látek nelze biologii na potřebné úrovni probírat. Dále je podrobně probrána buňka a základní skupiny organismů. V základech genetiky získávají žáci základní přehled o principech tohoto oboru a jeho využití ve zdravotnictví.

Ve 2. ročníku si žáci osvojují nejdůležitější poznatky z ekologie. Hlavní pozornost je věnována pochopení dopadů civilizačních změn na životní podmínky člověka v souvislosti s jeho zdravím a udržitelným rozvojem.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy; pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě a k životu, svým postojem a chováním ovlivňovali okolí,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- uvědomovali si přínos přírodních věd pro běžný život, pro rozvoj medicíny a pro péči o zdraví.

Výukové strategie

Výuka předmětu Biologie a ekologie je teoreticky praktická. Využívá dostupné učební pomůcky, přírodniny i moderní didaktické prostředky včetně internetu. Žáci pracují samostatně i ve skupinách. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů, samostatných prací. Ve výuce ekologie jsou zadávány dlouhodobější domácí úkoly za účelem propojení teoretických informací z výuky s konkrétními poznatky a problémy daného regionu. Součástí výuky je i odborná exkurze do ekocentra a zhlédnutí naučných stezek v regionu. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem hodnocení dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností budou různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a referáty, prezentace a aktivita v hodině.

Při skupinových metodách výuky bude využíváno i vzájemné hodnocení žáků navzájem.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů,
- pochopení souvislostí mezi biologickými procesy,
- dovednost využívat poznatky ostatních přírodovědných předmětů (Chemie, Fyzika a IKT),
- schopnost řešit učební úlohy,
- zvládnutí práce s odbornými informacemi i odborným textem,
- samostatné zpracování biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Z hlediska klíčových kompetencí přispívá Biologie a ekologie především k rozšíření a prohloubení následujících kompetencí žáka:

- kompetence k učení - kladný vztah k učení a získávání nových informací, učí se zpracovávat odborný text a nově získané poznatky prezentovat formou referátů, seminární práce, prezentace apod.,
- kompetence k řešení problémů - zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů, získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost,
- komunikativní kompetence - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací apod.),
- občanské kompetence - chápe význam životního prostředí pro člověka, a svůj podíl na jeho tvorbě, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umí jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí, aktivně se seznamuje s globálními problémy a možnostmi jejich řešení,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - umí využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru, dokáže získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

Rozvíjená průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí - toto téma je přímo obsahem výuky.

Mezipředmětové vztahy

Při vyhledávání informací a zpracování prezentací jsou využívány znalosti z předmětu Informační a komunikační technologie.

Poznatky z biologie jsou využívány ve všech zdravotnických odborných předmětech, ekologická témata jsou využívána především v Občanské nauce při učivu o globálních problémech.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO STUDIA BIOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, čím se při studiu biologie zabývá - vysvětlí vztah biologie k lékařským vědám - jmenuje nejznámější biology a uvede objevy, kterými přispěli k rozvoji biologie	- předmět studia biologie, rozdělení biologických věd - vztah biologie k ostatním přírodním vědám - historie biologie

ZÁKLADY MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE - SLOŽENÍ ŽIVÝCH SOUSTAV, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní znaky společné všem živým organismům - dokáže vyjmenovat zastoupení prvků v živých organismech - vysvětlí význam základních organických látek pro živé organismy - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	- vznik a vývoj života na Zemi - obecné znaky živé hmoty - prvkové a látkové složení živé hmoty - bílkoviny (enzymy, hormony), cukry, tuky, nukleové kyseliny, vitamíny

STRUKTURA A FUNKCE ORGANISMŮ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - popíše a graficky znázorní buňky	- objev buňky, buněčné teorie - typy buněk - prokaryotní, eukaryotní, rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou - biologie člověka - buňka - základní buněčné struktury - transport látek přes membránu, základní metabolismus buňky - jádro, buněčné dělení - rozmnožování buňky

a jejich části - vysvětlí pojmy metabolismus, transport látek do buňky a z ní, mitóza a meióza - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav	
--	--

ROZMANITOST ORGANISMŮ, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede základní skupiny organismů a porovná je - zařadí viry a bakterie do systému organismů - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence - objasní specifické znaky rostlin a dokáže vysvětlit význam rostlin v přírodě a pro člověka - dokáže pojmenovat některé léčivé rostliny a uvést jejich léčivé účinky - charakterizuje stavbu a způsob výživy hub, uvede příklady využití hub v lékařství a v hospodářství - charakterizuje významné skupiny prvoků a jejich zástupce - popíše nejvýznamnější nemoci způsobené prvoky - popíše stavbu mnohobuněčných organismů	-rozdělení živé přírody -viry- význam pro člověka a v přírodě - bakterie- význam pro člověka a v přírodě - nebezpečí virových a bakteriálních nákaz pro člověka, prevence - základy systematiky, základní skupiny organismů a jejich charakteristika - rostliny, houby- využití v lékařství - jednobuněční živočichové - prvoci a parazité člověka, vliv na zdraví - mnohobuněční živočichové - rozmnožování a vývin jedince
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie zpracování zajímavých informací a prezentace o organismech	

ZÁKLADY GENETIKY - DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vymezí genetiku jako vědní obor a její přínos pro medicínu a jiná odvětví	- základní genetické pojmy - vztahy mezi alelami, genotyp, fenotyp, čistá linie,hybrid

- vysvětlí dědičnost znaků vázaných na pohlaví - uvede příklady typu mutací, příčiny vzniku a jejich následky - popíše základní metody výzkumu genetiky a vysvětlí význam lékařské genetiky - uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché úlohy - popíše složení, strukturu a funkci nukleových kyselin - aplikuje na jednoduchých příkladech Mendelovy zákony - objasní význam genetiky	- autozomy, heterochromozomy - monohybridismus, dihybridismus - metody genetiky - genetika člověka, zdraví a nemoc - dědičnost krevních skupin - dědičnost vázaná na pohlaví - mutace, klonování
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí -vliv prostředí na lidské zdraví	

2. ročník, 1 h týdně, povinný

ZÁKLADY EKOLOGIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	- základní ekologické pojmy - biotické a abiotické faktory - ekosystémy, biosféra, biocenóza- společenstvo a typy - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě - krajina - typy

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- biosféra, znalosti o abiotických a biotických podmínkách života - vzájemné vztahy organismů a prostředí - člověk a ekosystémy

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 19 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi - změny klimatu, ničení ozónové vrstvy, okyselování, růst populace a chudoba • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci	- vztah člověka a prostředí - jednotlivé složky životního prostředí a problematika znečištění - dopady činnosti člověka na životní prostředí a vliv na zdraví - přírodní zdroje energie a surovin - biopotraviny a zdraví - odpady, recyklace - lidská populace a prostředí, demografická revoluce a její důsledky - globální problémy, regionální i místní ekologické problémy
komentář	
-Součástí bloku Člověk a životní prostředí je naplánována přírodovědná exkurze -Průběžně žákům zadávány dlouhodobější domácí úkoly - mapují konkrétní poznatky a problémy daného regionu.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - kladný vztah k sobě, k životu, k ostatním lidem a k přírodě Informační a komunikační technologie - zpracování a vyhledávání informací s problematikou životního prostředí Člověk a životní prostředí -současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví).	

OCHRANA PŘÍRODY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí zásady trvale udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	- ochrana živé a neživé přírody ve světě, v ČR, v regionu - biologická rozmanitost země - ochrana rostlin a živočichů - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - mezinárodní organizace, ekologická hnutí a úmluvy na ochranu životního prostředí - strategie trvale udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
komentář	
- dle možností zhlédnutí naučných stezek v regionu, - prezentace žáků o chráněných oblastech v ČR, - účast na akci - Den ochrany životního prostředí.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - ochota angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy ve prospěch ostatních lidí - vážit si dobrého životního prostředí a snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace Informační a komunikační technologie - vyhledat, zpracovat a prezentovat informace o ochraně biodiverzity, o chráněných oblastech v ČR i ve světě Člověk a životní prostředí - možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a principy udržitelnosti rozvoje - odpovědnost za kvalitu životního prostředí (správné nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče, ochrana biodiverzity.)	

5.3.2. Fyzika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve Fyzice ve ŠVP vychází z varianty B fyzikální složky v RVP. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího oboru Fyzika by měla poskytnout žákovi, v rámci jeho fyzikálního vzdělávání, nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají při ošetrovatelské péči, učí praktickým dovednostem při práci s přístroji využívajícími fyzikální děje a fyzikální zákony

Charakteristika učiva

Učivo Fyziky navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální nebo i obecnější přírodovědné problémy, ve kterých je důležitá jejich podstata,
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje, měřit fyzikální veličiny,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k vědě, technice a přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výukové strategie

Výuka předmětu je převážně teoretická s praktickými ukázkami, demonstracemi. Žáci ze svých pozorování samostatně vyvozují závěry. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky, prostředků ICT a modelů. Pro pochopení učiva jsou i v teoretických hodinách prováděny demonstrace jevů, a názorné ukázky využití jevů v praxi. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- dovednost použít získané poznatky při řešení nových úkolů,

Hlavním kritériem hodnocení budou ústní zkoušky, doplňkově potom i písemné prověrky zaměřené na fyzikální výpočty a aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- vliv hluku na životní prostředí,
- problematika energetické koncepce společnosti
- vliv spotřeby fosilních paliv na přírodu
- možnosti řešení energetické otázky v budoucnosti
- radiační havárie jaderných energetických zařízení
- jaderná energetika a její klady a zápory

Informační a komunikační technologie

- vyhledávání a zpracování informací

Mezipředmětové vztahy

- Jsou využívány a upevňovány znalosti z Matematiky při výpočtech, práce s rovnicemi, zlomky, logaritmická funkce (hladiny intenzity zvuku),
- znalosti z Chemie koncentrace roztoků, elektrochemie,
- v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

MECHANIKA, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí výslednici sil působících na těleso • určí síly, které působí na tělesa • určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	- pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitační pole, vrhy - mechanická práce a energie - mechanika tuhé tělesa - tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin

komentář	
V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech spojených s vyhodnocením úloh.	
Průřezové téma: Člověk a životní prostředí - problematika energetické koncepce společnosti - vliv spotřeby fosilních paliv na přírodu - možnosti řešení energetické otázky v budoucnosti	

TERMIKA A MOLEKULOVÁ FYZIKA, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu • vysvětlí roztažnost a aplikace v technické praxi • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • řeší jednoduché případy tepelné výměny • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	- základní poznatky termiky - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla - tepelné děje v ideálním plynu, první termodynamický zákon, práce plynu, účinnost - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství látek
komentář	
V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech spojených s vyhodnocením úloh.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie prostředí Vyhledávání a zpracování informací	

KMITÁNÍ, VLNĚNÍ, AKUSTIKA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění	- mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění

chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu	
komentář	
V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech spojených s vyhodnocením úloh.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí,	

VESMÍR, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- Zná příklady základních typů hvězd - charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě	- sluneční soustava - hvězdy a galaxie
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie vyhledávání a zpracování informací	

ELEKTRINA A MAGNETISMUS, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a praktické použití polovodičových součástek - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů, přechod PN - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie vyhledávání a zpracování informací	

OPTIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi	- světlo a jeho šíření - zobrazování zrcadlem a čočkou - spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie vyhledávání a zpracování informací	

FYZIKA ATOMU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu atomového jádra • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie	- model atomu, spektrum atomu vodíku, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, biologické účinky záření
komentář	
Diskusní hodiny: Využití energie štěpení jádra pro energetiku, perspektiva energetiky	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - radiační havárie jaderných energetických zařízení - jaderná energetika a její klady a zápory	

5.3.3. Chemie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Chemie je jedním z předmětů Přírodovědného vzdělávání. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího předmětu Chemie by měla poskytnout žákovi nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organismech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a znalostem jejich vlivu na živé organismy.

Charakteristika učiva

Učivo Chemie navazuje na Rámcový vzdělávací plán základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Vychází z varianty A chemické složky Přírodovědného vzdělávání RVP. Výuka je koncipována tak, aby žáci získali základní poznatky z obecné, anorganické, analytické, organické chemie a biochemie, a především se seznámili s mnohostranným využitím chemie ve všech oblastech lidské činnosti s důrazem na zdravotnictví.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko,
- využívat získané informace v diskuzi k přírodovědné a odborné tematice,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečností a vlivu na živé organismy.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
 - pozitivní postoj k přírodě,
 - motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti
- a- aby dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s chemickými látkami.

Výukové strategie

Učivo je rozloženo do dvou ročníků. Výuka předmětu je převážně teoretická. V rámci vyučovacích hodin je vybrané teoretické učivo prakticky předváděno pomocí demonstračních ukázek v laboratorních podmínkách školy. Žáci z pozorování ukázek samostatně vyvozují závěry. Součástí výuky je odborná exkurze do biochemické a mikrobiologické laboratoře. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu, případně výkladu s diskuzí nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky,

prostředků informačních a komunikačních technologií, Internetu a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a referátů, které žáci zpracovávají s využitím Internetu. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při řešení problémových úloh. Disponibilní hodiny (2 hodiny týdně za studium) jsou využívány pro prohloubení a upevnění učiva stanoveným RVP.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a aktivita při hodině.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- schopnost aplikovat získané poznatky při řešení zadaných úkolů.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Chemie rozvíjí:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávali referáty formou prezentací na odborná témata
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví,
- matematické kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby správně používali a převáděli běžné jednotky, používali pojmy kvantifikujícího charakteru, prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházeli vztahy mezi jevy a předměty, efektivně aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů, rozuměli různým formám grafického znázornění hodnot (tabulky, diagramy, grafy schémata).
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím,

Uplatnění průřezových témat:

- Člověk a životní prostředí, kde je výuka zaměřena na témata vliv Chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu, radiační havárie jaderných energetických zařízení, voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie, havárie s únikem ropných látek, toxických plynů, vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí, odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí, vyčerpateľnost zdrojů uhlovodíků, transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod, drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky, jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka, chemie a lidské zdraví, léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků.

Na znalosti o logaritmických funkcích, získaných v matematice, je navázáno v prvním a druhém ročníku při výpočtech hodnot pH.

V Biochemii ve druhém ročníku jsou zopakovány a prohloubeny znalosti o nukleových kyselinách z biologie ročníku prvního.

V mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny.

Při vyhledávání informací a zpracování referátů jsou využívány znalosti z předmětu informační a komunikační technologie.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

OBECNÁ CHEMIE, 48 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech - vyjmenuje názvy a značky vybraných chemických prvků - dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi - vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce - zapiše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	- chemické látky, jejich rozdělení a vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula, ion - atomové jádro - elektronový obal atomu - radioaktivita, jaderné elektrárny - periodická soustava prvků - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny, - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - rozdělení látek, dělení směsí, směsi homogenní, heterogenní - roztoky a jejich složení - látkové množství - chemický děj - chemické reakce, chemické rovnice - základní typy chemických reakcí - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic - bezpečnost práce s chemickými látkami

komentář
Demonstrační ukázky zaměřené na metody oddělování složek ze směsí, příprava a složení roztoků (žáci připraví roztok určitého složení), faktory, které ovlivňují průběh reakce, neutralizace, oxidace a redukce.
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu - radiační havárie jaderných energetických zařízení - voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu

ANORGANICKÁ CHEMIE, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	- anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny, vliv na živé organismy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva	
komentář	
V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků. Na znalosti o logaritmických funkcích získané v matematice je navázáno při výpočtech hodnot pH.	

2. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

ORGANICKÁ CHEMIE, 37 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických	- stavba a vlastnosti atomu uhlíku - typy reakcí v organické chemii - klasifikace organických sloučenin

sloučenin • charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru	- uhlovodíky a názvosloví organických sloučenin - deriváty uhlovodíků - heterocyklické sloučeniny - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí - odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí - vyčerpatelnost zdrojů uhlovodíků, vliv na životní prostředí - transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod - drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky	

BIOCHEMIE, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek • vysvětlí podstatu biochemických dějů • popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy	- chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka - Chemie a lidské zdraví - léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog	

ANALYTICKÁ CHEMIE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru • uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze	- chemická analýza kvalitativní a kvantitativní - důkazy kationtů a aniontů - neutralizační analýza - titrační stanovení kyselin a zásad
komentář	
V rámci demonstračních ukázek bude prakticky předvedeno učivo: - Analytická chemie kvalitativní - Analytická chemie kvantitativní Odborná exkurze do biochemické a mikrobiologické laboratoře.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - zpracování výsledků laboratorních úloh, vytvoření protokolu o práci Člověk a životní prostředí - havárie s únikem ropných látek, toxických plynů	

5.4. Matematické vzdělávání

5.4.1. Matematika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny odborné složce vzdělávání.

Uvedené výsledky vzdělávání a s nimi související učivo představují v odborném školství základ Matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvech,
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání,
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulátor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci),
- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, žák názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který žáci dále využívají při práci),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (4 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé čtvrtletí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje vždy po probrání nového učiva, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s větší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- komunikativní kompetence (v rámci výuky matematiky se žáci učí nalézt řešení daného problému vzájemnou diskuzí),
- personální a sociální kompetence (odpovědně plnit svěřené úkoly např. statistické zpracování dat)
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Předmět Matematika rozvíjí průřezové téma:

- Informační a komunikační technologie (použití PC k urychlení výpočtů, grafickému znázornění funkcí, statistickému zpracování dat).

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Fyzika (aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek),
- Informační a komunikační technologie (tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat),
- Ošetřovatelství (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků),
- Chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků).

1. ročník, 3 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Matematická olympiáda (Soutěž)

V 1. ročníku se uskuteční školní kolo matematické olympiády, kde mají žáci možnost vyzkoušet si náročnější úlohy.

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 46 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí operace s celočíselnými mocninami	- číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným, celým - druhá a třetí odmocnina, částečné odmocňování, usměrňování zlomků - výrazy s proměnnými

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 42 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • řeší lineární rovnice, jejich soustavy a lineární nerovnice • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, určuje jejich vlastnosti	- základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice - racionální funkce - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu

PLANIMETRIE, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců	- základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty, Pythagorova věta - množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Matematická olympiáda (Soutěž)

V 2. ročníku se uskuteční školní kolo matematické olympiády, kde mají žáci možnost vyzkoušet si náročnější úlohy.

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• používá vlastnosti goniometrických funkcí k řešení rovinných útvarů • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti	- goniometrie a trigonometrie - řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - logaritmická a exponenciální funkce

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• určí obvod a obsah u základních druhů rovinných obrazců	- rovinné obrazce

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s odmocninami a racionálními mocninami	- mocniny s racionálním exponentem - odmocniny - věty o počítání

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• řeší exponenciální a logaritmické rovnice • řeší kvadratické rovnice, kvadratické nerovnice	- exponenciální a logaritmické rovnice - kvadratická rovnice a nerovnice
--	---

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost	- aritmetická a geometrická posloupnost

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Matematická olympiáda (Soutěž)

V 3. ročníku se uskuteční školní kolo matematické olympiády, kde mají žáci možnost vyzkoušet si náročnější úlohy.

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	- finanční matematika

STEREOMETRIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky	- základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa

a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení prostorových útvarů	
--	--

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic	- goniometrické rovnice

KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	- variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - statistické zpracování dat	

ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky	- vektory - přímka a její analytické vyjádření

5.5. Estetické vzdělávání

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Estetické vzdělávání přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nadpředmětový charakter.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je ochranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytvoření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
 - chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
 - chápali význam umění pro člověka;
 - správně formulovali a vyjadřovali své názory;
 - přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní i evropské kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Učivo a výsledky vzdělávání z RVP jsou zařazeny v předmětech:

Český jazyk a literatura

Dějepis

5.6. Vzdělávání pro zdraví

5.6.1. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví je získávání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní preventivní péči o zdraví. Nezbytná je podpora postojů žáka ke zdravému způsobu života jedince a jeho celoživotní odpovědnosti za své zdraví, aby se uměl podílet na realizaci programů na podporu zdraví.

Dalším cílem je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a pracovního uplatnění ve studovaném oboru.

Předmět vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty, k odpovědnosti za vlastní zdraví a ke kompetenci pro ovlivňování postoje ke zdraví u svých pacientů a spoluobčanů.

Obsah učiva vychází z poznatků týkajících se hlavně primární prevence. S ostatními předměty spoluutváří všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Rozsah výuky je 1 hodina v 1. ročníku a 1 hodina ve 2. ročníku.

Předmět veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví tvoří dva bloky učiva. V 1. ročníku se předmět věnuje znalostem o prevenci nemocí, zdravotní výchově, péči o zdraví obyvatelstva, důsledkům poškození zdraví. Ve 2. ročníku se předmět zaměřuje na oblasti veřejného zdravotnictví a zdravotní politiky, na řízení zdravotnictví a program Zdraví 21.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl připraven podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a vhodným způsobem ovlivňoval postoj svých pacientů/klientů k péči o své zdraví,
- znal faktory ovlivňující zdraví a uvědomil si důsledky nemoci pro jednotlivce i společnost,
- znal systém prevence nemocí obyvatelstva i formy osobní prevence,
- uvědomoval si význam zdraví pro osobní život i pro společnost a byl připraven chránit zdraví své i zdraví pacientů/klientů,
- lépe chápal problémy osob se zdravotním postižením,
- orientoval se v systému zdravotní péče v ČR a rozuměl principům poskytování zdravotní péče,
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoretická s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících.

Výuka se opírá o konkrétní příklady a situace, využívá osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti, i aktuálních otázek týkajících se učiva. Je vhodné zařazovat diskuze, řešení modelových situací, samostatnou práci žáků. Předmět je vhodný k projektovému vyučování. Při výuce předmětu je vhodné využívat audiovizuální techniku, PC, Internet.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků se přihlíží k aktivitě, zvládnutí poznatků a dovedností z oblasti klíčových kompetencí.

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení výsledků učení se zaměřuje na hloubku porozumění látce, schopnost využít mezipředmětových vztahů, schopnost aplikovat poznatky při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci.

Metody hodnocení: písemné testy, sebehodnocení žáka, aktivita, domácí úkoly, prezentace výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky vedeni k:

- efektivní práci s informacemi - vyhledávání a vyhodnocování důležitých informací,
- diskuzi a komunikaci na odborné úrovni,
- porozumění běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formulování a obhajování svých názorů a postojů,
- dovednosti objasnit odborné pojmy laikům,
- působení na klienty v oblasti prevence,
- argumentaci, logickému vyjadřování,
- zpracování různých druhů textů s danou tematikou.

Rozvíjení klíčových kompetencí:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, začleňují se do týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program k tvorbě zdravotně výchovných programů.

Rozvíjení odborných kompetencí:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci - systém preventivní péče o pracující,
- jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje - vliv životního prostředí na naše zdraví.

Průřezová témata:

- Člověk v demokratické společnosti - znalost systému a právní zdravotní péče, zabezpečení v případě nemoci,
- Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince,
- Informační a komunikační technologie - dovednosti k vyhledávání informací k výuce.

Mezipředmětové vztahy

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Ošetřovatelství
- Biologie: 2. roč. - člověk a životní prostředí
- Základy epidemiologie a hygieny: 2. roč. - základy hygieny
- Ekonomika: 3. roč. - Pracovněprávní vztahy a související činnosti
- Psychologie a komunikace: 3. roč. - vliv civilizace na psychiku člověka
- 4. roč. - psychologie nemocných
- Občanská nauka: 1. roč. - životní styl
- Patologie: 2. roč. - obecná patologie

1. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

PÉČE O ZDRAVÍ, PREVENCE NEMOCÍ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví	- zdraví a nemoc - činitele ovlivňující zdraví, životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - determinanty zdraví - faktory ovlivňující zdraví - prevence úrazů a nemocí - odpovědnost za zdraví své i druhých - výživa a stravovací návyky, ozdravení výživy - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - pohybové aktivity - optimalizace pohybové aktivity - Oblast zdravého životního stylu – rizikové chování poškozující zdraví – prevence kouření - prevence spotřeby alkoholu - prevence užívání drog - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence AIDS - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti - omezování a zvládání nadměrného stresu

• diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • osvojí si odborné znalosti a dovednosti nezbytné v prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách • používá správně pojmy zdraví a nemoc • podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince – Determinanty zdraví (učivo). Zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví – Oblast zdravého životního stylu (učivo).	

2. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATELSTVA, PROGRAMY NA PODPORU ZDRAVÍ, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče • orientuje se v soustavě zdravotnických a sociálních zařízení • popíše zabezpečení občana v případě nemoci, handicapu, stáří, ztráty zaměstnání a v jiných tíživých sociálních událostech • vysvětlí základní statistické pojmy • podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví	Péče o veřejné zdraví v ČR - zdravotní stav obyvatelstva ČR, regionu, zdravotní stav dětí a mládeže, vliv migrace (demografická data) - civilizační choroby - problémy člověka se zdravotním postižením (sociální vztahy, možnosti zařazení do společnosti, pracovní uplatnění) - péče o seniory Programy na podporu zdraví - Světová zdravotnická organizace - Zdraví 21 - dílčí projekty

• popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva • vyhledá nejčastější onemocnění obyvatel ČR • zná programy na podporu zdraví obyvatelstva • používá správně pojmy zdraví a nemoc	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince v rámci projektů na podporu zdraví – Dílčí projekty (učivo). Informační a komunikační technologie Tvorba projektů a programů na podporu zdraví – Dílčí projekty (učivo).	

SYSTEM ZDRAVOTNÍ PÉČE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče • popíše zabezpečení občana v případě nemoci, handicapu, stáří, ztráty zaměstnání a v jiných tíživých sociálních událostech • zná programy na podporu zdraví obyvatelstva • popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva	- reforma systému zdravotní péče a její zásady - soustava zdravotnických zařízení - organizace léčebně preventivní péče - postavení občana v systému léčebně – preventivní péče a jeho práva - financování zdravotní péče - řízení zdravotnictví
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Znalost systému a právní úpravy zdravotní péče, zabezpečení v případě nemoci. Vyhledávání novinek v této oblasti – Reforma systému zdravotní péče a její zásady (učivo).	

PRÁVNÍ ÚPRAVA ZDRAVOTNÍ PÉČE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče	- práva pacientů - práva a povinnosti pojištěnců - eticko-právní aspekty zdravotní péče

- vysvětlí etickou problematiku zdravotnické péče - podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví - popíše možnosti a trendy péče o zdraví obyvatelstva	- poskytování zdravotní péče cizincům
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Znalost systému a právní úpravy zdravotní péče, zabezpečení v případě nemoci – Práva a povinnosti pojištěnců (učivo).	

ZABEZPEČENÍ V PŘÍPADĚ NEMOCI A JINÝCH TÍŽIVÝCH SOCIÁLNÍCH UDÁLOSTÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče - popíše zabezpečení občana v případě nemoci, handicapu, stáří, ztráty zaměstnání a v jiných tíživých sociálních událostech	- zabezpečení v nemoci - zákonné a dobrovolné pojištění - práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - nemocenské pojištění
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Znalost systému pojištění ve zdraví a nemoci – Zákonné a dobrovolné pojištění (učivo). Informační a komunikační technologie Vyhledávání aktuálních informací a jejich zpracování – Nemocenské pojištění (učivo).	

5.6.2. Tělesná výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Tělesná výchova je seznámit žáky s co nejširší škálou pohybových aktivit, získat a prohloubit jejich zájem o ně, a to nejen po čas školního vzdělávání, ale i v jejich dalším životě. Prostřednictvím těchto aktivit přispět k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků (rozvoj pohybových schopností a dovedností, upevnění zdraví, rozvoj a získávání morálně volních vlastností).

Charakteristika učiva

Učivo cíleně vede žáky k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kvalitě v pohybovém učení. Jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V Tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- rozvíjet pohybovou kreativitu především při netradičních pohybových aktivitách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Vzdělávání pro zdraví k tomu, aby žáci:

- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- emotivně zvládli herní situace v duchu fair play.

Výukové strategie

* Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, sportovních dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

V 1. ročníku je žákům doporučen týdenní lyžařský výcvik.

Ve 2. ročníku je žákům doporučen týdenní sportovní kurz, kde se žáci mimo jiné učí základy cyklistiky, základy horolezectví, základy jízdy na lodích (kánoe, pramice).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení Tělesné výchovy se skládá z těchto složek:

- hodnocení pohybové úrovně v jednotlivých sportovních aktivitách,
- celkový přístup žáka k pohybovým aktivitám a snaha o dosažení co nejlepšího výsledku,
- bodové hodnocení pohybových testů,
- úroveň teoretických znalostí z tělesné výchovy a sportu.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Tělesná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (snažit se dosáhnout zlepšení a umět ho adekvátně vyhodnotit),
- kompetence k řešení problému (umění spolupráce v týmu v různých herních aktivitách),
- personální a sociální kompetence (umění předcházet konfliktům).

Předmět Tělesná výchova rozvíjí průřezové téma Člověk a životní prostředí, a to především v 2. ročníku v učebním bloku Turistika a sporty v přírodě, kde se kromě jiného usiluje o to, aby žáci:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Tělesná výchova nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- První pomoc (umět poskytnout první pomoc při sportovních aktivitách, polohování a transport zraněných),
- Občanská nauka (životní styl),
- Zdravotní tělesná výchova.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

LYŽOVÁNÍ *

výsledky vzdělávání	učivo
	- základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí - základy snowboardingu (zatačení, zastavování)

komentář
Učební blok bude realizován týdenním lyžařským výcvikem. Tento výcvik je doporučený a učivo bude realizováno na základě vybavenosti a zájmu žáků.
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Lyžařský kurz by měl vést žáky k tomu, aby: – chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; – osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; – dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí; – osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; zásady chování a jednání v různém prostředí; - pravidla her, závodů a soutěží
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblink, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, odbíjení prsty ve dvojicích, nácvik podání, minihra - florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - vybíjená - stolní tenis: pravidla, základní údery - minikopaná - softbal: odpal, seznámení s pravidly
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- pády

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda

	vpřed, změna směru jízdy, zastavení)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- průpravná cvičení atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - běžecká abeceda
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- technika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika

- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	- hygiena a bezpečnost; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace - zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení - pravidla her, závodů a soutěží - zdroje informací
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmičným doprovodem, tanec

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží - participuje na týmových herních činnostech družstva	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblíng, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: odbití spodem ve dvojicích, odbití vrchem ve trojicích, příjem podání, hra 4 na 4

- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	- florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - stolní tenis: zdokonalení základních úderů - softbal: nadhoz, přihrávky, hra - ringo - badminton
Komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- základní sebeobrana - pády

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

PLAVÁNÍ *

výsledky vzdělávání	učivo
	- adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího

komentář	
Bude vyučováno na sportovně turistickém kurzu (kurz je doporučený), případně ve sportovním dni na základě zájmu žáků.	

TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ *, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	- příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí	

3. ročník, 2 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady sportovního tréninku • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání • umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede se zapojit do organizací turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, regenerace a kompenzace - podrobná pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování a dokumentace sportovních her, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- technika a metodika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- košíková: přehled činnosti jednotlivce, opakování pravidel, útočné kombinace, uvolňování bez míče, hra 5 na 5 - odbíjená: lobování míče, odbití spodem ve trojicích, nácvik smečovaného úderu, hra 6 na 6 - florbal: založení protiútoku, zdokonalování činností jednotlivce (zpracování a vedení míče, přihrávka), útočné kombinace, hra - stolní tenis: turnaj - intercrosse - kopaná - softbal: zdokonalení činností jednotlivce, hra
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

TĚLESNÁ CVIČENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu	všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

4. ročník, 2 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
komunikuje při pohybových	význam pohybové činnosti pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti,

činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • uplatňuje osvojené způsoby relaxace • dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, taktika - odborné názvosloví; komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, relaxace - samostatné rozhodování - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- zdokonalení v atletických disciplínách (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - vrh koulí
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit - dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu s možností aplikace v odborné praxi	- košíková: kontrola činností jednotlivce a odstraňování nedostatků, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků - odbíjená: zdokonalení příjmu a nahrávky při hře, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků - florbal: zdokonalování činností jednotlivce (obejití protihráče, bránění), taktika hry, hra - stolní tenis: organizace turnaje - nohejbal - softbal: hra, taktika hry
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

TĚLESNÁ CVIČENÍ

výsledky vzdělávání	učivo
komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj. - v rámci zdravotní tělesné výchovy – speciální korektivní cvičení podle druhu

• sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje osvojené způsoby relaxace • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • v rámci zdravotní tělesné výchovy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • v rámci zdravotní tělesné výchovy - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	oslabení - v rámci zdravotní tělesné výchovy – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - v rámci zdravotní tělesné výchovy – kontraindikované pohybové aktivity
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

BRUSLENÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

5.6.3. První pomoc

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu První pomoc je seznámení žáků s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Žáci jsou vedeni k osvojení potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci, jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování v situacích obecného ohrožení a vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání vlastností záchránce.

Charakteristika učiva

Předmět První pomoc je zařazen do 1. ročníku oboru Zdravotnický asistent, a to 1 vyučovací hodina týdně. Výuka první pomoci se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí a směřuje k tomu, aby byli žáci schopni poskytnout předlékařskou první pomoc.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uvědomili si význam správně poskytnuté PP,
- uměli vysvětlit jednotný postup při poskytování PP,
- uměli poskytovat PP s využitím moderních i improvizovaných pomůcek,
- dokázali charakterizovat příčiny, příznaky a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace,
- znali pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných,
- přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoci a řídili se etickými zásadami při poskytování PP,
- uvědomili si význam zásad BOZP a tyto zásady dodržovali,
- byli si vědomi významu soustavného vzdělávání v oblasti PP a akutní medicíny.

Výukové strategie

Předmět První pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Praktické cvičení modelových situací ve skupinách navazuje na teoretický výklad. Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím životních zkušeností žáků, názorných ukázek a pomůcek a praktický nácvik. Dále je dle možností využívána didaktická technika. Aktivita a motivace žáků je podporována řešením modelových situací.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném, praktickém a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě v hodině, spolupráci s učitelem a spolužáky, k domácí přípravě na hodinu a k rychlosti a kvalitě poskytování první pomoci při modelových situacích.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjení klíčových kompetencí:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků s využitím různých informačních zdrojů, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni k řešení problémů při organizaci PP samostatně i ve spolupráci s druhými ,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii, umí srozumitelně komunikovat s raněným, popsat a předat důležité informace o události, při které poskytují PP,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí, začleňují se do pracovního týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka a ochraňují zdraví své i ostatních, jsou ochotni poskytnout PP všem bez ohledu na rasu, národnost a náboženské vyznání,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci si jsou vědomi významu dovednosti poskytnout PP ve své budoucí profesi,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program k vyhledávání informací do výuky.

Průřezové téma:

- Informační a komunikační technologie - žáci využívají dovednosti pro vyhledávání informací o nových trendech v poskytování PP (příruční lékárna, akutní otravy).

Mezipředmětové vztahy

Předmět První pomoc se prolíná s předměty:

- Somatologie (pohybové ústrojí, krev, krevní oběh, dýchací systém),
- Ošetřovatelství (obvazový materiál a obvazová technika, ošetřování pacienta s bolestí),
- Základy latinské terminologie (fonetický systém, lexika).

1. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

PRVNÍ POMOC - ÚVOD DO PŘEDMĚTU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam správně poskytnuté první pomoci • orientuje se v integrovaném záchranném systému • vyjmenuje vlastnosti záchránce • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví	- definice základních pojmů - význam první pomoci - vlastnosti záchránce - integrovaný záchranný systém (základní složky, jejich kompetence, způsoby aktivace)

a životů obyvatel • zdůvodní význam soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny	
--	--

PŘÍRUČNÍ LÉKÁRNA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a zdůvodní vybavení příruční lékárny • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- význam, druhy a uložení příruční lékárny - základní doporučené vybavení a využití obsahu lékárny - využití improvizovaných pomůcek
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu	

JEDNOTNÝ POSTUP PŘI POSKYTOVÁNÍ PP, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dodržuje zásady BOZP	- orientace na místě nehody a posouzení závažnosti situace - nácvik vyšetření raněného - získávání a předávání základních informací - třídění raněných při hromadném neštěstí - jednotný postup poskytování PP - osobní bezpečnost zachránce

POLOHOVÁNÍ A TRANSPORT ZRANĚNÝCH, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit	- základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných - základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace - zásady odsunu postižených, odsunové prostředky a techniky odsunu - nácvik modelových situací

• správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • dodržuje zásady BOZP	
--	--

RÁNY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popíše nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- druhy ran - zásady ošetření jednotlivých typů ran, pomůcky, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

KRVÁCENÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- druhy krvácení - zásady ošetření, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

ŠOK, KŘEČOVÉ STAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů šokových stavů • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření,	- druhy, příčiny a příznaky šoku - preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů - zajištění postiženého v křečovém stavu - nácvik modelových situací

transport a umí volbu polohy zdůvodnit • navrhne vhodná preventivní protišoková opatření	
---	--

BEZVĚDOMÍ, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • vyjmenuje příčiny a příznaky poruch vědomí • demonstruje vyšetření postiženého v bezvědomí	- stav vědomí, určení poruchy vědomí - vyšetření postiženého v bezvědomí - sledování stavu a záznam informací - první pomoc při kolapsu - nácvik ošetření dle modelových situací

NEODKLADNÁ RESUSCITACE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • umí zahájit neodkladnou resuscitaci • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- etické aspekty neodkladné resuscitace - pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci - stavy bezprostředně ohrožující život - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) - zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ HLAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP - charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace - vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných - dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit - správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky - zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- mechanismy vzniku poranění - rozdělení a klinické projevy - zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ PÁTEŘE A MÍCHY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP - vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných - dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit - správně zvolí a použije vhodné	- mechanismus vzniku poranění páteře a míchy - rozdělení a klinické projevy - zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací

odsunové prostředky • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	
--	--

PORANĚNÍ HRUDNÍKU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	- příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku - první pomoc při poranění hrudníku - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ BŘICHA A PÁNVE, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky	- rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve - úrazy a náhlé zdravotní příhody - nácvik a ošetření dle modelových situací

(objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	
---	--

PORANĚNÍ KOSTÍ A KLOUBŮ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci	- charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů - první pomoc při zlomeninách kostí a distorzi kloubů na HK a DK - nácvik a ošetření dle modelových situací

POŠKOZENÍ TEPEM, CHLADEM A CHEMICKÝMI LÁTKAMI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • dodržuje zásady BOZP	- druhy, příznaky a první pomoc - BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami - nácvik ošetřování dle modelových situací

AKUTNÍ OTRAVY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních	- druhy nejčastějších otrav - první pomoc při akutních otravách u osob se zachovaným vědomím a při poruchách vědomí

pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoc	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu	

ZÁKLADY JEDNÁNÍ V SITUACÍCH OSOBNÍHO OHROŽENÍ A ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ,
2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	- poranění při hromadném zasažení obyvatel - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

5.7. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

5.7.1. Informační a komunikační technologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie je naučit žáky pracovat s výpočetní technikou, používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky, aby byli schopni využívat výpočetní techniku v průběhu studia, ve své práci po absolvování školy a pro potřeby dalšího vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Informační a komunikační technologie vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecné vzdělávací.

V předmětu žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software, aplikovat znalosti tabulkových procesorů na zpracování dat, používat software umožňující textovou nebo grafickou prezentaci a zpracovávat data v programech evidenčních. Dále žáci získají přehled a základní dovednosti v programech, které jsou specifické pro oblast zdravotnictví. Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií je, aby žáci dovedli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí Internetu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k využívání informačních a komunikačních technologií,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s výpočetní technikou,
- adekvátně využívali zdroje informací a efektivně s nimi pracovali,
- respektovali autorská práva.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována formou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Počítače jsou v učebně propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Při výuce aplikačních programů z profesní oblasti jsou používány demoverze programů. Součástí výuky je exkurze žáků do Orlickoústecké nemocnice, kde jsou seznámeni s praktickým využitím nemocničního informačního systému. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy v rámci probírání tematických okruhů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, hodnocení úloh praktické práce s počítačem, hodnocení řešení problémových úloh a aktivita při hodinách.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- schopnost aplikovat dosažené znalosti při řešení praktických úloh.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Informační a komunikační technologie rozvíjí:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), zpracovávali pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učili se používat nové aplikace, komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět IKT pokrývá průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat,
- Člověk a svět práce - vyhledávání pracovních příležitostí na Internetu, orientace ve světě práce, odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění.

- Český jazyk - stylistika, pravopis, použití šablony k napsání životopisu, úředního nebo osobního dopisu,
- Cizí jazyk - využití slovníků na Internetu, možnost získání informací z cizojazyčného textu,
- Matematika - aplikace matematických vztahů při práci s tabulkovým procesorem,
- ve všech předmětech vyhledávání informací na Internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvořením prezentace.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

PRÁCE S POČÍTAČEM, OPERAČNÍ SYSTÉM, SOUBORY, ADRESÁŘOVÁ STRUKTURA, SOUHRNNÉ CÍLE, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše oblasti využití prostředků výpočetní techniky ve zdravotnictví • dodržuje zásady bezpečnosti práce s IT, utajení hesla • charakterizuje možnosti a výhody, ale i rizika (zabezpečení dat před zneužitím, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • vysvětlí základy zpracování informací v počítači • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se ve struktuře dat a možnostech jejich uložení, vysvětlí systém adresářů, ovládá základní	- obsah a význam předmětu - bezpečnost práce v učebně výpočetní techniky - seznámení s počítači v učebně, práce v síti, význam hesel - etické zásady a právní normy související s informatikou, ochrana autorských práv - ergonomie a hygiena práce ve výpočetní technice - zpracování informací v počítači, jednotky informace, binární soustava - historie výpočetní techniky, druhy počítačů, osobní počítače - hardware, základní části počítače, jeho komponenty, význam základních parametrů, principy fungování - paměťová média - periferní zařízení - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, charakteristika, přehled - operační systém, nastavení - ovládání, data, soubory a složky, souborový manažer, nastavení - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - komprese dat, zálohování dat - nápověda, manuál - algoritmizace úloh

práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware. • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	
---	--

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ, INFORMAČNÍ ZDROJE, CELOSVĚTOVÁ POČÍTAČOVÁ SÍŤ INTERNET, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • vybere vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • posoudí validitu informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	- počítačová síť, server, pracovní stanice, - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a hardwarových prostředků - informace, práce s informacemi - informační zdroje - Internet - vyhledávání pracovních příležitostí na Internetu
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

- Vyhledávání pracovních příležitostí na Internetu

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE, KOMUNIKAČNÍ A PŘENOSOVÉ MOŽNOSTI INTERNETU, 6
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...) - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	- elektronická pošta, poštovní klient - plánování, organizace času - chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP přenos

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR, 14
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, styly, objekty, tvoří tabulky) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- textový editor, základní postupy při vytváření dokumentů - typografické zásady psaní textu - editace textu - formátování textu - práce se styly - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafických objektů - osobní a úřední dopis, životopis - tisk dokumentů

PRÁCE SE STANDARDNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR, 10
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá základní práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, příprava pro tisk, tisk) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- tabulkový procesor - základní operace v tabulce - zadávání a editace dat - formátování dat - základní vzorce, funkce - vytvoření a úprava grafu

2. ročník, 2 h týdně, povinný

TABULKOVÝ PROCESOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pokročilé práce s tabulkovým procesorem (formuláře, podmíněné formátování, kontingenční tabulka a graf, export a import dat) • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	- absolutní a relativní odkaz - vytvoření a vyhodnocení formuláře - podmíněné formátování - kontingenční tabulka a graf - vytvoření a vyhodnocení formuláře - databáze, filtrování a řazení dat - export a import dat

TEXTOVÝ EDITOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pokročilé práce s textovými dokumenty (vytváří šablony, formuláře, dokumenty hromadné korespondence, vygeneruje obsah a rejstřík, vytváří makra, PDF formát, exportuje a importuje data) • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- hromadná korespondence - obsah, rejstřík, odkaz - vytvoření formuláře, šablony, - export a import dat - základy tvorby maker a jejich použití

PRÁCE SE STANDARDNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - SOFTWARE PRO TVORBU PREZENTACÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří snímky prezentace, do snímků vkládá tabulky, grafy, obrázky a zvuk, nastavuje animace a časování snímků • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • orientuje se a používá běžné i odborné graficky ztvárněné informacím (schémata, grafy apod.) • vytváří dokumenty, v nichž je spojena	- prostředí programu - základní tvorba prezentace, vytvoření snímku - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafu - vkládání grafických objektů, - vytvoření a úprava organizačního diagramu - multimediální prvky v prezentaci - nastavení animací - import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

textová, zvuková a obrazová složka informace	
--	--

PRÁCE SE STANDARDNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - DATABÁZE , 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití - ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	- základní pojmy z oblasti databází - návrh databáze - vytvoření a úprava tabulky - vkládání, editace, třídění a filtrace dat - vytvoření relací - vytvoření a úprava výběrových a výkonných dotazů - vytvoření a úprava formuláře - vytvoření a úprava sestavy - spolupráce částí balíku kancelářského softwaru, sdílení a výměna dat, import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

PRÁCE SE STANDARDNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - GRAFIKA A DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	- základní pojmy z oblasti počítačové grafiky - grafické formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití, komprese - základy práce ve vektorovém kreslicím programu (vektorová grafika) - základy práce v rastrovém grafickém programu (rastrová grafika) - digitální fotografie, základy fotografování, úprava fotografií

TVORBA WWW STRÁNEK, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří jednoduché multimediální dokumenty ve formátu HTML - vybírání a používání vhodného programového vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- spolupráce částí balíku kancelářského softwaru (sdílení a výměna dat, import a export dat) - možnosti vytvoření www stránky, html kód - wysiwyg editory - struktura webových stránek - vytvoření jednoduché www stránky - možnosti publikování www stránek

APLIKAČNÍ SOFTWARE Z OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	- nápověda, manuál - další aplikační programové vybavení - zdravotnictví
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém	

5.8. Ekonomické vzdělávání

5.8.1. Ekonomika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku. Žáci získávají vědomosti a dovednosti související s podnikáním i s dalšími činnostmi, jež v podniku probíhají.

Charakteristika učiva

Obsah vzdělání vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici. Za současné situace na trhu práce se absolvent musí orientovat i v základních ekonomických souvislostech.

Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a způsobech hledání zaměstnání. Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání, např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají. Závěrečný tematický celek obsahuje učivo o Evropské unii. Jeho smyslem je seznámit žáky s významem členství naší země v EU, s přínosy, které toto členství pro nás znamená, ale též se základní strukturou orgánů EU a s významem hospodářské a měnové unie pro ČR.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ekonomika přináší seznámení se zákonitostmi ekonomických vztahů, jejich pochopení a přenesení do praxe. Žák je podněcován k tomu, aby se dokázal orientovat v současné ekonomické situaci a analyzoval důsledky ekonomicko-politických rozhodnutí na každodenní život jednotlivce i chod organizace.

Výukové strategie

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací
- práce se zákony a internetovými zdroji
- praktická cvičení zaměřená na rozvíjení matematické gramotnosti
- práce ve skupinách na daných úkolech a jejich následná prezentace
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti
- cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po kterých následuje písemné přezkoušení. Žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz je kladen na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi,
- chápání širších souvislostí tématu,
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí,
- samostatnost i umění kolektivní práce.

Celkové hodnocení žáků vychází z:

- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma,
- ústního zkoušení,
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Ekonomika se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- kompetence k učení (žák pracuje s odborným textem, vyhledává a zpracovává informace z různých zdrojů),
- kompetence k řešení problémů (žák používá různé metody myšlení, zkušenosti, volí vhodné prostředky a metody),
- komunikativní kompetence (srozumitelně, jasně a jazykově správně formuluje své myšlenky, diskutuje a respektuje názory ostatních, obhájí vlastní názory),
- personální a sociální kompetence (žák využívá svých zkušeností, pracuje v týmu, odpovědně plní zadané úkoly),
- občanské kompetence a kulturní povědomí (žák chápe důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince).

Aplikace průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti - umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úradech, bankách a pojišťovnách. Zamyšlení se o existenčních otázkách a nalezení řešení situací související s ekonomickou stránkou života.
- Člověk a svět práce - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného počátku vstupu na trh práce, včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry.
- Informační a komunikační technologie – seznamuje:
 - s možnostmi využití informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací týkající se trhu práce, zákonů a vyhlášek v ČR,
 - s aktuální ekonomickou situací včetně všech makroekonomických ukazatelů, produktů různých trhů a porovnává jejich vhodnost pro každého žáka včetně potřeb pro profesní oblast.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy: Matematika, Anglický jazyk, Občanská nauka

3. ročník, 2 h týdně, povinný

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	- potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena

PODNIK, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- posoudí vhodné formy podnikání pro obor - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - orientuje se ve způsobech ukončení podnikání - na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu - vytvoří podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet	- podnikání, právní formy - podnikatelský záměr - podnikání podle obchodního zákoníku - podnikání v rámci EU
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Práce s elektronickými databázemi, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování.	

PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY A SOUVISEJÍCÍ ČINNOSTI, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - vypočte sociální a zdravotní pojištění - umí vypracovat odpovědi na inzerát, formulovat své předpoklady a požadavky - umí sestavit vlastní strukturovaný životopis, připravit se na pohovor se zaměstnavatelem - orientuje se v zákoníku práce, umí vyhledat nutné informace	- zaměstnání, hledání zaměstnání, nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace, služby úřadů práce - vznik pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele, změny a ukončení pracovního poměru - druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele - mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy - systém sociálního a zdravotního zabezpečení
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, vstup na trh práce, jednání se zaměstnavateli, práva a povinnosti v pracovněprávních vztazích, úspěšné budování kariéry.	

FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ PODNIKU, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci - dovede vyhotovit daňové přiznání - rozliší princip přímých a nepřímých daní	- struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek - náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku - marketing - management - přímé a nepřímé daně - daňová evidence - peníze, platební styk v národní a zahraniční měně, finanční trh, cenné papíry - úroková míra - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření

• vede daňovou evidenci pro plátce i neplátce DPH • charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty • charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	
--	--

NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A EU, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru • objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • srovná úlohu velkých a malých	- struktura národního hospodářství - činitele ovlivňující úroveň národního hospodářství - hrubý domácí produkt - nezaměstnanost - inflace - platební bilance - státní rozpočet - Evropská unie

podniků v ekonomice státu • na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu • chápe důležitost evropské integrace • zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	
---	--

5.9. Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

5.9.1. Somatologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Seznamuje žáky se základními vědomostmi z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie, učí základům medicínské nomenklatury, nutné k uplatnění v dalších odborných předmětech.

Charakteristika učiva

Předmět Somatologie je zařazen do výuky 1. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně a do 2. ročníku, v rozsahu 2 hodin týdně. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav člověka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák uměl popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, porozuměl významu a fyziologické funkci jednotlivých orgánových soustav lidského těla, osvojil si odbornou latinskou terminologii, chápal význam předmětu pro studium ošetrovatelství a byl připraven osvojené poznatky podle potřeby aplikovat zejména v předmětech Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných. Učivo Somatologie se také podílí na rozvoji klíčových kompetencí rozvojem komunikativních kompetencí žáků (samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odbornou latinskou terminologii, atd.), rozvíjí dovednost řešit problémy, schopnost spolupráce, pracovat s odbornou literaturou.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomil:

- význam znalostí o jednotlivých orgánech a orgánových soustavách pro zdravotnického asistenta a provázanost mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami,
- nutnost znát parametry vybraných fyziologických hodnot těla,
- význam správného užívání medicínské nomenklatury a rizika spojená s možnou záměnou,
- význam života a zdraví jako nejvyšší hodnoty,
- význam zdravého těla pro dobrou kvalitu života,
- význam pozitivního postoje ke zdravému způsobu života,
- vztah mezi prostředím a zdravím člověka,
- význam somatologie pro další studium oboru a budoucí profesí,
- nutnost přijímat nové vědecké poznatky a zahrnovat je do stávajícího systému svých poznatků.

Výukové strategie

Předmět Somatologie je teoretický předmět. V předmětu se uplatňují znalosti z Biologie, Latinského jazyka, Ošetrovatelství, První pomoci, Psychologie. Výuka je organizována v kmenové učebně, která umožňuje kreativní přístup k výuce. Výuka je realizována výkladem a doplněna dataprojektorem, využívá názorně demonstrační metody s názornými pomůckami, např. modely a obrazy orgánů, orgánových soustav, RTG snímky, pracovní sešity, multimediální programy. Z vyučovacích forem se uplatňuje skupinové,

projektové, individuální a problémové vyučování. Ve výuce je vhodné uplatnit také alternativní vyučovací metody, např. myšlenkové mapy, brainstorming, ano-ne úlohy a jiné. Od žáků jsou vyžadovány odborná terminologie a porozumění poznatkům. Je vhodné uvádět souvislosti mezi získanými vědomostmi a praktickým využitím učiva. U žáků jsou podporovány také schopnosti samostatného získávání, porozumění a prezentace vědomostí z dostupných informačních zdrojů /odborná literatura, Internet/, práce s odborným textem, aktivita, řešení problémů, schopnost týmové práce.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

K hodnocení žáků se používá písemné a ústní hodnocení:

- písemné testy (žák prokazuje orientaci v problematice příslušného tematického celku),
- průběžné ústní zkoušení včetně orientačního zkoušení (žák prokazuje hloubku porozumění látce, dovednost samostatně a logicky se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, schopnost využívat znalosti mezipředmětových vztahů a používat odbornou latinskou terminologii),
- hodnocení aktivity v hodině,
- hodnocení referátů (žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji a prezentovat svoji práci).

Důraz je kladen na sebehodnocení žáků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence

Kompetence k učení: žáci jsou vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ke schopnosti efektivně se učit, umí si aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu somatologie, využívat ke svému učení různé informační zdroje, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si další cíle vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, aktivně se zapojovat do jeho řešení, získat informace k řešení problému, navrhnout různé způsoby řešení a vyhodnotit správnost zvoleného postupu, učí se spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní: žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v učebních i pracovních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, jsou schopni dodržovat odbornou latinskou terminologii, účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální: žáci jsou vedeni ke spolupráci s ostatními a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, být si vědomi nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku. Kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci jsou připraveni uplatnit informace v odborných předmětech i praktickém vyučování, jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a uvědomují si význam celoživotního vzdělávání.

Kompetence využívat IKT a pracovat s nimi: žáci využívají adekvátní zdroje informací, umí je vyhledat a umějí s nimi pracovat, uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat, získané informace

využívají v domácí přípravě a výuce ve škole.

Předmět Somatologie pokrývá průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie (používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat)
- Člověk a svět práce (orientace ve světě práce, zejména v oboru, v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život)
- Člověk a životní prostředí (uvědomění si významu zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví, vnímání vztahu mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti).

Mezipředmětové vztahy

Předmět Somatologie se prolíná s předměty:

Biologie (struktura a funkce organismu, základy molekulární biologie),
Základy latinské terminologie (základy odborné latinské terminologie),
Ošetrovatelství (výživa, sledování fyziologických funkcí, ošetrovatelská péče u klientů s chorobami jednotlivých systémů v chirurgických a interních oborech),
První pomoc (poranění kostí a kloubů, krvácení, neodkladná resuscitace),
Psychologie (řízení činnosti organismu, látkové řízení),
Patologie (obecná a speciální patologie),
Základy epidemiologie a hygieny (imunologie, epidemiologie),
Tělesná výchova (tělesná cvičení).

1. ročník, 2 h týdně, povinný

FUNKČNÍ MORFOLOGIE TKÁNÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje somatologii jako vědu a vztah somatologie k dalším vědním oborům • užívá odbornou terminologii • charakterizuje druhy tkání	- tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - charakteristika a dělení tkání - tkáňě výstelkové, pojivové, svalová a nervová tkáň
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Druhy tkání	

ZÁKLADNÍ ORIENTACE NA LIDSKÉM TĚLE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v topografii lidského těla • užívá odbornou terminologii	- směry, roviny na lidském těle - základní pohyby
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce
- směry, roviny na lidském těle

POHYBOVÝ SYSTÉM, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v topografii lidského těla • užívá odbornou terminologii • popíše stavbu a fyziologickou funkci kosterního systému v lidském těle • vysvětlí stavbu a funkci svalového systému v lidském těle • rozumí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu	- obecná stavba kostí, růst a pevnost kostí - obecná charakteristika kloubů - stavba obratle, páteř, zakřivení, pohyblivost - kostra a spojení na hrudníku, hrudní koš - lebka dospělého člověka, lebka novorozence - kostra horní končetiny - přehled kloubů horní končetiny - kosti pánevního pletence, rozměry pánevní - kostra volné dolní končetiny - přehled kloubů dolní končetiny Svalová soustava: - obecná stavba svalů - funkce svalů - přehled svalových skupin těla a hlavních pohybů

KREV, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • objasní funkci a složení krve	- charakteristika a funkce krve - imunita, imunitní systém - zástava krvácení
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Krevní skupiny, dárcovství	

KREVNÍ OBĚH, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • vysvětlí stavbu a funkci krevního oběhu • rozumí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu	- stavba a funkce srdce - malý a velký krevní oběh - stavba a funkce cév - přehled hlavních tepen a žil - specializované oblasti krevního řečiště - mizní systém

DÝCHACÍ SYSTÉM, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá odbornou terminologii • orientuje se ve stavbě a funkci dýchacího systému • vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	- stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - plicní objemy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Nejčastější onemocnění dýchacího systému, prevence Člověk a svět práce - plicní objemy	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

TRÁVICÍ SYSTÉM, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci trávicího systému • užívá odbornou latinskou terminologii	- obecná stavba a funkce trávicí trubice - jednotlivé úseky trávicího systému - játra - slinivka břišní - topografie orgánů dutiny břišní
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Zdravá výživa	

MOČOVÝ SYSTÉM, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci močového systému • užívá odbornou terminologii	- stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové

ŘÍZENÍ ČINNOSTI ORGANISMU, LÁTKOVÉ ŘÍZENÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí stavbu a funkci endokrinního systému	- stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí

• užívá odbornou terminologii • rozumí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu	
--	--

NERVOVÝ SYSTÉM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci nervového systému • užívá odbornou terminologii • vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	- obecná stavba a funkce nervového systému - centrální nervový systém - periferní nervový systém

POHLAVNÍ SYSTÉM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje stavbu a funkci pohlavního systému • užívá odbornou terminologii • vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	- reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Pohlavní choroby, prevence	

KOŽNÍ SYSTÉM, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci kožního systému • užívá odbornou terminologii	- stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány - mléčná žláza
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace na téma Ochrana pokožky	

SMYSLOVÉ ORGÁNY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • užívá odbornou terminologii • vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	- zrak - sluch, čidlo polohy a pohybu - čich - chuť - kožní cití

5.9.2. Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

viz vzdělávací oblast **Vzdělávání pro zdraví**, kapitola 4.6.1.

5.9.3. Základy latinské terminologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je poskytnout žákovi jazykovou průpravu a orientaci v latinském a řeckém názvosloví, s kterým se bude při studiu vybraných klinických oborů a základů lékařských věd (zejména somatologie, klinická propedeutika, ošetřovatelství) a také ve svém budoucím povolání běžně setkávat, osvojit si také základní strukturu latinské gramatiky, která je nezbytná k aktivnímu i pasivnímu využívání odborné terminologie. Cílem je přispět rovněž k celkovému rozhledu a obohacování žákovy osobnosti, ke kultivaci mateřského jazyka, ke snadnějšímu osvojování dalších cizích jazyků a k přípravě na další studium.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v Základech latinské terminologie je součástí zejména odborného ale i všeobecného vzdělání a je pojato jako nezbytný základ pro poskytování ošetřovatelské péče. Obsah učiva je rozdělen do tří kategorií:

- jazykové prostředky přiměřeného rozsahu, tzn. slovní zásoby (žák si za rok osvojí asi 300 lexikálních jednotek receptivně i produktivně), gramatiky (základy tvarosloví a jednoduché větné skladby), zvukové a grafické stránky jazyka,
- tematické zaměření obsahu (převážně odborná terminologie studovaných klinických oborů a základů lékařských věd - somatologie, klinická propedeutika, ošetřovatelství, anamnéza, diagnóza, prognóza), v omezené míře citace, rčení, etické normy využitelné v osobním i profesním životě,
- řečové dovednosti (zahrnují receptivní a produktivní dovednosti spojené s osvojováním odborné terminologie).

Hlavní náplní a obsahem výuky ZLT je nácvik odborné terminologie studovaného oboru, a to především v ústním vyjadřování.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Základů latinské terminologie přispívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, upevňuje základní etické normy, nezbytné k výkonu profese i k životu ve společnosti.

Výukové strategie

Výuka se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci získali v mateřském a cizím jazyce, současně přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury českého jazyka i vztahu mezi obsahovou a formální stránkou jazykového projevu. Výuka vede žáka k tomu, aby adekvátně chápal a používal odbornou terminologii, aby dokázal pracovat s jednoduchým odborným textem (čtení, oboustranný překlad odborného názvosloví, překlad jednoduchých vět ze studovaného oboru do mateřského jazyka), aby pochopil spojitost mezi latinským a mateřským jazykem, respektive dalšími cizími jazyky, a dovedl je využívat při dalším studiu i v běžném životě. Při výuce se žáci učí pracovat s jazykovými příručkami, přehledy, tabulkami, rejstříky, zdravotnickou dokumentací, lékařským předpisem, obrazy, schématy, slovníky apod. Předmět ZLT rozvíjí návyk žáka soustavně pracovat, logicky uvažovat, pěstovat přesné odborné vyjadřování, sledovat pokroky v procesu učení a podílet se na sebehodnocení.

Při výuce se využívá motivačních a aktivizujících metod (latinské písně, hádanky, křížovky, kvízy, citáty, rčení, přísloví), běžně jsou používány klasické formy a metody výuky:

- názorně-demonstrační,
- vysvětlení, popis, jednoduchý výklad,
- jednoduchý překlad,
- procvičování a upevňování základů mluvnice, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu.

Důraz se klade na receptivní metody (správná výslovnost, čtení s překladem, grafická stránka termínů, sousloví ...).

Základem je frontální výuka kombinovaná podle možnosti s prací skupinovou a párovou.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

K ověřování výsledků studia ZLT slouží běžné formy ústního a písemného zkoušení:

- čtení a překlad sousloví, jednoduchých vět,
- aktivní tvoření jednoduchých odborných sousloví,
- popis částí těla, tělesných systémů, orgánů, znaků nemocí ...,
- aplikace základních gramatických pravidel.

Jednou za pololetí se prověřuje komplexní znalost probraného učiva formou pololetní písemné práce (v rozsahu jedné vyučovací hodiny), která je zaměřena především na znalost odborné terminologie.

Důraz se klade na motivaci žáka, na pokrok v rozvoji a osvojování odborné terminologie a také na schopnost sebehodnocení a využívání získaných vědomostí a dovedností v dalších, zejména odborných předmětech.

Kritéria hodnocení:

- znalost odborné slovní zásoby, adekvátní používání,
- výslovnost, čtení s porozuměním,
- elementární gramatická pravidla, orientace v tabulkách a přehledech,
- aktivní přístup k učení, snaha učit se,
- tvořivost, samostatné získávání nových informací.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět ZLT rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: využívat vědomostí a dovedností získaných ve výuce ZLT ke studiu ČJ, případně CJ a k dalšímu celoživotnímu vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, umět přijímat kritiku,
- komunikativní kompetence: správně používat odborné latinské a řecké termíny (psané latinskou abecedou podle klasického nebo zjednodušeného moderního úzu) při studiu dalších odborných předmětů, základů lékařských věd a v práci, písemně zaznamenávat odborné termíny a jednoduché diagnózy, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: chápat obsah a etický význam běžných citací, medicínských pouček, rčení, frazeologismů a využívat jejich znalosti v praktickém životě a ve svém chování a jednání (jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování),
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání: chápat význam studia ZLT pro svůj

profesní i osobní život, a to nejen v současném, ale i historickém a kulturním kontextu,
- kompetence využívat informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:
aktivně vyhledávat informace z různých zdrojů, dále je zpracovávat, třídit podle různých
kritérií, prezentovat je a využívat je ke studiu i v praktickém životě.

Předmět Základy latinské terminologie přispívá k rozvoji a aplikaci těchto průřezových témat:
Informační a komunikační technologie (zdravotnická dokumentace, citace a rčení).

Mezipředmětové vztahy

Předmět ZLT se prolíná v oblasti terminologie s odbornými předměty.
Přesahy z předmětů PAT II. (práce s textem - obecná patologie), PP I. (fonetika a lexika - terminologie).

1. ročník, 1 h týdně, povinný

VÝZNAM ZLT, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam studia ZLT vzhledem ke své profesi i osobnímu životu	-význam základů latinské a řecké terminologie v současném, historickém a kulturním kontextu
komentář	
Využití latinské a řecké terminologie v odborných předmětech jako je Somatologie, Klinická propedeutika, Ošetřovatelství, základy medicínských věd.	

FONETICKÝ SYSTÉM, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- čte foneticky správně běžné latinské a řecké termíny, jednoduché předpisy a pokyny z oblasti medicíny, vysvětlí na příkladech odlišnosti fonetického systému latinského a mateřského jazyka - písemně správně zaznamená jednoduchý odborný text - termíny, sousloví, jednoduché věty	- fonetický systém latinského jazyka: latinská abeceda, rozdělení hlásek a jejich výslovnost, délka, přízvuk
komentář	
Latinské písňe, jednoduchý odborný text.	

LEXIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá aktivně a v logicky přesném významu slovní zásobu vycházející z odborných předmětů studovaného oboru, která je nezbytná pro jeho profesi i další vzdělávání • popisuje v latinském jazyce části lidského těla, základní tělesné systémy, příznaky nemocí, vyšetřovací, diagnostické a terapeutické postupy	- slovní zásoba latinská a řecká - zejména z oblasti klinických oborů a základů lékařských věd v rozsahu asi 300 slov za rok - anatomie, orgány, kostra, tělesné soustavy - nemoci a jejich příznaky - diagnostické, chirurgické a terapeutické postupy - klinická propedeutika
komentář	
Výběr nejdůležitějších pojmů z oblasti Somatologie, Ošetrovatelství, Klinické propedeutiky a základů medicínských věd. Nejedná se o to, naučit všechny potřebné pojmy, s nimiž se žák bude v průběhu studia setkávat, ale usnadnit mu studium odborné terminologie v jiných předmětech.	

PRÁCE S TEXTEM, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• přeloží jednoduchý odborný text do mateřského jazyka • vyhledá základní informace v jednoduchém odborném textu • vysvětlí jednoduché diagnózy, citace, předpisy a pokyny z oblasti medicíny a zaujme k nim vlastní stanovisko • objasní základní pojmy ze zdravotnické dokumentace • vyhledává a analyzuje informace v běžných jazykových příručkách, slovnících, rejstřících i na internetu	- jednoduché věty - krátké texty ze studovaného oboru
komentář	
Anamnéza, diagnóza, prognóza, lékařský předpis, medicínské příkazy, citace, zdravotnická dokumentace.	
pokrytí průřezových témat	

Informační a komunikační technologie

Učivo: zdravotnická dokumentace.

MLUVNICE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• analyzuje jednoduchý odborný text po stránce gramatické • aplikuje a vysvětlí základní mluvnická a syntaktická pravidla při vytváření sousloví a jednoduchých vět z oblasti klinických oborů a základů lékařských věd • vysvětlí význam stupňovaných tvarů adjektiv ve zdravotnické terminologii, vymezí odlišnosti v mateřském jazyce ohledně využití a překladu stupňovaných tvarů • produktivně používá základní a řadové číslovky, které jsou součástí běžných medicínských termínů	- základy jmenné flexe, substantiva I. - V. deklinace, genitiv přívlastkový - stručný přehled slovesné flexe, slovesa I. - IV. konjugace, činný a trpný rod, postavení slovesa ve větě - adjektiva I., II., a III. deklinace, stupňování adjektiv - latinské předložky - číslovky základní, řadové, násobné, podílné ve spojení s odbornou terminologií
komentář	
Orientace v základní gramatické terminologii.	

TVAROSLOVÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odvodí význam některých latinských a řeckých odborných termínů podle znaků a principů odvozování a skládání • podle modelů a vzorů samostatně vytváří slova složená a odvozená	- tvoření nových slov odvozováním a skládáním - latinské a řecké prefixy a sufixy - slova složená
komentář	
Způsob překladu složených slov do češtiny, odlišnosti od mateřského jazyka. Vyjádření činnosti, vlastností, zdrobnělin, plnosti, způsoblosti apod.	

CITACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• kultivuje svůj občanský a morální profil, vysvětlí etický obsah	- běžné medicínské citace - často používaná rčení, přísloví, etické normy

vybraných citátů, rčení a frazeologismů	- frazeologizmy
• objektivně hodnotí své studijní výsledky a pokrok v učení	
komentář	
Zařazováno průběžně.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Učivo: vyhledávání citátů, rčení a jejich překlad elektronickou cestou.	

5.9.4. Základy epidemiologie a hygieny

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí. Dalším cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena je zařazen do výuky ve 2. ročníku, v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii, Ošetrovatelství a Patologii.

Tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti od úvodu do studia k vymezení základních pojmů mikrobiologie, epidemiologie a hygieny. Uvedené oblasti spolu vzájemně souvisí. Tato skutečnost se objevuje i v obsahu jednotlivých částí. Je zde zdůrazněn přínos jednotlivých oborů pro zdravotnickou praxi.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- získali pozitivní postoj ke zdraví,
- byli připraveni pro práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizačních. Frontální výuka je podporována využitím IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule) a dalších názorně demonstračních pomůcek. Žáci prokazují znalost souvislostí mezi mikrobiologií, epidemiologií a hygienou při řešení konkrétních situací. Ve výuce využívají žáci vlastní zkušenosti.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění dosažené úrovně osvojených vědomostí a dovedností slouží různé formy písemného a ústního hodnocení. Při hodnocení výsledků učení se zaměříme na:

- pochopení a správné používání odborné terminologie,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,

- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence:

- kompetence k učení - mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky,
- kompetence k řešení problémů - uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v oblasti mikrobiologie, epidemiologie, hygieny, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- kompetence komunikativní - komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě,
- kompetence personální a sociální - mít odpovědný vztah ke svému zdraví adaptovat se plynule na pracovní prostředí a zařadit se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - chápat význam životního prostředí pro zdraví člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - získávat informace z otevřených zdrojů, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Rozvíjená průřezová témata:

- Člověk a svět práce – žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech celoživotního kontinuálního vzdělávání v oboru, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

V předmětu Základy epidemiologie a hygieny se uplatňují mezipředmětové vztahy:

- Somatologie - krev,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - péče o zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchova, ukazatele zdravotního stavu,
- Klinická propedeutika - farmakologie,
- Ošetrovatelství - péče o pomůcky,
- První pomoc - jednotný postup při poskytování první pomoci,
- Patologie - obecná patologie,
- Biologie a ekologie - rozmanitost mikroorganismů, člověk a životní prostředí.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO STUDIA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči	- vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru – Vysvětlení základních pojmů (učivo).	

MIKROBIOLOGIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob - vysvětlí a popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů - používá základní odbornou terminologii	- morfolgie a fyziologie organismů - patogenita mikrobů - mikrobiální osídlení člověka - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - možnosti léčby nakažlivých chorob - rezistence mikroorganismů
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti – Možnosti diagnostiky nakažlivých chorob (učivo).	

IMUNOLOGIE, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí pojem imunita - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - používá základní odbornou terminologii	- pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita

EPIDEMIOLOGIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- určí příčiny a vysvětlí způsob přenosu infekčních onemocnění a možnost jejich prevence - objasní podstatu očkování - zařadí infekční onemocnění podle původců nákazy a způsobu přenosu - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací nebo cestovním ruchem - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí bojových biologických prostředků a uvede jejich příklady - používá základní odbornou terminologii	- infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - bojové biologické prostředky
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - epidemiologická situace v ČR – Protiepidemická opatření, bojové biologické prostředky (učivo).	

OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ, ZÁKLADY HYGIENY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše činnost hygienických orgánů - vyjmenuje hygienické požadavky na přípravu a podávání jídla - dodržuje požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci - určí příčiny a vysvětlí způsob přenosu infekčních onemocnění a možnost jejich prevence	- charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči - orgány hygienické služby a jejich úkoly - předmět a úkoly komunální hygieny - hygiena výživy, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetrovací jednotce, alimentární nákazy - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví – Hygiena a bezpečnost práce v zdravotnických zařízeních (učivo).	

5.9.5. Patologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z patologie a patologické fyziologie, seznámit žáky s patologickými procesy probíhajícími v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu, vytvořit základ pro budoucí studium vybraných klinických předmětů. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí. Obsahem předmětu jsou znalosti o patologickém dění v organismu a úkony, v nichž budoucí zdravotnický asistent spolupracuje s oddělením patologie při provádění bioptických a cytologických vyšetření. Předmět poskytne základní informace potřebné k činnostem spojených s úmrtím pacientů.

Charakteristika učiva

Předmět Patologie je zařazen do výuky ve 2. ročníku, v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii, Klinické propedeutice, Základy epidemiologie a hygieny. Učivo je rozvrženo do tematických celků. U obecné patologie vedle úvodu je to nemoc a její příčiny, regresivní změny v organismu, zánik organismu, záněty a nádory. Ve speciální patologii jsou uvedeny nejčastěji se vyskytující choroby rozdělené podle somatických celků. Důraz je kladen na choroby srdce a krevního oběhu, dýchacích cest, zažívacího ústrojí včetně chorob jater a slinivky břišní, nemoci ledvin a močového ústrojí, poruchy endokrinního systému.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- získali pozitivní postoj ke zdraví,
- respektovali etické aspekty nemoci, umírání a smrti a respektovali práva nemocných.

Výukové strategie

Předmět je koncipován jako teoretický, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- vyžadovat od žáka používání medicínské nomenklatury a zdůrazňovat rizika s možnou záměnou, procvičovat a doplňovat znalost anatomie a fyziologie lidského těla s využitím obrazů, modelů, samostatné či skupinové práce žáků,
- podporovat zejména schopnost samostatného získávání informací, práci s odborným textem a se slovníkem,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (Internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu),
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), event. exkurzí na

patologické oddělení nemocnice,

- aktivitu žáků podněcovat zadáváním samostatných prací.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- samostatnost a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- používání odborných termínů a jejich českou interpretaci.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence:

- kompetence k učení: mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky,
- kompetence k řešení problémů: uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- kompetence komunikativní: komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě,
- kompetence personální a sociální: mít odpovědný vztah ke svému zdraví adaptovat se plynule na pracovní prostředí a zařadit se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: chápat význam životního prostředí pro zdraví člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi: získávat informace z otevřených zdrojů, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Rozvíjená průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí, téma je rozvíjeno v tématu Příčiny nemocí a jejich prevence - žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- Informační a komunikační technologie - téma je rozvíjeno v tématu Poruchy oběhu krve a lymfy- žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Základy latinské terminologie - práce s textem

- Somatologie - funkční morfologie tkání, krev, krevní oběh, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, řízení činnosti organismu a látkové řízení,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova,
- Klinická propedeutika - obecná symptomatologie,
- Základy epidemiologie a hygieny - mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, základy hygieny.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

OBEČNÁ PATOLOGIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základní úkoly patologie v léčebně preventivní péči • posoudí důležitost předmětu pro výkon svého povolání • definuje klinickou a biologickou smrt • popíše známky smrti a posmrtné změny a vysvětlí jejich podstatu • definuje nemoc a základní příznaky nemoci • popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci a uvede příklady • diskutuje o možných příčinách nemoci a posuzuje jejich vliv na zdravotní stav • vysvětlí podstatu, průběh, projevy a příčiny vzniku zánětu • charakterizuje jednotlivé formy zánětů • definuje a určí obecné vlastnosti nádorů včetně třídění nádorů • uvede příčiny nádorového růstu a navrhuje zásady prevence • vysvětlí termín prekanceróza, nepravý nádor • definuje pojmy atrofie, edém, nekróza, gangréna, dekubit, vysvětluje příčiny vzniku a další vývoj • vysvětlí pojmy regenerace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, transplantace	- úvod do předmětu - příčiny nemocí a jejich prevence - zánik organismu - záněty - nádory - regresivní a progresivní změny

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Obsah: vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

SPECIÁLNÍ PATOLOGIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí podstatu a důsledky hyperkalcémie a hypokalcémie - vysvětlí podstatu vzniku konkrementů, zdůvodní komplikace - vysvětlí příčiny vzniku ikteru, rozliší jednotlivé typy - vysvětlí pojmy regenerace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, transplantace - vysvětlí riziko vzniku hypertenze a jejích následků, popíše projevy hypotenze - vysvětlí vznik aterosklerózy, odhadne její následky - uvede příčiny hypovolémie a příznaky dehydratace a hyperhydratace - navrhne zásady prevence kardiovaskulárních chorob - určí podstatu vzniku diabetes mellitus - navrhne zásady prevence onemocnění ledvina a močových cest	- patologie dýchacího systému - patologie kardiovaskulárního, lymfatického systém a krve - patologie GIT - patologie endokrinního systému - patologie vylučovacího systému

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

Obsah: žáci využívají prostředků informační a komunikační technologie k vyhledávání informací o patofyziologii určitých onemocnění.

5.9.6. Klinická propedeutika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je, aby se žák seznámil s odbornou terminologií, s vyšetřovacími metodami a s obecnou i speciální farmakologií. V předmětu Klinická propedeutika žák získá vědomosti, které bude využívat v ošetrovatelství, v praxi i osobním životě.

Charakteristika předmětu

Předmět Klinická propedeutika je zařazen do 2. ročníku a vyučuje se v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým charakterem se řadí mezi předměty odborné. Učivo předmětu Klinická propedeutika je rozděleno do tří celků:

- obecná symptomatologie - tento celek zahrnuje anamnézu (osobní, rodinnou, sociální, pracovní) a subjektivní, objektivní příznaky,
- vyšetřovací metody - tento celek zahrnuje jednotlivé druhy vyšetřovacích metod (fyzikální vyšetření, přístrojové, endoskopické, funkční) včetně přípravy pacienta a péče o něj po výkonu,
- farmakologie - tento celek zahrnuje poznatky o účincích léků a základních indikačních skupinách léků.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot, preferencí

V afektivní oblasti směřuje předmět Klinická propedeutika k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj ke zdraví a životnímu prostředí,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie

Předmět Klinická propedeutika je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, z Ošetrovatelství, z Psychologie i z přírodovědných oborů. Výuka je organizována v kmenové učebně s multimediálním vybavením. Výuka je realizována výkladem a doplněna dataprojektorem, ukázkou RTG snímků, propagačními materiály aj. Z vyučovacích forem převládá hromadné vyučování, skupinové a problémové vyučování. Ve výuce je vhodné uplatnit i alternativní vyučovací metody, např. myšlenkovou mapu, brainstorming, ano-ne aj. Ve výuce je možné využívat samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet), např. formou referátů. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

K hodnocení žáků se používá:

- písemné a ústní hodnocení,
- písemné testy (žák prokazuje orientaci v problematice příslušného tematického celku),
- ústní zkoušení (žák prokazuje dovednost samostatně a logicky se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, využívat znalosti ze SOM, OSE a používat odbornou terminologii),
- hodnocení aktivity v hodině,

- hodnocení referátů (žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji a prezentovat svoji práci).

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence:

- kompetence k učení: žáci jsou vedeni ke schopnosti se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, proslav), pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si další cíle vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu, jádru problému, získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a vyhodnotit správnost zvoleného postupu, učí se spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- kompetence komunikativní: žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v učebních i pracovních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, jsou schopni dodržovat odbornou terminologii, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky z textů a projevů jiných lidí (např. přednášek, referátů), účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence personální a sociální: žáci jsou vedeni ke spolupráci s ostatními a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, být si vědomi nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a uvědomují si význam celoživotního vzdělávání,
- kompetence využívat ICT a pracovat s nimi: žáci využívají adekvátní zdroje informací a umějí s nimi pracovat, uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Rozvíjená průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí: žáci jsou vedeni k chápání postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život, k osvojení zásad zdravého životního stylu, duševní hygieny a ochrany zdraví, k dodržování zásad při manipulaci s biologickým materiálem a k ochraně lidského organismu před zářením,
- Informační a komunikační technologie: žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Klinická propedeutika se prolíná s následujícími předměty:

- Somatologie,
- Ošetřovatelství,
- Psychologie,
- Biologie,
- Fyzika,
- Chemie,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

OBECNÁ SYMPTOMATOLOGIE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v osobní, rodinné, sociální, pracovní anamnéze - vysvětlí subjektivní a objektivní příznaky - objasní význam ošetřovatelské symptomatologie	- zdraví, nemoc - anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní - subjektivní a objektivní příznaky
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Obsah: postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život - zdraví, nemoc - vysvětlení zásad zdravého životního stylu, duševní hygieny a ochrany zdraví	

VYŠETŘOVACÍ METODY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše a objasní základní a speciální vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta - orientuje se v přípravě pacienta před vyšetřením a v péči po vyšetření u základních a speciálních vyšetřovacích metod - objasní účinek rentgenového záření na lidský organismus - popíše základní principy ochrany před zářením - specifikuje prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením - uvede možná rizika poškození zdraví	- fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rectum - základní a speciální vyšetřovací metody (přístrojové vyšetřovací metody) - příprava klienta před vyšetřením a péče po vyšetření - základy radiační ochrany
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Obsah: zásady manipulace s biologickým materiálem - přístrojové vyšetřovací metody: RTG, CT, MR, izotopy - vysvětlení negativního vlivu RTG záření na zdraví člověka a objasnění ochrany lidského organismu před zářením	

FARMAKOLOGIE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v obecné a speciální farmakologii	- obecná farmakologie: nežádoucí účinky, kontraindikace u vybraných lékových skupin - speciální farmakologie: léky ovlivňující CNS, VNS, KVS, GIT, dýchací cesty, srážení krve a cytostatika, hormonální přípravky, antimikrobiální léky, antidiabetika
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Obsah: práce s různými informacemi a komunikačními prostředky - obecná farmakologie - vysvětlení léků a jejich užití, indikace, kontraindikace aj. Člověk a životní prostředí Obsah: obecná farmakologie - objasnění likvidace nevyužitých léků	

5.10. Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče

5.10.1. Ošetrovatelství

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu ošetrovatelství je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování pacientů. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta, z problematiky multikulturního přístupu k pacientovi.

Charakteristika učiva

Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče. Výuka předmětu se podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí, zvláště pak kompetence řešit problémy, osvojit si metody týmové práce, pracovat s informacemi a odborným textem a sociálně - komunikativní kompetence.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- znal teorii ošetrovatelství a ošetrovatelského procesu,
- osvojil si vědomosti a dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienta,
- znal organizaci práce ošetrovatelského týmu a své postavení v něm,
- byl schopen provádět potřebné ošetrovatelské intervence,
- dodržoval zásady hygieny, antisepse a sepsy,
- pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní postupy,
- vhodně komunikoval s pacienty, respektoval jejich osobnost a kulturní specifika,
- dodržoval práva pacientů, uplatňoval holistický přístup k pacientům,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče, dbal na kvalitu své práce, osvojil si zásady týmové práce, byl si vědom multikulturní identity pacientů, uvědomoval si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci.

Výukové strategie

Vyučování má teoreticko-praktický charakter, výklad učitele je propojován se cvičením. Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s pacienty. Vyučující využívá adekvátní vyučovací metody, vede žáky k adekvátnímu řešení modelových situací, učí je získávat informace o pacientech, komunikovat s nimi a vést je ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Průběžně se zařazuje vybrané učivo multikulturního ošetrovatelství, zejména ve vztahu k národnostním menšinám v České republice. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problému,

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - studenti jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - studenti uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči a spolupracují v rámci zdravotnického týmu,
- kompetence komunikativní - studenti komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí klinického pracoviště, začleňují se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetrovatelskou péči, ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - studenti definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních.

Předmět rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žáci se orientují v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si uvědomuje manipulaci s potravinami a likvidaci zbytků stravy, návyky správného stravování, zásady manipulace s biologickým materiálem, zásady při manipulaci s pomůckami (nozokomiální nákazy), zásady bezpečnosti ochrany zdraví při práci při manipulaci s kyslíkem, likvidaci prošlých léčiv,
- Informační a komunikační technologie - žáci se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

- Somatologie - močový systém, trávicí systém, řízení činnosti organismu, látkové řízení,

- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody, farmakologie,
- Ošetrovatelství v interních oborech - ošetrovatelská péče u klientů s chorobami GIT, dýchacích cest, s chorobami oběhovými, krve, endokrinologickými, ledvin, ošetrovatelská péče o staré a chronicky nemocné klienty,
- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - ošetrovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení, ošetrovatelská péče u klientů na všeobecné chirurgii,
- Psychologie a komunikace - člověk a jeho osobnost, psychologie nemocných,
- První pomoc - rány,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova, ukazatele zdravotního stavu,
- Ošetrování nemocných - ošetrování nemocných interních oborů, ošetrování nemocných chirurgických oborů,
- Komunikace - umění komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace,
- Biologie a ekologie - ochrana přírody a životního prostředí,
- Matematika - operace s čísly a výrazy.

1. ročník, 3 h týdně, povinný

CHARAKTERISTIKA OŠETŘOVATELSTVÍ, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zná teorii ošetrovatelství • vysvětlí pojem ošetrovatelství • definuje základní rysy ošetrovatelství	- charakteristika ošetrovatelství - základní rysy moderního ošetrovatelství - koncepční modely - odborná literatura v oboru ošetrovatelství

HISTORIE A VZDĚLÁVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje historický vývoj ošetrovatelství, vývoj zdravotnického školství • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • jmenuje významné osobnosti ošetrovatelství • orientuje se v systému vzdělání zdravotnických pracovníků	- historie ošetrovatelství - významné osobnosti ošetrovatelství - vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků - hlavní oblasti světa práce: uplatnění zdravotnických pracovníků na trhu práce, - osobnost zdravotnického asistenta – úloha, životospráva, služební oděv zdravotníka - etika v ošetrovatelství

ORGANIZACE PRÁCE ZDRAVOTNICKÉHO TÝMU, OŠETŘOVATELSKÝ PROCES, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče a umí určit jejich výhody a nevýhody - charakterizuje ošetrovatelský proces, jeho jednotlivé fáze a význam v moderním ošetrovatelství - orientuje se v postupech získávání informací o pacientovi, v hierarchii jeho potřeb a intervencích vedoucích k jejich uspokojení - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství	- ošetrovatelský proces jako metoda ošetrovatelství – charakteristika a fáze - organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce, pracovní náplň, časové rozpisy služeb, organizační formy ošetrovatelské péče, léčebný řád, práva nemocných, ochranně léčebný režim, diferencovaná ošetrovatelská péče, kategorie sester
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce	

OŠETŘOVACÍ JEDNOTKA, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše jednotlivé typy ošetrovacích jednotek a jejich vybavení - vysvětlí pojem inventář a spotřební materiál	- udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce, typy, uspořádání a vybavení ošetrovací jednotky, inventář, spotřební materiál, prádlo, exkurze na ošetrovací jednotce

PACIENT A NEMOCNIČNÍ PROSTŘEDÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí pojmy: hospitalizace, sanitární filtr, adaptace, maladaptace, nozokomiální nákaza - zvládá pracovní postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním pacienta - respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství	- příjem nemocného, první kontakt s nemocným, práva nemocných - zdravotnická dokumentace - adaptace nemocného na nemocniční prostředí, hospitalismus, zvláštnosti u dětí a cizinců - překlad a propuštění nemocného

PÉČE O ODPOČINEK A SPÁNEK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam spánku, rozlišuje jeho jednotlivé poruchy, zná prevenci a léčbu jeho poruch	- význam, poruchy spánku, vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek - prevence a léčba poruch spánku - aplikace ošetrovatelského procesu

OŠETŘOVÁNÍ PACIENTA S BOLESTÍ, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
definuje bolest a vysvětlí fyziologii jejího vzniku, aplikuje intervence pro její prevenci a léčbu	- vnímání a prožívání bolesti, intenzita, kulturní specifika prožívání bolesti, mírnění bolesti - prevence a léčba bolesti - aplikace ošetrovatelského procesu

OBVAZOVÝ MATERIÁL, OBVAZOVÁ TECHNIKA, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v základních obvazových materiálech a technikách	- druhy obvazového materiálu - obvazová technika - šátkové, náplast'ové a prakové obvazy - obinadlové obvazy - zásady, druhy otoček (horní končetiny, dolní končetiny, hlava a hrudník) - obvazy z pružné tkaniny

PÉČE O POMŮCKY, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy prevence nozokomiálních nákaz	- nozokomiální nákazy - dezinfekce – druhy, způsoby, druhy dezinfekčních prostředků, jejich příprava, zásady dezinfekce, čištění pomůcek z různých materiálů, hygienicko-epidemiologické zásady - sterilizace – druhy, způsoby, sterilizační přístroje, příprava materiálu ke sterilizaci, manipulace se sterilním materiálem, pomůcky na jedno použití; exkurze na centrální sterilizaci
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Péče o pomůcky (nozokomiální nákazy).	

LŮŽKO A JEHO ÚPRAVA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše lůžko pro pacienta - demonstruje úpravu lůžka bez a s pacientem - charakterizuje jednotlivé změny poloh a dokáže je aplikovat	- typy lůžek, základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko - úprava lůžka bez pacienta a s pacientem - polohy pacienta na lůžku a jejich změny

HYGIENICKÁ PÉČE, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- demonstruje hygienickou péči u pacientů s různým stupněm sebedpěče - orientuje se v hodnocení a způsobu ošetření kůže	- význam hygienické péče - osobní a ložní prádlo, pomůcky pro hygienu - ranní toaleta, večerní toaleta, celková koupel - hygienická péče u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných pacientů, zvláštní péče o dutinu ústní, péče o kůži, prevence opruzenin, proleženin, péče o vlasy, odlišování - hygiena znečištěného pacienta - hygiena při vyprazdňování - koupel kojence, vážení - vedení hygienických záznamů

2. ročník, 5 + 1 h týdně, povinný

VÝŽIVA, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) - stanoví nutriční skóre a zná dietní systém a zásady racionální výživy	- dietní systém - objednávání a přeprava stravy - vybraná kulturní specifika ve stravování - příprava kojenecké stravy - krmení dospělých a dětí - komunikace při krmení
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - manipulace s potravinami a likvidace zbytků stravy - návyky správného stravování	

VIZITA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) - objasní význam vizity a povinnosti zdravotnického asistenta - demonstruje přípravu pacientů a asistenci k vizitě	- význam, účel a formy vizity - etické aspekty vizity - povinnosti sestry - zdravotnického asistenta při vizitě

SLEDOVÁNÍ FYZIOLOGICKÝCH FUNKCÍ, 70 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) - definuje a hodnotí fyziologické funkce - měří fyziologické funkce - aplikuje teplo a chlad	- TT, P, TK, D, vědomí: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - měření a vážení nemocných - měření TT, P, TK, D - hodnocení vědomí - vyprazdňování močového měchýře: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - sledování vyprazdňování moče - měření hustoty moče, diurézy a bilance tekutin - záznam naměřených hodnot do dokumentace - katetrizace a výplach močového měchýře - vyprazdňování tlustého střeva: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - sledování vyprazdňování tlustého střeva - záznam naměřených hodnot - klyzma - problematika inkontinence a specifika ošetrovatelské péče - zásady manipulace s biologickým materiálem - aplikace tepla a chladu
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady manipulace s biologickým materiálem	

PODÁVÁNÍ LÉKŮ, 88 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • podává a aplikuje léky vybranými způsoby	- forma, označení a uložení léků - objednávání, hospodaření s léky a opiáty - způsoby aplikace léků - zásady při podávání léků - aplikace léků per os: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, zvláštnosti aplikace léků u dětí - místní aplikace: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, zvláštnosti aplikace léků u dětí - do konečníku - do pochvy - na kůži - do spojivkového vaku, do ucha a na nosní sliznici - aplikace léků do dýchacích cest: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - inhalace - oxygenoterapie - aplikace léků injekčně: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - i. d., s.c., i.m., i.v., i.a. - infúze: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - účel a druhy infúzních roztoků - příprava nemocného, infúzního roztoku a pomůcek - povinnosti zdravotnického asistenta při podávání infúze - transfúze: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - účel a druhy transfúzních přípravků - příprava nemocného, transfúzního přípravku a pomůcek - povinnosti zdravotnického asistenta při podávání transfúze
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady bezpečnosti ochrany zdraví při práci při manipulaci s kyslíkem - likvidace prošlých léčiv	

ODBĚR BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• Orientuje se v práci s dokumentací • určí nutnost dodržování asepse při odběru a manipulaci s biologickým materiálem • interpretuje zásady pro manipulaci s pomůckami kontaminovanými biologickým materiálem • dovede připravit pomůcky dle druhu odběru • užívá správnou odbornou terminologii • rozlišuje jednotlivé laboratorní vyšetřovací metody • vymezí pojem biologický materiál • popíše postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu • definuje a specifikuje hygienické zásady a předpisy pro odběr a manipulaci s biologickým materiálem • dokáže připravit klienta na odběr • ovládá vhodnou komunikaci s nemocným • akceptuje přirozený stud nemocného • objasní specifika odběru u dětí	- zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace - odběr moči: sběr, orientační vyšetření, biochemické, mikrobiologické vyšetření, zvláštnosti odběru u dětí - odběr stolice - odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, výtěry, stěry, komunikace s klientem - odběr žaludečního a duodenálního obsahu, výplach žaludku - informativně cytologické a bioptické vyšetření
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace	

3. ročník, 2 h týdně, povinný

ODBĚR BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• Orientuje se v práci s dokumentací • určí nutnost dodržování asepse při odběru a manipulaci s biologickým materiálem • interpretuje zásady pro manipulaci	- zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace - odběr krve: protisrážlivé prostředky, dokumentace, zvláštnosti odběru u dětí, biochemické, hematologické, serologické,

s pomůckami kontaminovanými biologickým materiálem • dovede připravit pomůcky dle druhu odběru • užívá správnou odbornou terminologii • rozlišuje jednotlivé laboratorní vyšetřovací metody • vymezí pojem biologický materiál • popíše postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu • definuje a specifikuje hygienické zásady a předpisy pro odběr a manipulaci s biologickým materiálem • dokáže připravit klienta na odběr • ovládá vhodnou komunikaci s nemocným • akceptuje přirozený stud nemocného • objasní specifika odběru u dětí • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných punkcí	mikrobiologické vyšetření, zvláštnosti odběru u dětí - punkce - hrudní, břišní, lumbální, sternální, příprava k výkonu, ošetrovatelská péče po výkonu
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace	

ASISTENCE PŘI PŘEVAZECH RAN, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v základních chirurgických nástrojích, šicím materiálu, druzích drénů a drenáží • akceptuje nutnost empatie ke klientovi s ránou • užívá správnou odbornou terminologii • ovládá vhodnou komunikaci s nemocným • akceptuje přirozený stud nemocného • osvojí si problematiku převazu, zásady pro převazování ran aseptických a septických	- základní chirurgické nástroje, šicí materiál - druhy drénů, drenáží - vybavení převazového vozíku - asistence při převazu aseptické rány a septické rány - ošetření stomie - ošetření pahýlu po amputaci - příprava sterilního stolku - imobilizační obvazy

REHABILITAČNÍ OŠETŘOVÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá vhodnou komunikaci s nemocným • akceptuje přirozený stud nemocného • vymezí pojem rehabilitační ošetřovatelství, zdůvodní jeho význam a účel • orientuje se v základních rehabilitačních metodách • osvojí si provádění jednotlivých kondičních a dechových cvičení	- význam rehabilitace - metody a účinky rehabilitace - kondiční cvičení - balneologie
komentář	
Exkurze - rehabilitační zařízení	

**OŠETRŘOVATELSKÁ PÉČE U NEMOCNÉHO V TERMINÁLNÍM STÁDIU
A ZEMŘELÉHO, 4 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá vhodnou komunikaci s nemocným • akceptuje potřeby nemocného • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování péče o nemocné v terminálním stádiu • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným v terminálním stádiu • osvojí si zásady péče o mrtvé tělo	- ošetřovatelská péče a potřeby nemocného v terminálním stádiu - péče o mrtvé tělo, jisté známky smrti
komentář	

5.10.2. Ošetrovatelství v chirurgických oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství v chirurgických oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování klientů v chirurgických oborech. Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče u klientů v chirurgických oborech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění, léčebného a diagnostického postupu a zároveň schopnosti žáka stručně, srozumitelně a obsahově správně lékařský termín/postup vysvětlit pro potřebu klienta, preventivní osvětovou činností apod. Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech je zařazen do 3. ročníku oboru ZA, a to v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně a do 4. ročníku, a to v rozsahu 1 hodiny týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče u klientů v chirurgických oborech. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, První pomoci, Výchově ke zdraví a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů, např. Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných apod.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetrovatelství v chirurgických oborech se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou podle daného tématu. Výuka je realizována výkladem doplněným příklady z praxe, využívá se diskuse, porovnání životních zkušeností žáků, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je vhodné doplnit např. exkurzemi sádrovna, rehabilitační zařízení. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetrovatelství v chirurgických oborech se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky Ošetrovatelství v chirurgických oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech.

Z hlediska průřezových témat předmět přispívá k rozvoji tématu:

- Člověk a svět práce - žáci se orientují v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti,
- Informační a komunikační technologie - žák se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

- Somatologie - pohybový systém, krevní oběh, trávicí systém, kožní systém,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- První pomoc - jednotný postup při poskytování PP,
- Ošetrování nemocných - ošetrování nemocných chirurgických oborů.

3. ročník, 1 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA CHIRURGICKÉM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje úseky a charakter práce zdravotnického asistenta na chirurgickém oddělení • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • orientuje se v předoperační a pooperační péči	- vybavení chirurgického oddělení - specifikace práce zdravotnického asistenta na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP, operačních sálech - vyšetřovací metody na chirurgii - předoperační příprava - pooperační péče - pooperační komplikace
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

- specifika práce zdravotnického asistenta na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP, operačních sálech

Informační a komunikační technologie

- vyhledávání a zpracování informací pro referáty na téma nové vyšetřovací metody na chirurgii

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA VŠEOBECNÉ CHIRURGII, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním jícnu - ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci žaludku - ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci žlučníku a žlučových cest - ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním tlustého střeva, konečníku - ošetrovatelská péče u nemocných se stomií - ošetrovatelská péče u nemocných s kýlou - ošetrovatelská péče u nemocných s náhlou příhodou břišní - akutní appendicitis, akutní pancreatitis, ileus, úrazovou náhlou příhodou břišní – poranění břicha - ošetrovatelská péče u žen před a po operaci mléčné žlázy - anatomie a fyziologie GIT, mléčné žlázy - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí – Ošetrovatelská péče u nemocných se stomií

4. ročník, 1 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ V CÉVNÍ CHIRURGII, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci varixů - ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním tepen - ošetrovatelská péče u nemocných po amputaci dolní končetiny - anatomie a fyziologie cévního systému - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S TRAUMATOLOGICKÝM ONEMOCNĚNÍM, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody	- ošetrovatelská péče u nemocných s poraněním lebky a mozku - nitrolební poranění (komoce, kontuze, komprese, krvácení) - ošetrovatelská péče u nemocných

• použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	s poruchami vědomí při úrazech hlavy - ošetrovatelská péče u nemocných s poraněním páteře a míchy - ošetrovatelská péče u nemocných s poraněním hrudníku (komoce, kontuze, komprese) a žeber (fraktury, pneumotorax) - ošetrovatelská péče u nemocných s léčbou zlomenin: extenze, sádrový obvaz - ošetrovatelská péče u nemocného s TEP, CKP, rehabilitace - anatomie a fyziologie lebky, páteře, mozku, míchy, hrudníku - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací o možnostech léčby klientů s traumatologickým onemocněním – Ošetrovatelská péče u nemocných s poraněním páteře a míchy – spinální jednotka	

5.10.3. Ošetrovatelství v interních oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství v interních oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování klientů v interních oborech. Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče u klientů v interních oborech. V průběhu studia získá žák ucelenou představu o diagnostice, terapii, ošetrovatelské péči, příp. rehabilitaci, následné péči, dispenzarizaci. Předmět Ošetrovatelství v interních oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství v interních oborech je zařazen do 3. ročníku oboru ZA a to 2 vyučovací hodiny týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče u klientů na interním oddělení, na péči o klienty s urologickým onemocněním a péči o staré a chronicky nemocné. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, První pomoci, Výchově ke zdraví a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů např. Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných apod.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetrovatelství v interních oborech se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství v interních oborech je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou podle daného tématu. Výuka je realizována výkladem, využívá se diskuse, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je dále vhodné doplnit např. exkurzemi dialyzační jednotka, hospic. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetrovatelství v interních oborech se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky Ošetrovatelství v interních oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovateľské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech.

Z hlediska průřezových témat předmět přispívá k rozvoji tématu:

- Člověk a svět práce - žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání,
- Člověk a životní prostředí - žák si uvědomuje význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- Informační a komunikační technologie - žák se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

- Somatologie - krev, krevní oběh, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, řízení činnosti organismu,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Psychologie - ontogeneze psychiky člověka,
- Ošetrování nemocných - ošetrování nemocných interních oborů,
- Ošetrování nemocných - ošetrování dospělých a dětí v terénní zdravotní péči.

3. ročník, 2 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA INTERNÍM ODDĚLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje úseky a charakter práce zdravotnického asistenta na interním oddělení • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii	- vybavení interního oddělení - specifikace práce zdravotnického asistenta na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP
Pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - specifikace práce zdravotnického asistenta na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI GIT, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění - popíše základní vyšetřovací metody - použije správně odbornou terminologii - použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči - popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení - dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví - orientuje se v zásadách zdravé výživy - zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním žaludku a duodena - ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním žlučníku a žlučových cest - ošetřovatelská péče u klientů s jaterní cirhózou - ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním střev (Crohnova choroba, Ulcerózní colitida, zácpa, průjem) - anatomie a fyziologie GIT - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetřovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI DÝCHACÍCH CEST, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění - popíše základní vyšetřovací metody - použije správně odbornou terminologii - použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů	- ošetřovatelská péče u klientů se zánětlivými chorobami dýchacích cest - ošetřovatelská péče u klientů s CHOPN, dechovou nedostatečností - ošetřovatelská péče u klientů s astma bronchiale - ošetřovatelská péče u klientů s tuberkulózou - anatomie a fyziologie dýchacího ústrojí - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetřovatelské péče

ošetřovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	
Pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - ošetřovatelská péče u klientů s astma bronchiale Člověk a životní prostředí - ošetřovatelská péče u klientů s tuberkulózou	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI OBĚHOVÝMI, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetřovatelská péče u klientů s ICHS - ošetřovatelská péče u klientů s AIM - ošetřovatelská péče u klientů se srdečním selháním - ošetřovatelská péče u klientů s hypertenzí - ošetřovatelská péče u klientů s trombembolickou nemocí - ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním tepen a žil - anatomie a fyziologie krevního oběhu - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetřovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI KRVĚ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetřovatelská péče u klientů s jednotlivými typy anémií - ošetřovatelská péče u klientů s krvácivými stavy - anatomie a fyziologie krve - příčina onemocnění a příznaky - diagnostika - léčba - plán ošetřovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI ENDOKRINOLOGICKÝMI A METABOLICKÝMI, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u vybraných	- ošetřovatelská péče u klientů s diabetes mellitus - ošetřovatelská péče u klientů s onemocněním štítné žlázy - anatomie a fyziologie endokrinního systému - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetřovatelské péče

klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	
---	--

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI LEDVIN, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u klientů se záněty ledvin - ošetrovatelská péče u klientů s renální kolikou - ošetrovatelská péče u klientů s renální insuficiencí - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním prostaty - anatomie a fyziologie močového systému - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
komentář	
Exkurze - dialyzační zařízení	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE O STARÉ A CHRONICKY NEMOCNÉ KLIENTY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování péče seniorům	- ošetrovatelská péče o staré a chronicky nemocné
komentář	
Exkurze - hospic, ev. zařízení respitní péče	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací o typech zařízení, zajišťující péči o staré a chronicky nemocné	

5.10.4. Ošetrovatelství v klinických oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství v klinických oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování klientů v klinických oborech. Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče u klientů v klinických oborech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění, léčebného a diagnostického postupu a zároveň schopnosti žáka stručně, srozumitelně a obsahově správně lékařský termín/postup vysvětlit (pro potřebu klienta, preventivní osvětovou činností apod.) Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech je zařazen do 4. ročníku oboru ZA v rozsahu 4 vyučovací hodiny týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče u klientů v klinických oborech. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, První pomoci, Výchově ke zdraví a ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů (např. Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných apod.).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetrovatelství v klinických oborech se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN a uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou podle daného tématu. Výuka je realizována výkladem doplněným příklady z praxe, využívá se diskuse, porovnání životních zkušeností žáků, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je vhodné doplnit např. exkurzemi (sádrovna, rehabilitační zařízení). Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetrovatelství v klinických oborech se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky Ošetrovatelství v klinických oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech. Z hlediska průřezových témat předmět přispívá k rozvoji témat:

- Informační a komunikační technologie - žáci se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.
Práce v dětských zařízeních a dětských ústavech - Průřezové téma - Člověk a svět práce.
Bariérové ošetrování, manipulace s biologickým materiálem, EVVO - průřezové téma - Člověk a životní prostředí.

Mezipředmětové vztahy

- Somatologie - cévní, pohybový, dýchací, trávicí, kožní, pohlavní, nervový, vylučovací systém a smyslové orgány,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Latinská terminologie - využití latinských termínů ve všech učebních blocích
- Ošetrovatelství - výživa, FF, odběry biologického materiálu, rehabilitace
- Ošetrovatelství v interních oborech - OP u vybraných interních onemocnění,
- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - OP u vybraných chirurgických onemocnění,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu,
- Psychologie - psychologie nemocných,
- Komunikace - verbální komunikace,
- Ošetrování nemocných - oš. péče na interním, chirurgickém, gynekologickém, dětském, neurologickém a ORL oddělení, OP v terénní zdravotní péči.

4. ročník, 4 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA GYNEKOLOGICKO- PORODNICKÉM ODDĚLENÍ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na gynekologicko-porodnickém oddělení • vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii • objasní ošetrovatelskou péči u žen na	- charakter práce, vybavení, režim, ošetrovatelský proces a diferenciacie péče na gynekologicko-porodnické oddělení - vyšetřovací metody na gynekologicko-porodnickém oddělení - ošetrovatelská péče u nemocných před a po

gyn. por. oddělení - objasní ošetrovatelskou péči ženy před, při a po porodu - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění	malých a velkých operacích - ošetrovatelská péče u nemocných se záněty, nádory a pohlavními chorobami - ošetrovatelská péče u ženy v těhotenství - ošetrovatelská péče u ženy před, při a po porodu, při překotném porodu a šestinedělí - příprava ženy na gynekologické vyšetření, základní gynekologické nástroje
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA DĚTSKÉM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na dětském oddělení - objasní ošetrovatelskou péči na dětském oddělení - orientuje se v nejčastějších onemocněních dětského věku - objasní zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění - rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům	- vybavení, léčebný režim, oš. proces, specifika práce sestry, zdravotnického asistenta, diferenciacie oš. péče na ambulanci, oš. jednotce, JIP na dětském oddělení - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami dýchacích cest - bronchopneumonie, astma bronchiální, mukoviscidóza - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami oběhovými - vrozené a získané onemocnění srdce - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami GIT - průjmové onemocnění, malabsorpční syndrom (specifika léčby) - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami endokrinologickými, metabolickými - DM, fenylketonurie (specifika léčby) - práce v dětských zařízeních a dětských ústavech - Průřezové téma - Člověk a svět práce
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA NEUROLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní terapeutické postupy v neurologii - charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u onemocnění mozku a míchy - objasní ošetrovatelskou péči u vybraných neurologických onemocnění	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na neurologickém oddělení - RHB u nemocného s neurologickým onemocněním, bazální stimulace - vyšetřovací metody na neurologickém oddělení - ošetrovatelská péče u nemocných se

orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění	záchvatovitými stavy – epilepsie - ošetrovatelská péče u nemocných se zánětlivými onemocněními CNS – meningitis, encefalitis - ošetrovatelská péče u nemocných s roztroušenou sklerózou mozkomíšní - ošetrovatelská péče u nemocných s CMP
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA GERONTOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje problémy ošetrovatelské péče u vybraných onemocnění v gerontologii - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění - rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům	- projevy stáří - zvláštnosti seniorů v interním, chirurgickém, urologickém, gynekologickém ošetrovatelství
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA INFEKČNÍM ODDĚLENÍ, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na infekčním oddělení - charakterizuje vyšetřovací metody na infekčním oddělení - objasní prevenci a protiepidemiologická opatření na infekčním oddělení - charakterizuje ošetrovatelskou problematiku na infekčním oddělení - objasní ošetrovatelskou péči u vybraných infekčních onemocnění - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických	- charakter práce, vybavení, režim, oš. A diferenciacie péče na infekčním oddělení - bariérové ošetrování, manipulace s biologickým materiálem, EVVO - průřezové téma - Člověk a životní prostředí - ošetrovatelská péče u nemocných s infekčním zánětem jater - ošetrovatelská péče u nemocných s alimentárními infekčními nákazami - ošetrovatelská péče u nemocných s Lymeskou borreliózou

onemocnění	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ONKOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u onkologických onemocnění • objasní ošetrovatelskou péči u vybraných onkologických onemocnění • objasní základní terapeutické postupy u onkologicky nemocných	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na onkologickém oddělení - psychologický přístup k onkologicky nemocným při příjmu, hospitalizaci, diagnostických a léčebných výkonech, spolupráce s rodinou - charakteristika nádorových onemocnění - vyšetřovací metody u onkologicky nemocných - léčba nádorů, práce s cytostatiky (EVVO, léková závislost, ochrana zdraví pracovníků) - ošetrovatelská péče u nemocných s nádorovým onemocněním plic, GIT, urologického systému, prostaty, krve
komentář	
Exkurze na onkologické oddělení. Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Žák k vybranému tématu vytvoří prezentaci v počítačové formě Člověk a životní prostředí Žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ORTOPEDICKÉM ODDĚLENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na ortopedickém oddělení • charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných ortopedických onemocnění • objasní ošetrovatelskou péči u vybraných ortopedických onemocnění	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na ortopedickém oddělení - ošetrovatelská péče u dětí a dospělých nemocných se záněty – revmatoidní artritida, osteomyelitis - ošetrovatelská péče u nemocných s artrózou - ošetrovatelská péče u nemocných s endoprotézou

orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ORL, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na ORL oddělení - charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných ORL onemocnění - objasní ošetrovatelskou péči u vybraných ORL onemocnění - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na ORL oddělení - ošetrovatelská péče u nemocného před a po strumektomii, adenotomii - ošetrovatelská péče u nemocných se zánětlivým onemocněním horních a dolních cest dýchacích - ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním ucha
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA KOŽNÍM ODDĚLENÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na kožním oddělení - charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných kožních onemocnění - objasní ošetrovatelskou péči u vybraných kožních onemocnění - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na kožním oddělení - aplikace léků na kůži, EVVO - léčba kožních onemocnění, specifika oš.péče - psychické aspekty oš. péče u klientů s kožním onemocněním - oš. proces u nemocných se zánětlivým onemocněním kůže - Erysipel, Herpes zooster (pásový opar) - oš. proces u nemocných s vybranými neinfekčními onemocněními kůže - Bércový vřed, Psoriáza - lupénka - oš. proces u nemocných s onkologickým onemocněním kůže (melanom)
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA OČNÍM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na očním oddělení - charakterizuje základní terapeutické postupy v očním lékařství - charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u očních onemocnění - objasní první pomoc při úrazech oka - objasní ošetřovatelskou péči u vybraných onemocnění oka	- charakter práce, vybavení, režim, oš. - A diferenciacie péče na očním oddělení - oš. proces u nevidomého - vyšetřovací metody - oš. proces u nemocných s oční vadou – refrakční vady, nystagmus, strabismus - oš. proces u nemocných se zánětlivým onemocněním oka - oš. proces u nemocných s očním zákalem
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA PSYCHIATRICKÉM ODDĚLENÍ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifice práce na psychiatrickém oddělení - charakterizuje základní vyšetřovací metody a terapeutické postupy u psychiatrických pacientů	- charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciacie péče na psychiatrickém oddělení - oš. proces u nemocného s demencí, Alzheimerovou chorobou - projevy a léčba psychiatrických onemocnění - poruchy příjmu potravy
komentář	
Podle možnosti je možno naplánovat exkurzi na psychiatrické oddělení. Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA STOMATOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje práci na stomatologickém oddělení - objasní prevenci zubního kazu - objasní základní charakteristiku a terapii úrazů a stomatologických onemocnění	- ošetřovatelská péče o dutinu ústní - charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciacie péče na stomatologickém oddělení - prevence zubního kazu - oš. proces u nemocných před a po operaci - žák k vybranému tématu vytvoří prezentaci v počítačové formě – Průřezové téma - Informační a komunikační technologie

komentář
Referáty žáků k problematice stomatologických onemocnění a prevenci zubního kazu. Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Žák k vybranému tématu vytvoří prezentaci v počítačové formě.

MULTIKULTURNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči • respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství	- multikulturní ošetřovatelství
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	

5.10.6. Ošetřování nemocných

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům praktickou výuku v přirozeném prostředí nemocnice, ambulance a komunitní péče. Důraz je kladen na profesní připravenost žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči ve vztahu zejména k internímu lékařství, chirurgii, pediatrii, péči o matku a novorozence, gynekologii, psychiatrii a péči o staré lidi a geriatrii. Cílem je též připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, prevenci infekčních onemocnění a na spolupráci se zdravotnickým týmem. Cílem výuky předmětu je naučit žáky prakticky aplikovat ve zdravotnických zařízeních teoretické a praktické dovednosti a poznatky, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích, prohlubovat komunikativní dovednosti žáků, pěstovat u žáků schopnost empatie, formovat profesní vlastnosti budoucích zdravotnických asistentů, aplikovat ošetrovatelskou péči na podkladě individuálních potřeb nemocných a vést ošetrovatelskou dokumentaci.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřování nemocných je předmět praktický, zařazený do 3. a 4. ročníku oboru zdravotnický asistent, ve třetím ročníku v rozsahu 12 vyučovacích hodin týdně, ve čtvrtém ročníku v rozsahu 14 vyučovacích hodin týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení, tj. u klientů v chirurgických a interních oborech. Žáci jsou rozděleni do skupin dle jednotlivých klinických pracovišť, v rámci skupin dochází podle rozpisu na jednotlivá pracoviště, kde pracují pod vedením odborné učitelky nebo sestry. Ve třetím ročníku žáci absolvují navíc odbornou praxi ve čtyřtýdenním bloku v rozsahu 120 hodin. V době odborné praxe je výuka prováděna ve směnách - ranní a odpolední dle vypracovaných rozpisů. Osvojení tohoto předmětu je předpokladem pro výkon povolání.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka ošetřování nemocných se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, OSE a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Při výuce se využívají standardní pomůcky oddělení. Výuku je možno dále doplnit např. exkurzemi (dialyzační jednotka, sádrovna, hospic, rehabilitační zařízení). Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, instruktáž, napodobování, manipulování, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Výuka Ošetřování nemocných navazuje na předmět Ošetrovatelství. V hodinách Ošetřování nemocných budou využívány následující metody: samostatná práce individuální i skupinová v rámci péče o nemocné, řešení problémů, skupinové vyučování, aktivizující metody - instruktáž, manipulování, exkurze, výklad učitele, dialog, diskuze.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě, samostatnosti a teoretickým znalostem.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky Ošetřování nemocných směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Předmět Ošetřování nemocných rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči a spolupracují v rámci zdravotnického týmu,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - žáci se přizpůsobují pracovnímu prostředí klinického pracoviště, začleňují se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - žáci jednají odpovědně v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetrovatelskou péči, ochraňují život a zdraví své a ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v oš. oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - žáci vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních.

Z hlediska průřezových témat předmět přispívá k rozvoji témat:

- Kompetence zdravotnického asistenta, činnosti zdravotnického asistenta – průřezové téma Člověk a svět práce.

- manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Prevence nozokomiálních nákaz - průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - průřezové téma Informační a komunikační technologie.

Žák vytvoří prezentaci u vybraného chirurgického onemocnění - Průřezové téma - Informační a komunikační technologie.

Žák vytvoří prezentaci u vybraného interního onemocnění - Průřezové téma - Informační a komunikační technologie.

Mezipředmětové vztahy

- Somatologie - cévní, pohybový, dýchací, trávicí, kožní, pohlavní, nervový, vylučovací systém a smyslové orgány,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Latinská terminologie - využití latinských termínů ve všech učebních blocích
- Ošetrovatelství - hygiena, lůžko, pomůcky, ošetrovací jednotka, obvazový materiál, výživa, fyziologické funkce, odběry biologického materiálu,
- Ošetrovatelství v interních oborech - interní oddělení, OP u vybraných interních onemocnění
- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - chirurgické oddělení, OP u vybraných chirurgických onemocnění
- Ošetrovatelství v klinických oborech - OP na gyn. – porodnice, gerontologickém, ortopedickém, ORL, dětském, neurologickém oddělení,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, vytvoření prezentace na vybranou problematiku,
- Psychologie - psychologie nemocných,
- Komunikace - verbální komunikace.

3. ročník, 12 h týdně, povinný

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH CHIRURGICKÝCH OBORŮ , 192 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže pracovat s kontaminovanými pomůckami, třídí použité materiály, používá ochranné pomůcky • aplikuje plán nozokomiálních nákaz, provádí dezinfekci pomůcek • aplikuje hygienickou péči u klientů soběstačných, částečně soběstačných, nesoběstačných • dokáže pečovat o osobní a ložní prádlo, lůžko klienta • dokáže používat pomůcky doplňující lůžko a pečovat o ně • dokáže pečovat o výživu, vyprazdňování, odpočinek, spánek a psychickou a fyzickou aktivitu • dokáže zajistit prevenci a ošetření opruženin a proleženin • dokáže sledovat fyziologické funkce a vést o nich záznam • aplikuje léky všemi způsoby • aplikuje klyzma a cévkování	- kompetence zdravotnického asistenta, činnosti zdravotnického asistenta – průřezové téma Člověk a svět práce, - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - průřezové téma Člověk a životní prostředí, - získávání informací o nemocném - komunikace s nemocnými - péče o lůžko, pohodlí a prostředí nemocného - prevence nozokomiálních nákaz - průřezové téma Člověk a životní prostředí - péče o pomůcky - ošetrování soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - péče o osobní hygienu u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - hodnocení FF - výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - průřezové téma Člověk a životní prostředí. - vyprazdňování nemocných - péče o odpočinek a spánek - podávání léků per os - podávání léků per rektum, klyzma

• aplikuje orientační vyš. moče • dokáže pečovat o inkontinentního klienta • dokáže asistovat u příjmu, překlada a propuštění klienta • dokáže provést odběr biologického materiálu • dokáže připravit infuzní a transfuzní přípravky • aplikuje inzulin a seznámí klienta s komplikacemi • dokáže připravit klienta na punkci a pečovat o něj po výkonu • dokáže připravit klienta na endoskopii a ošetřit ho po výkonu • dokáže provést předoperační a pooperační péči • dokáže asistovat u převazu • dokáže ošetřovat klienta s imobilizačním obvazem • aplikuje rehabilitaci u klienta • dokáže ošetřovat klienta s bolestí • dokáže pečovat o klienta s drény a stomií • aplikuje oxygenoterapii • aplikuje teplo a chlad • dokáže ošetřovat invazivní vstupy • dokáže připravit klienta k RTG, CT, UZ • dokáže připravit klienta na vizitu a asistuje u vizity • dokáže pečovat o klienta s imobilizačním syndromem • dokáže pečovat o psychický stav klienta • dokáže ošetřovat klienta s poruchou vědomí • dokáže ošetřovat klienta v terminálním stádiu	- předoperační a pooperační péče - podávání léků na sliznici a kůži - podávání léků i.d., s.c., i.m. - převazový vozík - převazy - asistence u léků aplik. i.v. - infuze - transfuze - odběry kapilární krve - odběry moče a stolice - odběry venózní krve - odběry sputa, výtěry, stěry - aplikace léků na nosní sliznici, do zvukovodu a do oka - podávání léků do dýchacích cest, aplikace kyslíku - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - průřezové téma informační a komunikační technologie, - aplikace tepla a chladu - ošetřování nemocných při katetrizaci močového měchýře - ošetřování nemocných s bolestmi - ošetřování nemocných s drenáží - ošetřování nemocných se stomií - příprava, asistence a ošetřování nemocných při diagnostických a terapeutických postupech - ošetřování nemocných s poruchou vědomí - ošetřování nemocných nepohyblivých a inkontinentních - péče o nemocné s imobilizačním obvazem - aktivizace a RHB nemocných - péče o psychický stav - ošetřování nemocných v terminálním stádiu
--	--

- dokáže edukovat klienta o dodržování ochranně - léčebného režimu a správného životního stylu - aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) - užívá správně odbornou terminologii	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Žák vytvoří prezentaci u vybraného chirurgického onemocnění. Žák se orientuje v základní obsluze počítačového systému na oddělení. Člověk a životní prostředí Žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.	

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH INTERNÍCH OBORŮ, 192 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže pracovat s kontaminovanými pomůckami, třídí použité materiály, používá ochranné pomůcky - aplikuje plán nozokomiálních nákaz, provádí dezinfekci pomůcek - aplikuje hygienickou péči u klientů soběstačných, částečně soběstačných, nesoběstačných - dokáže pečovat o osobní a ložní prádlo, lůžko klienta - dokáže používat pomůcky doplňující lůžko a pečovat o ně - dokáže pečovat o výživu, vyprazdňování, odpočinek, spánek a psychickou a fyzickou aktivitu - dokáže zajistit prevenci a ošetření opruzenin a proleženin	- manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - získávání informací o nemocném - komunikace s nemocnými - péče o lůžko, pohodlí a prostředí nemocného - prevence nozokomiálních nákaz - péče o pomůcky - ošetrovatelský proces u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - péče o osobní hygienu u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - hodnocení FF - výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - vyprazdňování nemocných - péče o odpočinek a spánek - podávání léků per os - podávání léků per rektum, klyzma - podávání léků na sliznici a kůži

• dokáže sledovat fyziologické funkce a vést o nich záznam • aplikuje léky všemi způsoby • aplikuje klyzma a cévkování • aplikuje orientační vyš. moče • dokáže pečovat o inkontinentního klienta • dokáže asistovat u příjmu, překlada a propuštění klienta • dokáže provést odběr biologického materiálu • dokáže připravit infuzní a transfuzní přípravky • aplikuje inzulin a seznámí klienta s komplikacemi • dokáže připravit klienta na punkci a pečovat o něj po výkonu • dokáže připravit klienta na endoskopii a ošetřit ho po výkonu • dokáže asistovat u převazu • aplikuje rehabilitaci u klienta • dokáže ošetřovat klienta s bolestí • dokáže pečovat o klienta s drény a stomií • aplikuje oxygenoterapii • aplikuje teplo a chlad • dokáže ošetřovat invazivní vstupy • dokáže připravit klienta k RTG, CT, UZ • dokáže připravit klienta na vizitu a asistuje u vizity • dokáže pečovat o klienta s imobilizačním syndromem • dokáže pečovat o psychický stav klienta • dokáže ošetřovat klienta s poruchou vědomí • dokáže ošetřovat klienta v terminálním stádiu	- podávání léků i.d., s.c., i.m. - převazový vozík - převazy - asistence u léků aplik. i.v. - infuze - transfuze - odběry kapilární krve - odběry moče a stolice - odběry venózní krve - odběry sputa, výtěry, stěry - aplikace léků na nosní sliznici, do zvukovodu a do oka - podávání léků do dýchacích cest, aplikace kyslíku - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - aplikace tepla a chladu - ošetřování nemocných při katetrizaci močového měchýře - ošetřování nemocných s bolestmi - ošetřování nemocných s drenáží - ošetřování nemocných se stomií - příprava, asistence a ošetřování nemocných při diagnostických a terapeutických postupech - ošetřování nemocných s poruchou vědomí - ošetřování nemocných nepohyblivých a inkontinentních - péče o nemocné s imobilizačním obvazem - aktivizace a RHB nemocných - péče o psychický stav - ošetřování nemocných v terminálním stádiu
---	---

- dokáže edukovat klienta o dodržování ochranně - léčebného režimu a správného životního stylu - aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech - dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) - užívá správně odbornou terminologii	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	
pokrytí průřezových témat Kompetence zdravotnického asistenta, činnosti zdravotnického asistenta – průřezové téma Člověk a svět práce. - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - průřezové téma Člověk a životní prostředí. Prevence nozokomiálních nákaz - průřezové téma Člověk a životní prostředí. Výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - průřezové téma Člověk a životní prostředí. Příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - průřezové téma Informační a komunikační technologie.	

4. ročník, 14 h týdně, povinný

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH CHIRURGICKÝCH OBORŮ, 131 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění oběhového systému - dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním oběhového systému - objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění zažívacího traktu - dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním zažívacího traktu	- ošetrovatelská péče z chirurgického hlediska u nemocných: - s onemocněním dýchacích cest - s onemocněním oběhového systému - s onemocněním zažívacího traktu - s onemocněním endokrinním a metabolickým - s onemocněním ledvin a močových cest - s onemocněním mozku a míchy - s poruchou vědomí - s onemocněním pohybového aparátu - s cévním onemocněním - ošetrovatelská péče u nemocných s traumatologickým onemocněním

• objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s endokrinním a metabolickým onemocněním • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním DM, ŠŽ • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných klientů • charakterizuje úseky chirurgického oddělení a práci sestry • dokáže provést ošetrovatelskou péči u klienta před a po endoskopických výkonech, před a po operacích, včetně diabetika, anestézie • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s poruchou vědomí • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s poruchou vědomí • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u náhlé příhody břišní • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s NPB • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta se stomií • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta se stomií • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta na traumatologickém oddělení • dokáže zvládnout péči o klienta na traumatologickém oddělení • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta před a po amputaci	- ošetrovatelská péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení
---	--

• dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči u klienta před a po amputaci • dokáže zvládnout péči o klienta před a po operaci ŠŽ a pankreatu • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, diagnostiku a léčbu u onemocnění cévního systému • dokáže zvládnout péči o klienta před a po operaci cév • objasní úseky gyn.- por. oddělení a charakteristiku práce sestry • dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči před malou a velkou gynekologickou operací i po ní • dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči u ženy ve všech fázích porodu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	
pokrytí průřezových témat Žák vytvoří prezentaci u vybraného chirurgického onemocnění - Průřezové téma - Informační a komunikační technologie. Člověk a životní prostředí Žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.	

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH INTERNÍCH OBORŮ, 131 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje úseky interního oddělení a práci sestry • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění dýchacích cest	ošetrovatelská péče z interního hlediska u nemocných: - s onemocněním dýchacích cest - s onemocněním oběhového systému - s onemocněním zažívacího traktu - s onemocněním endokrinním

• dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním dýchacích cest • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění oběhového systému • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním oběhového systému • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění zažívacího traktu • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním zažívacího traktu • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s endokrinním a metabolickým onemocněním • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním DM, ŠŽ • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění krve • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním krve • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním ledvin a močových cest • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onkologických onemocnění • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u onkologicky nemocných klientů • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných klientů • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, diagnostiku a léčbu u onemocnění cévního systému	a metabolickým - s onemocněním krve - s onemocněním ledvin a močových cest ošetrovatelská péče u starých, chronicky nemocných a psychiatricky nemocných ošetrovatelská péče u nemocných v terminálním stadiu nemoci
---	---

• aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Žák vytvoří závěrečnou prezentaci u vybraného interního onemocnění. Žák se orientuje v základní obsluze počítačového systému na oddělení. Člověk a životní prostředí Žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.	

OŠETŘOVÁNÍ DOSPĚLÝCH A DĚTÍ V TERÉNNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČI, 130 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní úseky dětského oddělení a charakteristiku práce sester • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u dětských klientů • objasní charakteristiku práce sester u praktických lékařů • objasní charakteristiku práce sestry v domácí péči • objasní charakteristiku práce u klientů s mentálním postižením • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii	- zásady a povinnosti na pracovišti - první kontakt s klientem, získávání informací se zaměřením na primární a sekundární potřeby - zajištění základní ošetrovatelské péče v domácích podmínkách - zajištění terapeutických zákroků dle ordinace praktického lékaře - zajištění psychické a fyzické aktivizace klientů v domácím prostředí - spolupráce s rodinou

komentář
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené, vyučující realizují výuku dle aktuální situace.
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

5. 11. Sociální vztahy a dovednosti

5. 11.1. Psychologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Psychologie umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnické profese, v ošetrovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi. Umožní žákům poznávat svou osobnost, znát profil osobnosti zdravotnického asistenta, rozlišovat různé typy osobnosti klienta/pacienta.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Psychologie vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti.

Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů a využívá je. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii, Ošetrovatelství, v Občanské nauce. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty Ošetrovatelství, Ošetřování nemocných a Komunikace, které se s psychologii doplňují nebo na ně navazují.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu psychologie směřuje k tomu, aby žáci :

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti psychologie.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskuzi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské praxe i z běžného života, vést k prožitku,
- k jednoduché analýze situace a řešení,
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, Internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuze, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Psychologie rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci /absolventi/ mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k

dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje. Absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,

- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,

- kompetence komunikativní: žáci/absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

- kompetence personální a sociální: žáci/absolventi jsou schopni reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních a vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům a pečovat o své duševní zdraví,

- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci/absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,

- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci /absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,

- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci/absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmětem Psychologie se prolínají tato průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost aktivně se účastnit kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,

- Občan v demokratické společnosti – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým,

- Člověk a životní prostředí – žák si uvědomuje vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Mezipředmětové vztahy

- Ošetrovatelství - osobnost zdravotnického pracovníka, ošetrování pacienta s bolestí.
- Ošetrování nemocných - využití praktických poznatků z předmětu OSN se prolíná ve všech vyučovacích blocích.
- Somatologie - řízení činnosti organismu, látkové řízení.
- Biologie - rozmanitost organismů- nervová soustava a smyslové orgány, základy genetiky.
- Občanská nauka - společenské skupiny, civilizace, víra a náboženství, náročné životní situace.
- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, chování a řeč.
- Klinická propedeutika - definice zdraví, nemoc.
- Informační a komunikační technologie -vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace.
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova, péče o zdraví
- Komunikace - umění komunikace, neverbální komunikace.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE JAKO VĚDA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní psychologické pojmy • dokáže začlenit psychologii do soustavy společenských věd • orientuje se v základních psychologických metodách, dokáže je použít v modelových situacích • je schopen podat na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • objasní význam psychologie pro svůj osobní život a pro práci zdravotnického asistenta • uvede vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	Psychologie jako věda: - seznámení s náplní předmětu Psychologie, literatura, - předmět, cíle, stručná historie psychologie, - obory psychologie, vztah psychologie k jiným oborům, využití poznatků z psychologie ve zdravotnické praxi a v osobním životě, - metody psychologie, - determinace lidské psychiky (fylogeneze a ontogeneze nervové soustavy).
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- roztrídí psychické jevy - objasní jednotlivé fáze vnímání a uvede příklady poruch ve vnímání - uvede vztah mezi jednotlivými psychickými procesy a stavy - charakterizuje jednotlivé psychické procesy a stavy a dokáže uvést příklady poruch psychických stavů a procesů - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti - na základě znalosti jednotlivých psychických jevů je schopen aplikovat získané poznatky při řešení modelových situací a k autoregulaci	Psychické procesy, stavy: - třídění psychických jevů – procesy, stavy a vlastnosti, - cití a vnímání, vč. poruch vnímání, - pozornost, vč. technik rozvoje pozornosti a poruch pozornosti, - paměť, vč. technik rozvoje paměti a poruch paměti, - učení, - imaginace – představivost, - fantazie, - myšlení, - řeč, - emoční procesy, vč. poruch, - volní procesy, vůle, vč. poruch, - metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických procesů a stavů – využití pro sebevýchovu, sebevzdělávání a seberealizaci, metody pozorování a posuzování psychických procesů a stavů druhého člověka.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

ČLOVĚK JAKO OSOBNOST, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní základní pojmy psychologie osobnosti - analyzuje vlivy podílející se na utváření osobnosti - definuje vrozené a získané vlastnosti učení - definuje vrozené a získané povahové vlastnosti osobnosti - charakterizuje motivační vlastnosti motivovaného jednání	Člověk jako osobnost: - vymezení pojmu osobnost, komplexní bio-psycho-sociální pojetí osobnosti, - determinace osobnosti, socializace osobnosti, - vlastnosti osobnosti – klasifikace, - vlastnosti učení, - vlastnosti povahové, - vlastnosti motivační - potřeby a jejich členění, zájmy, postoje, hodnoty, cíle; motivované jednání, motivace k učení, - typologie osobnosti, - sebepoznávání, poznávání a posuzování

• uvede příklady typologií osobnosti • diskutuje o normálních a patologických rysech osobnosti • na základě získaných vědomostí uvede příklady kladných a záporných vlastností zdravotnického pracovníka • identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti	osobnosti druhého člověka – chyby v posuzování osobnosti, - změny v chování osobnosti a jejich prevence, - osobnost zdravotnického pracovníka – charakteristické rysy, vztah k výkonu povolání, etika v chování zdravotnického pracovníka profesní dráha.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce Žák si ujasní a prohloubí etické, morální hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým. Žák si osvojí speciální sociální dovednosti nutné pro výkon profese zdravotnického pracovníka.	

ONTOGENEZE PSYCHIKY ČLOVĚKA , 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a ve své práci tyto zvláštnosti respektuje • vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie a vymezí vývojové etapy člověka • charakterizuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka, vymezí jejich zvláštnosti, které ve své práci respektuje	Úvod a charakteristika ontogenetického vývoje psychiky: - vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory vývoje, vývojová křivka, - periodizace vývoje. Vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích jedince: - charakteristika vývojových stádií (vývoj hrubé a jemné motoriky, kognitivní vývoj, emoční vývoj a vůle, socializace), - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových stádiích, - psychické potřeby dětí a jejich deprivace v souvislosti s hospitalizací. Zásady práce s dětmi (výchovné principy).
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka • začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů • uvede znaky soc. skupiny a vymezí základní druhy soc. skupin • vysvětlí pojmy struktura sociální skupiny, sociální vnímání, sociální interakce a identifikuje vztahy mezi členy modelové skupiny (pracovní tým, sportovní tým, třída, atd.) • na příkladech demonstruje, jak mohou soc. skupiny ovlivňovat chování člověka • objasní pojmy sociální adaptace, adaptační mechanismy • uvede mechanismy vzniku soc. konfliktů, navrhne a zdůvodní řešení modelových konfliktních situací • vysvětlí pojem porucha socializace a v modelové situaci identifikuje a poruchy socializace (šikana, diskriminace, závislost), navrhuje možnosti prevence a obrany • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu • určí příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace, obranné frustrační mechanismy a umí na ně vhodným způsobem reagovat • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací • aplikuje získané poznatky při řešení	Základy sociální psychologie: - předmět, cíle a odvětví sociální psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - sociální podstata osobnosti – socializace, sociální učení, - sociální skupiny, znaky sociální skupiny, druhy sociálních skupin, vč. profesionálních, - sociální pozice, role, status, vůdcovství, zásady týmové práce – aplikace na profesionální sociální skupinu, - sociální vnímání – percepce, - sociální interakce – vytváření sociálních vztahů a jejich charakter, - sociální adaptace, poruchy sociální adaptace, - sociální konflikty – vymezení pojmu, druhy, možnosti řešení, - agrese mezi lidmi, diskriminace, šikana, minorita, majorita, mobbing, bossing, - rodina jako primární sociální skupina (funkce rodiny, poruchy), - poruchy socializace. Vliv civilizace na psychiku člověka: - náročné životní situace a jejich vliv na člověka, - stres, frustrace, deprivace, strach, agrese, - týrání, zneužívání, domácí násilí, - problematika závislostí.

problémů v modelových situacích z ošetrovatelské praxe určí příčiny a možné důsledky zátěžových situací, navrhuje jejich řešení a preventivní opatření	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti Žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky.	

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE NEMOCNÝCH , 56 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- je si vědom psychosomatické jednoty lidského organismu - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu - uplatňuje individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností - vysvětlí faktory ovlivňující psychiku nemocného - specifikuje psychosomatické a somatopsychické onemocnění - uvede fáze prožívání nemoci v čase - popíše adaptaci nemocného na nemoc - vyjmenuje faktory ovlivňující subjektivní prožívání nemoci (autoplastický obraz nemoci) - interpretuje vlastnosti a projevy, které se mohou projevit u nemocných v souvislosti s nemocí - uvede na příkladech, jak nemoc nebo	Vliv nemoci na psychiku člověka: - vymezení pojmu zdraví, nemoc, biopsychosociální model člověka, nemoci psychosomatické a somatopsychické, stres jako faktor ovlivňující vznik nemoci, - nemoc jako náročná životní situace, subjektivní prožívání nemoci – autoplastický obraz nemoci, ovlivnění kulturou, prožívání nemoci v čase, - adaptace na nemoc, odolnost k zátěži, techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - obranné mechanismy, - vliv choroby na psychiku nemocného (specifické vlastnosti v psychice nemocných), úzkost a strach v psychice nemocného člověka , - bolest, psychologické možnosti ovlivnění bolesti, - poměr nemocného k nemoci, - psychologická problematika hospitalizace – reakce na hospitalizaci, vliv hospitalizace na osobnost nemocného. Zvláštnosti v přístupu k některým kategoriím nemocných: - kategorie nemocných (nemocný s akutním,

zdravotní postižení může ovlivnit chování a jednání člověka (dítěte, dospělého a starého člověka, příbuzných nemocného) - vysvětlí, kterým projevům v chování nemocných je třeba věnovat pozornost a proč - na příkladech specifikuje poměry nemocného k nemoci - na základě dosavadních znalostí navrhne způsob profesionálního chování k nemocným s různým postojem k nemoci - charakterizuje kategorie nemocných - orientuje se ve fázích prožívání vážně nemocných a umírajících a zdůvodní potřeby psychologického přístupu - aplikuje na modelových situacích individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností - zdůvodní specifika přístupu k nemocným se smyslovým, tělesným a mentálním postižením - objasní dopad hospitalizace na psychiku nemocného - uvede klady i zápory hospitalizace - specifikuje psychologickou problematiku hospitalizace dětí - vysvětlí pojmy hospitalizmus a iatrogenie - objasní důsledky hospitalizmu a navrhne preventivní opatření - charakterizuje pocity a problémy nemocného v odlišném jazykovém a kulturním prostředí - charakterizuje problematiku nemocných v domácí péči a problematiku pečujících - vyhledá a zpracuje informace týkající se problematiky psychologie	chronickým onemocněním, nemocný s trvalým postižením smyslovým, tělesným, mentálním, nemocní nevyléčitelní a umírající x nemocné dítě, nemocný v domácí péči, nemocní cizinci a jedinci odlišných kultur), - zvláštnosti psychologického přístupu k dětem a dospívajícím - potřeby nemocných dětí, ohrožení potřeb v souvislosti s hospitalizací - deprivace potřeb - deprivací syndrom, hospitalizmus, - psychologie nemocných s tělesným postižením, - psychologie nemocných se smyslovým postižením (postižení zraku, sluchu) a s postižením řeči, - psychologie nemocných s mentálním postižením, - psychologická problematika umírání a smrti - hospicové hnutí, eutanázie/zadržovaná smrt. Psychologie vztahu zdravotník – pacient: - vztah nemocný – sestra, formování vztahu, profesionální chování, - produktivní a neproduktivní přístup, - problematika iatrogenie, - profesní adaptace, deformace, syndrom vyhoření - burn out syndrom a jeho prevence, péče o duševní zdraví – duševní hygiena. Psychoterapie v práci zdravotnického pracovníka: - psychoterapie – vymezení, seznámení se základními metodami a prostředky, - seznámení se základními relaxačními technikami: aromaterapie, muzikoterapie, arteterapie, dramaterapie, - využití poznatků psychologie pro duševní zdraví – relaxační techniky, jejich využití pro prevenci sociálně patologických jevů, - psychologická problematika pacientů v domácí péči – péče o pečující, - psychologická problematika přístupu k cizincům a k příslušníkům národnostních a jiných menšin.
--	--

nemocných • zhodnotí konkrétní situace z hlediska profesionálního chování zdravotnického pracovníka • posoudí, které projevy v chování zdravotnických pracovníků řadíme k produktivnímu chování a které lze označit za neproduktivní projev • vysvětlí podstatu psychoterapie a její využití ve zdravotnické praxi • uvede příklady metod psychoterapie • vyjmenuje faktory, které nejvíce ovlivňují pracovní výkon zdravotnického pracovníka • objasní příznaky syndromu vyhoření a uvede účinné způsoby prevence vzniku syndromu • navrhne způsoby péče o duševní zdraví • orientuje se v relaxačních technikách	
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí Žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.	

5.11.2. Komunikace

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a komunikační dovednosti. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnické profese, v ošetrovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům.

Poskytuje žákům základní poznatky z komunikace, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Komunikace vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu se žáci seznámí se způsoby komunikace.

Učivo umožňuje pochopit praktické využití komunikace v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů a využívá je. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Psychologii a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty Psychologie, Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných, které se s předmětem komunikace doplňují nebo na ně navazují.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu komunikace směřuje k tomu, aby žáci :

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti komunikace.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení

a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskusi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské praxe i z běžného života, vést k prožitku,
- k jednoduché analýze situace a řešení,
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, Internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuze, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Rozvíjené klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci/absolventi mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,

- kompetence komunikativní: žáci /absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence personální a sociální: žáci /absolventi jsou schopni reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních/ vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktů a pečovat o své dušení zdraví,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci /absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci /absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,
- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci /absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmětem Komunikace se prolíná toto průřezové téma:

- Člověk a svět práce: žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,
- Občan v demokratické společnosti: žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým.

Mezipředmětové vztahy

- Ošetrování nemocných - využití praktických poznatků z předmětu OSN se prolíná ve všech vyučovacích blocích.
- Informační a komunikační technologie -vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace.
- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, chování a řeč, v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny.
- Psychologie - psychologie jako věda, člověk jako osobnost, psychické procesy a stavy, ontogeneze psychiky člověka.

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje pojem komunikace • zná druhy komunikace a její základní rozdělení	Úvod do sociální komunikace: - komunikace jako pojem, funkce komunikace, druhy sociální komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace, - poruchy komunikace.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE , 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování	Neverbální komunikace - mimika, komunikace očima, proxemika, - posturologie, kinezika, gestika, - haptika, paraverbální komunikace, - hodnocení neverbální komunikace.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

VERBÁLNÍ KOMUNIKACE, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí	Verbální komunikace: - druhy rozhovoru, fáze rozhovoru, - navazování kontaktu (verbální, neverbální- vzhledem k věkovým a individuálním zvláštěnostem), vč. procvičení na modelových situacích, - kladení otázek, vč. procvičení na modelových situacích, - aktivní naslouchání- umění naslouchat, vč. procvičení na modelových situacích, - zaujímání a projevení postojů, vč. procvičení na modelových situacích, - edukace, procvičení na modelových situacích, - evalvace a devalvace v komunikaci, vč. procvičení na modelových situacích, - asertivita v komunikaci, vč. procvičení na

	modelových situacích, - komunikace s lidmi se speciálními potřebami - alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích - komunikace s lidmi různých kultur (multikulturní ošetrovatelství), - alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti – komunikace s lidmi se specifickými potřebami, komunikace s lidmi různých kultur Žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky.	

UMĚNÍ KOMUNIKACE, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • pomáhá pacientům překonávat problémy spojené s nemocí a udržovat kontakt s vnějším prostředím • respektuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • je si vědom důležitosti naslouchání a umění naslouchat • je schopen řešit situace související s hledáním budoucího zaměstnání	Umění komunikace: - kultura řeči (multikulturní rozdíly), - kulturní chování (verbální, neverbální - asertivita, agresivita), vč. procvičení na modelových situacích, - vytváření partnerské a skupinové citlivosti, - vedení rozhovoru, diskuse, argumentace, vč. procvičení na modelových situacích, - řešení modelových situací z běžného života - z hlediska osobnosti, zdravotního stavu, sociokulturních a jiných specifíků, vč. procvičení na modelových situacích, - komunikace s dítětem a jeho rodiči, - řešení situací souvisejících s hledáním zaměstnání- inzerát, konkurz, jednání na úřadu práce, se zaměstnavatelem, osobní prezentace.
komentář	
Uvedené počty hodin jsou pouze doporučené. Vyučující realizují výuku podle aktuální situace ve třídě.	

pokrytí průřezových témat

Člověk a svět práce - řešení situací souvisejících s hledáním zaměstnání a jednání s úřady – osobní prezentace

Žák je schopen řešit situace související s hledáním zaměstnání a jednáním na úřadech práce.

5.12. Volitelné předměty

5.12.1. Seminář z občanské nauky

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seminář z občanské nauky má za úkol:

- připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti,
- ovlivnit hodnotovou orientaci žáků s cílem stát se slušnými, odpovědnými a aktivními občany demokratického státu, jednajícími uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat historické vědomí žáků s cílem porozumět i současnému světu,
- naučit žáky kriticky myslet a nenechat sebou manipulovat.

Charakteristika učiva

Seminář z občanské nauky integruje vybrané společenskovední okruhy.

Tematický okruh Člověk a společnost učí žáky poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo.

Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí.

Tematický okruh Člověk a hospodářství objasňuje základní ekonomické vědomosti a dovednosti.

Tematický okruh Česká republika v mezinárodních souvislostech charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím.

Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní vědomí žáků.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka semináře z občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- si prohloubili učivo osvojené v 1. – 4. ročníku,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o jejich zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotní angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem, nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- tolerovali občany jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je zachovat pro příští generace.

Výukové strategie

Výuka semináře z občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory.

Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody:

- rozhovor,
- diskuze,
- skupinová práce,
- práce s textem,
- práce s audiovizuální technikou,
- vyhledávání informací v médiích,
- výklad,
- referáty.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění poznatků,
- schopnost aplikovat je při řešení problémů,
- schopnost kritického myšlení,
- dovednost práce s textem,
- samostatnost úsudku,
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Seminář z občanské nauky rozvíjí klíčové kompetence:

- sociální a personální kompetence, tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat sebou manipulovat,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy, tzn. využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, institucemi, při řešení praktických otázek politického a filozofického charakteru,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat, formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty,
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje,
- občanské kompetence, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním lidských práv a svobod,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Seminář z občanské nauky rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd.,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva,

- Člověk a svět práce, kde výuka vede k práci s informacemi, jejich kritickému hodnocení a jejich využití na trhu práce,
- Člověk a životní prostředí, kde výuka vede k respektování principů udržitelného rozvoje, k pochopení odpovědnosti za vlastní jednání a k aktivnímu podílení se na řešení environmentálních problémů.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Seminář z občanské nauky se prolíná s předměty:

- Občanská nauka – veškeré učivo,
- Dějepis - Kultura národností na našem území,
- Biologie a ekologie - Člověk a životní prostředí,
- Právo - Rodinné právo, Ústavní právo, Trestní právo hmotné, Občanské právo hmotné, Základní pojmy teorie práva,
- Ekonomika - Pracovně právní vztahy a související činnosti,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - péče o zdraví,
- Tělesná výchova - teoretické poznatky,
- Psychologie - Sociální psychologie, Vliv civilizace na psychiku člověka.

4. ročník, 1 h týdně, volitelný

SPOLEČENSKÉ SKUPINY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy: popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě	- společenské skupiny, jejich dělení, současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti

NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní způsoby ovlivňování	- řešení krizových finančních situací, sociální

veřejnosti • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	zajištění občanů - postavení mužů a žen, genderové problémy - závislosti
--	--

ŽIVOTNÍ STYL, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- zdravý a nezdravý životní styl - patologické jevy

CIVILIZACE, VÍRA A NÁBOŽENSTVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	- víra a ateismus - náboženství a církve - náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - společnost - náboženství	

MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede	- rasy, etnika, národy a národnosti - majorita a minority ve společnosti - multikulturní soužití - migrace, migranti, azylanti

postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy: popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - tolerance k ostatním kulturám a etnikům	

STÁT, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	- stát - státy na počátku 21. století - český stát, státní občanství v ČR
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

DEMOKRACIE A LIDSKÁ PRÁVA, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí	- základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

POLITICKÝ SYSTÉM V ČR, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb	- ústavní vývoj na našem území - politický systém v ČR - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém	

POLITIKA, POLITICKÉ STRANY, IDEOLOGIE , 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem	- politika, politické ideologie - politické strany - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - stát, politický systém, politika, soudobý svět	

OBČAN A OBČANSKÁ SPOLEČNOST, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	- občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

- stát, politický systém, politika, soudobý svět

VEŘEJNOST A VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	- svobodný přístup k informacím - masová média a jejich funkce - kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - morálka, masová média	

ČESKÁ REPUBLIKA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	Česká republika a svět

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách	- integrace a dezintegrace - NATO, OSN, Evropská unie - další významné mezinárodní instituce - zapojení ČR do mezinárodních struktur

GLOBALNÍ PROBLÉMY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět,	- globální problémy, globalizace - rozmanitost soudobého světa, civilizační

jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	sféry a kultury - nejvýznamnější světová náboženství - velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy - konflikty v soudobém světě
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - globální environmentální problémy	

OBČAN A PRÁVO, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů	- právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci

• objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život	

5.12.2. Seminář z matematiky

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny přípravě na maturitní zkoušku v základní úrovni.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, žák názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (2 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje po probrání tematického celku, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti

a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematický seminář rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematický seminář nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Fyzika (aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek),
- Informační a komunikační technologie (tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat),

4. ročník, 1 h týdně, povinně volitelný

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace se složitějšími lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	- výrazy s proměnnými

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede modelovat reálné závislosti pomocí elementárních funkcí • řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • řeší exponenciální a logaritmické rovnice	- racionální funkce - lineární rovnice - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• prohlubuje dovednosti v určování	- rovinné obrazce

obvodu a obsahu rovinných obrazců	
-----------------------------------	--

STEREOMETRIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• upevňuje dovednosti v určování povrchu a objemu základních těles	- tělesa

5.12.3. Seminář z informačních a komunikačních technologií

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Seminář z informačních a komunikačních technologií prohloubení práce žáků s výpočetní technikou, používání základního a aplikačního programového vybavení počítače tak, aby byli schopni využívat výpočetní techniku ve své práci po absolvování školy a pro potřeby dalšího vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecné vzdělávací.

V předmětu si žáci zdokonalí základy práce s informačními a komunikačními technologiemi, s programy z oblasti kancelářského softwaru, prohloubí znalosti v oblasti algoritmizace úloh, naučí se pracovat s programy pro zpracování zvuku a střih videa

Jednotlivé bloky učiva jsou přizpůsobeny přípravě na maturitní zkoušku v základní úrovni.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k využívání informačních a komunikačních technologií,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s výpočetní technikou,
- adekvátně využívali zdroje informací a efektivně s nimi pracovali,
- respektovali autorská práva.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována formou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Počítače jsou v učebně propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy v rámci probírání tematických okruhů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, hodnocení úloh praktické práce s počítačem, hodnocení řešení problémových úloh a aktivita při hodinách.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,

- aktivní přístup žáka k výuce,
- schopnost aplikovat dosažené znalosti při řešení praktických úloh.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Seminář z informačních a komunikačních technologií rozvíjí:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), zpracovávali pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učili se používat nové aplikace, komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět IKTS pokrývá průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat,

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění.

- Český jazyk - stylistika, pravopis, použití šablony k napsání životopisu, úředního nebo osobního dopisu,
- Cizí jazyk - využití slovníků na Internetu, možnost získání informací z cizojazyčného textu,
- Matematika - aplikace matematických vztahů při práci s tabulkovým procesorem,
- ve všech předmětech vyhledávání informací na Internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvořením prezentace.

4. ročník, 1 h týdně, volitelný

ALGORITMIZACE ÚLOH, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	- algoritmizace úloh, - algoritmus řešení konkrétní úlohy

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zdokonaluje tvorbu strukturovaných textových dokumentů (typografická pravidla, formátování, styly, objekty, tvoří tabulky) • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- typografické zásady psaní textu - editace textu, formátování textu - práce se styly - vytvoření a úprava tabulky - hromadná korespondence - základy tvorby maker a jejich použití

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zdokonaluje práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu,	- formátování dat, vzorce, funkce - vytvoření a úprava grafu - absolutní a relativní odkaz - databáze, filtrování a řazení dat

příprava pro tisk, tisk) využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- export a import dat
--	------------------------------

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - DATABÁZE , 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití - zdokonaluje práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	- návrh databáze - vytvoření a úprava tabulky - vkládání, editace, třídění a filtrace dat - vytvoření relací - vytvoření a úprava výběrových a výkonných dotazů - vytvoření a úprava formuláře a sestavy - spolupráce částí balíku kancelářského softwaru, sdílení a výměna dat, import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - GRAFIKA A DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na pokročilé úrovni grafiku tvoří a upravuje	- výběr oblasti podle tvaru, barvy, používání výběrových nástrojů, včetně prolnutí výběru - používání vrstev, masek, průhlednosti - úprava počtu bodů, rozlišení a barevné hloubky rastrového obrázku - konverze mezi rastrovými formáty, včetně vhodného nastavení - volba vhodného grafického formátu při ukládání (PNG, BMP, TIFF, GIF, JPG) příprava obrázku ve vhodném formátu k vložení do prezentace - úprava fotografií - vytváření kreseb ve vektorovém programu

APLIKAČNÍ SOFTWARE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání	- konverze video souborů - úprava a střih videa - práce se zvukem - převod nekomprimované zvukové stopy do vhodného komprimovaného

různých aplikací • vytváří multimediální dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová informace ve vhodném formátu	formátu
--	----------------

6. Seznam příloh

1. Školní řád
2. Kritéria přijímacího řízení
3. Předměty společné a profilové maturitní zkoušky
4. Změna učebního plánu pro 4. ročník v návaznosti na přílohu č. 3
5. Učební osnovy seminářů v návaznosti na přílohu č. 4